

Bamble
kommune

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019–2022

Vedtatt i kommunestyret 13.12.2018 sak 97/18

Kommunestyrets vedtak

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019–2022 med vedlegg legges til grunn for Bamble kommunes virksomhet i perioden.

1. Målene slik de fremkommer i Utfordringsnotatet og i Handlingsprogrammet skal være retningsgivende for Bamble kommunes virksomhet og tjenester i perioden.
2. Fast ansatte i kommunen skal ikke sies opp som følge av behov for omstilling. Slike behov skal løses i tråd med retningslinjer som er vedtatt og akseptert av de ansattes organisasjoner og Bamble kommune.
3. Trygge og gode oppvekstvilkår for barn og unge i hele kommunen og en trygg alderdom er sentrale satsingsområder. Dersom den økonomiske situasjonen endrer seg og gir kommunen økt handlingsrom, skal det økte handlingsrommet prioritere tiltak for disse gruppene.
4. Driftsbudsjettet for 2019 vedtas i henhold til budsjettskjema 1A og 1B. Investeringsbudsjettet for 2019 vedtas i henhold til budsjettskjema 2A og 2B.
5. Kommunestyret godkjenner låneopptak på inntil kr. 266 024 000 til finansiering av investeringer i 2019. Kommunestyret godkjenner opptak av Startlån i Husbanken i 2019 til videre utlån på inntil kr. 35 000 000.
6. I henhold til lov om sosiale tjenester fastsettes utlånsrammen til kr. 1 000 000 og garantirammen for lån til kr. 1 000 000. Det settes ikke begrensninger i adgangen til å innvilge enkeltlån/garantier innenfor de fastsatte rammer.
7. Følgende satser legges til grunn for utskrivning av eiendomsskatt i 2019: Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommene settes til 6,6 promille. I henhold til eiendomsskatteloven § 12 bokstav a, differensieres skattesatsen ved at satsen som skal gjelde for bolig- og fritidseiendommer settes til 3,2 promille. Bunnfradraget settes til kr. 300 000 for boligdelen i eiendommer, herunder fritidseiendommer. Reduksjonsfaktoren settes til 15 %. Det skrives ut skatt på et særskilt skattegrunnlag som følge av at produksjonsutstyr og – installasjoner ikke skal medtas i takstgrunnlaget når de tidligere verk og bruk skal takseres og regnes som næringseiendom fra 2019. Det særskilte skattegrunnlaget er differansen mellom ny takst for objektene fra 2019 og skattegrunnlaget i 2018. Grunnlaget skal i 2019 være redusert med én syvendedel (jf. overgangsregel til §§ 3 og 4 første punktum). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget skal være 6,6 promille.
8. Tidligere vedtatte bevilgninger til investeringer som er ubrukte ved utgangen av 2018 videreføres til bruk i 2019. Rådmannen delegeres fullmakt til å justere budsjettene for 2019 når regnskapet for 2018 er klart.
9. Budsjettet for KF Frisk Bris vedtas i styremøte ultimo november. Budsjettvedtaket følger vedlagt.
10. Vedtatt økonomireglement legges til grunn for disposisjoner i henhold til dette vedtaket.
11. Kommunale avgifter og betalingssatser økes med 2,3 % med følgende unntak: Avgifter og gebyrer der satsene fastsettes sentralt. Ved inngåelse av husleiekontrakter for kommunale boliger settes leien i henhold til Kommunestyresak 83/13. Innenfor kontraktperioden justeres husleiene i tråd med husleielovens bestemmelser. Gebyrregulativet for plan- og byggesaker og for kart- og oppmåling: Gebyrregulativet reguleres med kommunal deflator på 2,8%. VAR-gebyrer som fastsettes etter selvkost. Gebyrene for 2019 endres med:
 - Normalgebyr Vann: 9,7% til kr 3.023
 - Normalgebyr Avløp: 0% til kr 3.673
 - Normalgebyr Renovasjon: 3,1% til kr 2.057
 - Normalgebyr Slamtømming: 10% til kr 3.515
 - Feie og tilsynsgebyr: 0% til kr 532

Kommunale avgifter faktureres 12 ganger i året. Salg av tilleggstomt til eksisterende bolig: Med henvisning til Kommunestyresak 99/12 fastsetter administrasjonen pris ut i fra lokale forhold. Bevillingsgebyret blir regulert av Helse- og omsorgsdepartementet som vedtar en endring av «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv» § 6-2. Endringsforskriften blir som oftest vedtatt i november og endringen trer i kraft 1. januar året etter. Tobakksgebyr: Tilsynsgebyret for tobakk er regulert av Lov om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven) § 10 og Forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakkssvarer mv (tobakkssalgforskriften) kapittel 7. Dette er en ny lov som trådte i kraft 1. januar 2018. Siden loven hovedsakelig er basert på alkohollovgivningen, antar vi at Helse- og omsorgsdepartementet vil utarbeide en endringsforskrift som regulerer tobakkssalgforskriftens § 24. Satser eiendomsinformasjon: Satsene reguleres først slik at de samordnes med de andre kommunene i Grenland. Reguleres så med 2,3%. Foreldrebetaling for mat på SFO, kost i barnehagene og salg av kantineprodukter på skolene økes med konsumprisindeksen for 2017 (1,8 %) slik at inntektene økes i takt med kostnadene. Regjeringen foreslår at maksimalprisen for et ordinært heltidstilbud i barnehage økes med ordinær prisvekst fra kr. 2.910 til kr. 2.990 pr måned fra 01.01.2019. Fra 1. august 2019 foreslår de en ytterligere økning på kr. 50 per måned, det vil si til kr. 3.040 pr måned. Foreldrebetaling gjelder for 11 måneder, og totalt skal foreldrene maksimalt betale kr. 33.140 for en barnehageplass i 2019. Egenandeler for helse - og omsorgstjenester følger de til enhver tid gjeldende regler i Forskrift om egenandeler i kommunale helse - og omsorgstjenester (FOR-2011-12- 16-1349). Satser reguleres i henhold til endringer i statsbudsjettet for tjenester med maksimalsatser og prisstigning, alternativt selvkost, for øvrige tjenester. Administrasjonen gis fullmakt til å justere gjeldende betalingsregulativer med vedtatt prisstigning. Dersom det er aktuelt med andre endringer enn prisregulering, fremmes dette som egen sak.

12. Budsjetttramme for kontroll, tilsyn og revisjon for 2019 settes til kr.1.892.000.
13. Rådmannen har varslet at han vil igangsette et omstillingsprosjekt for å justere driften i kommunen til fremtidige inntekter. Kommunestyret skal involveres i prosjektet og eventuelle tiltak med strukturell eller prinsipiell betydning skal fremlegges for og vedtas av kommunestyret før iverksettelse.
14. Det fremmes egen sak til politisk behandling i forbindelse med arbeidet med å inkludere flere i arbeidslivet (Inkluderingsdugnaden), hvor gjeldende regelverk og lokale retningslinjer avklares.
15. Det igangsettes et utredningsarbeid med mål om å avvikle Stouslands legat (Skipperhuset) i Langesund og om mulig omgjøre stiftelsen til ordinære boliger.
16. Kommunestyret forelegges en rapport om tilstanden på skolebygg til småtrinnet/ mellomtrinn på skolene i hele kommunen i løpet av 2019.
17. Tilskuddet til senter mot seksuelle overgrep prisjusteres med kommunal deflator fra og med 2020.

Budsjettskjema 1 A og 1B, samt 2A og 2B, fremlagt av rådmannen i formannskapet 29.11.2018 justeres i tråd med vedlagte oppsett:

Frikjøp/permisjon med lønn for tillitsvalgte

I dag er hver virksomhet/avdeling ansvarlig for å dekke kostnader for frikjøp/permisjon med lønn og eventuelt vikarkostnader for plasstillitsvalgte som søker fri i henhold til hovedavtalen om arbeid som tillitsvalgt. Rådmannen legger fram en sak til første halvdel av 2019, hvor det er utarbeidet retningslinjer for fordeling av utgiftene for denne type tillitsvalgtsaktiviteter mellom enhetene.

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Frie disponible inntekter				
Skatt på inntekt og formue	-377 414	-381 943	-386 472	-391 001
Økt skatt på inntekt og formue	-4 529	-4 774	-5 024	-5 474
Ordinært rammetilskudd	-377 785	-384 358	-390 936	-399 788
Skatt på eiendom	-74 105	-69 344	-75 083	-69 323
Andre generelle statstilskudd	-8 879	-13 481	-18 083	-22 785
Sum frie disponible inntekter, Rådmannens forslag	-838 183	-849 126	-870 574	-882 897
Sum frie disponible inntekter, posisjonens forslag	-842 712	-853 900	-875 598	-888 371
Økning i frie disponible inntekter	-4 529	-4 774	-5 024	-5 474
Finansinntekter/-utgifter				
Renteinntekter og utbytte	-13 000	-14 100	-15 900	-16 300
Økte renteinntekter og utbytte (økt utbytte Skagerak energi)	-600	-700	-800	-1 000
Gevinst finansielle instrumenter	-11 335	-11 483	-11 483	-11 483
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	27 650	41 150	55 550	55 250
Avdrag på lån	34 600	45 700	52 400	51 900
Renter og avdrag nye lån	133	293	563	1 111
Finansinntekter/-utgifter, rådmannens forslag	37 915	61 267	80 567	79 367
Finansinntekter/-utgifter, posisjonens forslag	37 448	60 860	80 330	79 478
Reduksjon finansutgifter	-467	-407	-238	111
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Til ubundne avsetninger	4 603	4 114	4 114	10 138
Til bundne avsetninger	0	0	0	0
Bruk av tidl. års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-11 096	-20 994	-234	0
Netto avsetninger	-6 493	-16 880	3 880	10 138
Overført til investering				
Overført til investering	3 638	3 638	3 638	3 638
Til fordeling drift	-808 119	-806 282	-787 751	-795 117
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	803 123	801 101	782 489	789 754
Sum ekstra fordelt til drift, posisjonens forslag	4 517	4 517	4 417	4 417
Merforbruk/mindreforbruk i henhold til posisjonens forslag	-479	-664	-845	-946
Salderong mot driftsfondet, avsetning/bruk	479	664	845	946
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Økt driftsramme på følgende områder:

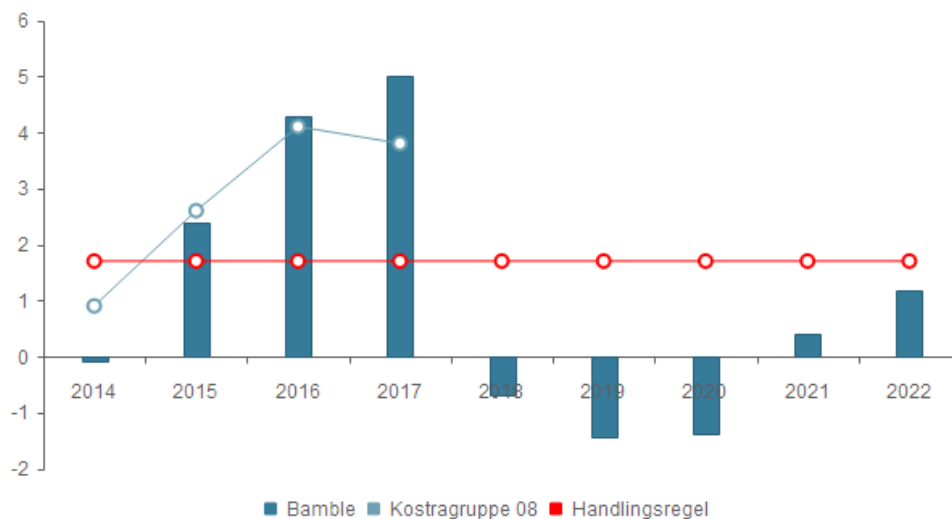
Til nye tiltak, posisjonens forslag	0	0	0	0
Tiltak	2019	2020	2021	2022
Kirkelig fellesråd	600	600	600	600
Tilskudd redningsdykkere, Bamble Røde kors	75	75	75	75
Autismeenhet Stathelle barneskole	600	600	600	600
Reduksjon innsparingstiltak kultur og oppvekst, fokus frivillige lag og foreninger/ungdomskubber	600	600	600	600
Næringsstøtte (Turisme, øyhopping, generell næringsutvikling)	500	500	500	500
Barnevern, generell styrking	750	750	750	750
Felles prosjekt Kragerø, miljø og næring i sammenheng med nasjonalparken	100	100		
Økt tilskudd til Senter mot seksuelle overgrep.	42	42	42	42
Endret fastlegeordning i Bamble	800	800	800	800
HO-plan k-sak 67/18: Opprette stilling som psykolog	450	450	450	450
Effekt nye lån (renter og avdrag)	133	293	563	1 111
Mer/mindreforbruk, posisjonens forslag	4 650	4 810	4 980	6 278

Økte investeringer:

	2019	2020	2021	2022	2019-2022
IKT-Skole og barnehage	1 000	1000	1000		3000
Nærmiljøtiltak, investeringspott		500	500	500	1500
Bredbånddekning, fiber eller tilsvarende	1500	1500	1000	1000	5000
Starte planleggingen/forprosjekt for utvidelse av kapasitet heldøgns plasser	0	0		750	750
Sum nye tiltak til investeringer	2 500	3 000	2 500	2 250	10 250
Avdragseffekt nye lån	83	183	350	692	1 308
Rente effekt nye lån	50	110	213	420	792
Avdrag- og renteeffekt overføres til tabell 1 A	133	293	563	1 111	2101

Økonomisk utvikling i planperioden

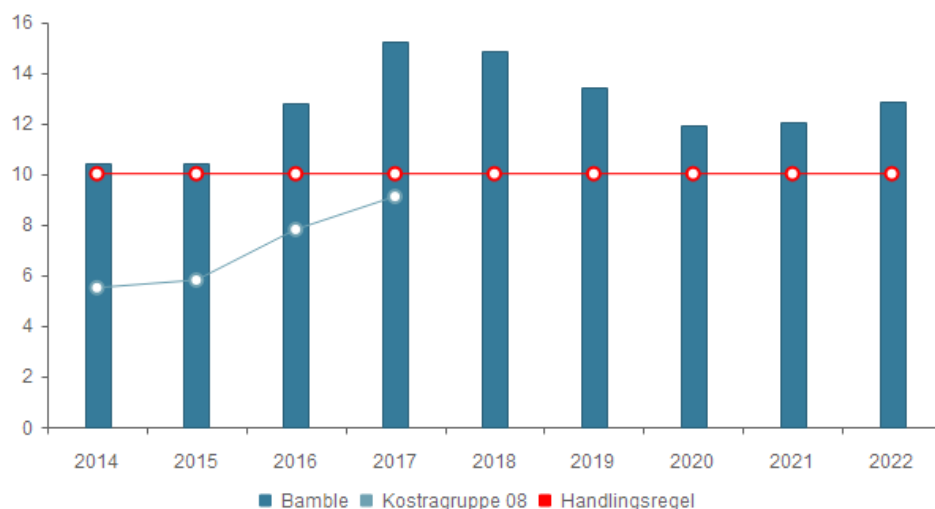
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bamble	-0,1 %	2,4 %	4,3 %	5,0 %	-0,7 %	-1,4 %	-1,4 %	0,4 %	1,2 %

Netto driftsresultat er kommunens overskudd før avsetninger. De siste regnskapsårene har kommunen hatt gode resultater og har avsatt overskudd til bruk senere år. I kommende periode er budsjettert inn et negativt resultat i 2019 og 2020 med betydelig fondsbruk. Budsjetterte innsparinger medfører at dette endrer seg i 2021 og 2022 og det forventes et positivt resultat.

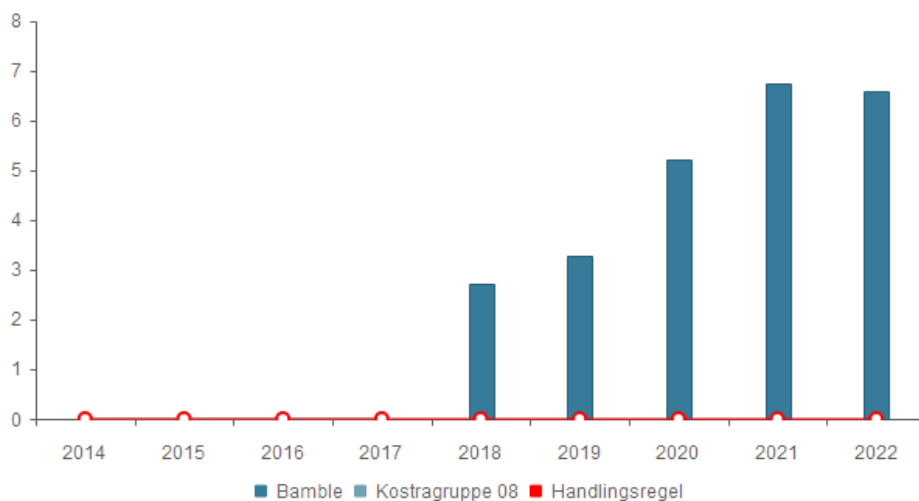
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bamble	10,4 %	10,4 %	12,8 %	15,2 %	14,9 %	13,4 %	11,9 %	12,1 %	12,9 %

Ved inngangen til 2018 utgjorde kommunens samlede disposisjonsfond 15,2% av brutto driftsinntekter. I 2019 og 2020 er det forutsatt bruk av disposisjonsfond til finansiering av driftstiltak, jf budsjettvedtak for 2017 og 2018. I kommende periode vil kommunen fortsatt ha bra med fond, i hovedsak avsatt av enhetenes overskudd over år.

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bamble	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2,7 %	3,3 %	5,2 %	6,7 %	6,6 %

Som følge av store investeringer med tilhørende store låneopptak vil kommunens lånegjeld øke fremover. Sammen med en moderat renteøkning medfører dette at netto finanskostnader øker fra 2,7% i 2018 til 6,6% i 2022. Det ligger ikke inne tall for perioden 2014-2017.

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000	Budsjett		Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022
Sum inntekter	-1 108 285	-1 147 962	-1 164 439	-1 192 668	-1 207 167
Sum utgifter	1 128 183	1 182 203	1 179 566	1 168 603	1 195 021
Brutto resultat	19 897	34 240	15 127	-24 065	-12 146
Netto finansutgifter og inntekter	-12 232	-17 759	1 101	19 229	-2 047
Netto resultat	7 665	16 481	16 228	-4 836	-14 193
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-10 665	-20 119	-19 866	1 199	10 556
Overført til investeringer	3 000	3 638	3 638	3 638	3 638
Årsresultat	0	0	0	1	1

Tabellen viser hovedtallene og resultatutviklingen i driftsbudsjettet for handlingsprogramperioden.

Budsjettbalansen

Det er vedtatt store investeringer i årene som kommer. Dette medfører behov for omprioritering av ressurser fra enhetenes drift til finansiering av renter og avdrag på lån.

Den økonomiske utviklingen for kommende fireårsperiode er gjennomgått med bakgrunn i kjente rammebetingelser og vedtak. De økonomiske rammene er etterberegnet og justert med bakgrunn i statsbudsjettet for 2019 og Norges Banks økonomiske prognoser i september. Dette gjelder skatt, rammetilskudd, eiendomsskatt, utbytte, finansavkastning, med videre. Enhetenes driftsbudsjetter er justert for nye vedtak og større kjente budsjettutfordringer.

Samlede driftsinntekter i 2019 er beregnet til 1.148 mill. kroner mens utgiftene er på 1.182 mill. kroner. Dette gir et negativt brutto driftsresultat på 34,2 mill. kroner, noe som betyr at kommunens driftsinntekter ikke er tilstrekkelige til å dekke planlagte driftsutgifter. I 2021 og 2022 er det et positivt brutto driftsresultat på henholdsvis 23,5 og 11,1 mill. kroner. Finansutgiftene er større enn finansinntektene, og netto eksterne finansutgifter øker fra 37,3 mill i 2019 til 79,3 mill. kroner i 2022. Netto driftsresultat, resultat før avsetningsposter, er negativt på 16,5 mill. kroner i 2019. Samlet for perioden er sum netto driftsresultat negativt på 13,7 mill.kroner.

Resultatet er bygd på forutsetninger om at innsparingene på totalt 55 mill. kroner blir gjennomført i perioden 2019-2021. Kommunen har avsatte fondsmidler som kan finansiere underskuddet de årene det gjelder, under forutsetning av at det oppnås positivt netto driftsresultat i 2021.

I forhold til vedtatt handlingsplan for 2018-2021 er de vesentligste endringene i forutsetningene følgende:

- Nye investeringer er lagt inn med påfølgende rente- og avdragskostnad
- Rentenivået er økt noe i perioden
- Sentrale inntekts- og utgiftsposter er prisregulert
- Det er tatt høyde for kostnadsøkninger som følge av endrede forutsetninger og nye vedtak

Fondsreserver

I løpet av budsjettåret oppstår det endringer i kommunens inntekter og utgifter, og budsjettet kan ikke ta høyde for alle usikkerhetsmomenter. Ved å ha betryggende fondsreserver sikrer dette mot reduksjon i tjenestenivået midt i et budsjettår. Samlede disposisjonsfond utgjør 183,1 millioner kroner, og det sentrale driftsfondet er etter utgangen av 1. tertial 2018 på 0,85 mill.kroner. I tillegg er det avsatt 24,4 mill.kroner til finansiering av tiltak vedtatt i handlingsplan 2018-2021. Dette vil si at kommunen står uten en sentral buffer i kommende handlingsplanperiode. Kommunen har heller ikke tilstrekkelige felles fondsmidler til å saldere underskuddet som utfordringsnotatet fremviste.

Innsparinger, omstilling og effektivisering

I handlingsprogrammet for 2018 – 2021 ble det vedtatt innsparinger for perioden på 45 millioner kroner, fordelt på enhetene. For å møte innsparingskravet, må det arbeides metodisk over tid. I kommende handlingsplanperiode må det derfor igangsettes et systematisk og kunnskapsbasert omstillingsarbeid med bred involvering. Omstilling krever langsiktighet, samt klare mål og strategier for tjenestene som er basert på kunnskap om utviklingstrekk og rammevilkår. Kortsiktige innsparinger som reduserer kommunens muligheter til å løse de utfordringene vi står ovenfor, må unngås.

De vedtatte innsparingene er fordelt på enhetene basert på en sammenlikning med andre kommuner i KOSTRA-gruppe 8. Det vil kunne være forhold i Bamble, eller de øvrige kommunene i gruppen, som medfører at det ikke er full sammenliknbarhet i tallene. Innsparingskravet for den enkelte enhet kan derfor endres noe i det videre analysearbeidet. Omstillingene vil få konsekvenser for både tjenestene og medarbeidere, og det er derfor viktig at arbeidet er godt forankret politisk. Enhetene skal spare betydelige beløp, og innsparingene vil kunne gå utover både tjenestekvalitet og –kvantitet.

Behovet for innsparinger øker ytterligere som følge av vedtak om nye tiltak slik som Sundbykåsa.

I tillegg er årlig prisjustering av inntekter ikke tilstrekkelig for å finansiere årlig lønns- og prisvekst av driftsutgiftene. I 2019 utgjør prisjusteringen av enhetenes netto utgifter 29 mill.kroner mens frie inntekter økes med ca 20 mill.kroner. Dette øker kommunens salderingsbehov for dette ene året med ca 10 mill.kroner. Dette gjentar seg årlig med ulik beløpstørrelse og medfører behov for å gjennomgå metodikken for prisjustering av enhetenes driftsrammer.

Arbeidet med innsparinger, omstilling og effektivisering tydeliggjør et behov for å utvikle kommunes styringssystemer. Herunder også bedre kvalitetssikringen og styringen av saker med økonomiske konsekvenser. I tillegg tydeliggjøres det et behov for tettere oppfølging av endringer i kommunens samfunnsoppdrag som krever endret kompetanse og vridning av ressursbehov i kommunens organisasjon. I omstillingsarbeidet vil et av kommunens viktigste verktøy være planarbeidet som legger grunnlag for riktige prioriteringer av kommunens ressurser. Det er viktig at arbeidet samordnes med kommunens øvrige utviklingsarbeid, og et mål må være å samtidig forsterke organisasjonens forbedringskultur. Fremover vil det være viktig å ha medarbeidere med god kompetanse til å drive kontinuerlig omstillings- og forbedringsarbeid.

I tillegg til vedtatte innsparinger viser Helse og omsorgsplanen at kommunen vil stå overfor utfordringer i fremtiden som vil få store økonomiske konsekvenser. Planen legger premisser for fremtidig planlegging og prioriteringer. Det er derfor anbefalt at Kystkultursenteret skyves frem i tid for å få økonomisk handlingsrom til å gjennomføre kommunens primæroppgaver i henhold til lovverk, prosjekter og planer.

I innsparingsarbeidet kan det også vurderes om det bør innføres en midlertidig stillingskontroll, hvor ledige stillinger må godkjennes sentralt av rådmann før utlysning. Budsjetterte lønnsmidler til stillinger

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

som står ubesatte i kortere eller lengre perioder, kan gå inn som innsparinger til enhetenes og stabenes innsparingskrav. Dette kan gjennomføres som et midlertidig tiltak i påvente at prosessen med varig nedjustering av driftsnivået er effektivt.

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Innløsning av festetomt på Rugtvedt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Offentlig infrastruktur														
Grasmyr boliger	0	0	20 000	0	20 000	0	3 000	0	0	-10 000	43 000	-10 000	0	-60 000
Reguleringsplan for boligområder Grasmyr (sør og vest)	0	0	2 500	0	1 250	0	0	0	0	0	3 750	0	0	0
Ny skytebane Stillinga	3 000	3 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Salg av bygninger på Rådhusplassen på Stathelle	0	0	0	-800	0	-1 100	0	-1 200	0	0	0	-3 100	0	0
Bunestoppen boligfelt, opparbeidelse og salg av tomter	0	0	13 000	0	13 000	0	0	-22 000	0	-22 000	26 000	-44 000	0	0
Sum	3 000	3 000	35 500	-800	34 250	-1 100	3 000	-23 200	0	-32 000	72 750	-57 100	0	-60 000
Finansielle investeringer														
Egenkapitalinnskudd KLP	0	3 638	3 638	0	3 638	0	3 638	0	3 638	0	14 552	0	18 190	0
Sum	0	3 638	3 638	0	3 638	0	3 638	0	3 638	0	14 552	0	18 190	0
IKT investeringer														
IKT-løft skole og banehage	0	0	1 200	0	1 200	0	1 200	0	0	0	3 600	0	0	0
Implementering av velferdsteknologi	13 500	6 600	2 100	0	2 300	0	2 500	0	0	0	6 900	0	0	0
Muggsoppsanering av eldre arkiver	0	500	750	0	750	0	750	0	0	0	2 250	0	0	0
Ramme: IKT investeringer	0	5 000	7 000	0	7 000	0	7 000	0	7 000	0	28 000	0	35 000	0
Sum	13 500	12 100	11 050	0	11 250	0	11 250	0	7 000	0	40 750	0	35 000	0
Kirkelig fellesråd														
Handikapprampe Herre kirke	1 250	1 250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye gravplasser Eik gravlund	29 048	34 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ramme: Investeringer Kirkelig fellesråd	0	1 000	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	4 000	0	5 000	0

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Utbedringer Bamble og Langesund kirker	3 500	3 500	8 100	0	0	0	0	0	0	0	8 100	0	0	0
Utfylling Bamble søndre kirkegård	3 000	2 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	1 000	0	0	0
Sum	36 798	42 550	10 100	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	13 100	0	5 000	0
Kommunale utleieboliger, boligsosial handlingsplan														
Boliger Nustadbakken	23 851	19 100	13 151	-8 400	0	0	0	0	0	0	13 151	-8 400	0	0
Boliger Nustadjordet	51 336	27 757	28 008	265	5 000	0	0	0	0	0	33 008	265	0	0
Investeringsramme: Investeringer i hht. Helse- og omsorgsplan	0	0	0	0	0	0	10 000	0	10 000	0	20 000	0	60 000	0
Salg av kommunale eiendommer til finansiering av økt investeringsramme Nustadjordet	-9	0	0	-5 000	0	-4 050	0	0	0	0	0	-9 050	0	0
Sum	75 178	46 857	41 159	-13 135	5 000	-4 050	10 000	0	10 000	0	66 159	-17 185	60 000	0
Næringsutvikling, næringsstomter, næringsbygg														
Skjerkøya, kjøp og salg næringsstomer	25 000	10 650	0	-11 100	0	-6 100	0	-1 100	0	0	0	-18 300	0	0
Utvikling av næringsarealer gjennom Frier Vest AS	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40 000	-40 000
Nytt Kystkultursenter i Langesund, inkl. tomt	48 500	9 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42 000	0
Sum	123 500	19 850	0	-11 100	0	-6 100	0	-1 100	0	0	0	-18 300	82 000	-40 000
Oppgradering kommunale bygg														
Opprustning vellokalet/Fogdegaarden Stathelle	1 800	1 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Ramme: Oppgradering kommunale bygg og ENØK-tiltak	0	4 500	4 500	0	4 500	0	4 500	0	4 500	0	18 000	0	22 500	0
Sundbykåsa gård, kjøp av eiendom 2017 og oppgradering 2019	0	6 154	2 500	0	0	0	0	0	0	0	2 500	0	0	0
Sum	1 800	12 454	7 000	0	4 500	0	4 500	0	4 500	0	20 500	0	22 500	0
Større prosjekter vedtatt av kommunestyret Bredbåndsutbygging 2018 i Bamble	0	3 150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	0	3 150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utbygging Grasmyr, framtidens ungdomsskole mv.														
Grasmyr, offentlig infrastruktur skoleområdet	0	0	2 000	0	4 000	0	0	-5 000	0	0	6 000	-5 000	0	0
Grasmyr, programmering, planlegging, usikkerhetsavsetning og prisvekst	116 900	5 600	41 300	0	80 300	0	12 800	0	0	0	134 400	0	0	0
Grasmyr, Erstatning av dagens Grasmyrhall	28 000	0	15 000	0	29 000	0	5 000	-21 000	0	0	49 000	-21 000	0	0
Grasmyr, lokaler kulturskole	45 300	0	14 000	0	28 000	0	4 000	-700	0	0	46 000	-700	0	0
Grasmyr, nærmiljøanlegg	8 000	0	4 000	0	8 000	0	1 000	-5 000	0	0	13 000	-5 000	0	0
Grasmyr, ny basishall	38 000	0	14 000	0	28 000	0	5 000	-9 000	0	0	47 000	-9 000	0	0
Grasmyr, ny svømmehall	73 000	0	30 000	0	60 000	0	10 000	-27 000	0	0	100 000	-27 000	0	0
Grasmyr, nybygg ungdomsskole og sambruksareal	274 000	0	83 000	0	164 000	0	27 000	0	0	0	274 000	0	0	0
Grasmyr, voksenopplæring og flyktningetjeneste	34 000	0	0	0	0	0	34 000	0	0	0	34 000	0	0	0

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Grasmyr, salg av Langesund ungdomsskole og andre lokaler, samt driftsbesparelse i fraflytta lokaler	-20 000	0	0	0	0	0	0	-20 000	0	0	0	-20 000	0	0
Sum	597 200	5 600	203 300	0	401 300	0	98 800	-87 700	0	0	703 400	-87 700	0	0
Vann, avløp, renovasjon Ramme: Vann, avløp og renovasjon	0	25 000	30 000	0	30 000	0	30 000	0	30 000	0	120 000	0	150 000	0
Sum	0	25 000	30 000	0	30 000	0	30 000	0	30 000	0	120 000	0	150 000	0
Veg og trafiksikkerhet Ramme: Veg- og trafiksikkerhetstiltak	0	4 000	4 000	0	4 000	0	4 000	0	4 000	0	16 000	0	20 000	0
Sum	0	4 000	4 000	0	4 000	0	4 000	0	4 000	0	16 000	0	20 000	0

Beredskap og brannsikkerhet

Ramme: Beredskap og brannsikkerhet

Investeringsrammen har siden 2012 vært etablert som en utskiftingsplan som sikrer brann- og ulykkesberedskap forutsigbarhet for en god planlegging, og et pålitelig materiell- og utstyrsnivå.

Fra 2018 er rammen satt til 2,0 mill. kroner eks. mva.

Kommunale utleieboliger, boligsosial handlingsplan

Boliger Nustadbakken

I Nustadbakken skal det bygges 8 leiligheter og 2 hybler med heldøgns bemanning for personer med rus og psykisk lidelse, samt fellesarealer og personalbase i tilknytning til boligene. Det skal også bygges kontorlokaler til Avdeling for avhengighet.

Med bakgrunn i prognoseavvik grunnet høyere byggekostnader enn forutsatt, er prosjektet omarbeidet i flere omganger. Detaljprosjektering og anbudskonkurranse ble gjennomført, men konkurransen var mislykket da det kun var en kvalifisert anbyder. Konkurransen ble avlyst, og det ble gjort endringer i prosjektet med mål om å få ned kostnadene. Det pågår nå en ny anbudsrunde, og det forventes svar på denne i løpet av oktober.

Det vil bli fremmet en ny sak for kommunestyret om gjennomføring av prosjektet når nye anbudspriser foreligger. Saken legges frem for kommunestyret i desember, og kontraktsignering er forventet ved årsskiftet. Innflytting er beregnet til 2. halvår 2020.

Eventuelle justeringer i tidligere vedtatte rammer innarbeides i fremtidige budsjett og økonomiplaner.

Boliger Nustadjordet

Det skal bygges 9 samlokaliserte boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne, samt fellesarealer og personalbase på Nustadjordet. Kontraktinngåelse for generalentreprise fant sted 7. september i år, med oppstart 15. oktober 2018. Innflytting forventes fra medio februar 2020.

I kommunestyret den 3. mai 2018 ble det i K-sak 36/18 fattet vedtak om økt kostnadsramme for utbyggingen. Det ble samtidig fattet vedtak om at det økte finansieringsbehovet skal dekkes ved salg av eiendommer og omdisponering av investeringsmidler. Endrede finansierings- og driftskonsekvenser er innarbeidet i budsjett og økonomiplan.

Investeringsramme: Investeringer i hht. Helse- og omsorgsplan

Bamble kommune står overfor en betydelig endret demografisk utvikling. Antall 80-89 åringer doubles de neste 10 årene. Antall 90+ åringer øker med 30% i samme periode. Parallelt reduseres barn, unge og voksne. Dette gir kommunen store utfordringer med å dimensjonere tjenestene til hele befolkningen.

Det er derfor utarbeidet en egen plan for utvikling og dimensjonering av helse- og omsorgstjenestene. Denne planen må ses i sammenheng med kommunens øvrige planverk, og er en viktig del av kommunens framtidige helhetlige planlegging. Planen gir oversikt over helse- og omsorgstjenestenes behov, muligheter, utviklings- og utfordringsområder, samt hvilken retning helse- og omsorgstjenestene bør ha. Planen skal gi Bamble kommunestyre et godt grunnlag for prioriteringer innenfor framtidens helse- og omsorgstjenester.

Med bakgrunn i utfordringene som skisseres i planen er det allerede nå viktig at det blir satt av midler til fremtidige investeringer innenfor helse og omsorg.

I K-sak 67/18 ble Helse- og omsorgsplan; Utvikling og dimensjonering av helse- og omsorgstjenestene vedtatt. Planen skal legges til grunn for den videre utviklingen og prioriteringen av helse- og omsorgstjenestene, og tiltak skal vurderes årlig i forbindelse med kommunens utfordringsnotat og handlingsplan.

I denne planen fremgår det behov for nye investeringer innenfor området slik som:

- Samlokalisering av hjemmetjenesten. Investeringsbehov før 2022.
- Modernisering Vest Bamble aldershjem. Investeringsbehov etter 2022.
- Ombygging inngangsparti bokollektivet. Investeringsbehov etter 2022.
- 22 plasser Bamble helsehus innen 2028 - Investering: 22,5 mill. kroner.
- 28 plasser Bamble helsehus innen 2040 - Investering: 17,3 mill. kroner.
- 20 døgnbemannede boliger innen 2028 - Investering 12,0 mill. kroner.
- 83 døgnbemannede boliger innen 2040 - Investering 49,5 mill. kroner.

Kostnadene som presenteres i planen er i 2018 priser.

I perioden avsettes det en foreløpig ramme til finansiering av tiltakene i planen. Valg av løsninger og kostnadsberegninger av ulike alternativer må utredes nærmere i henhold til ordinære rutiner og PLP.

Salg av kommunale eiendommer til finansiering av økt investeringsramme Nustadjordet

I K-sak 36/18 vedtok Bamble kommunestyre blant annet at Nustadjordet samlokaliserte boliger skulle bygges i henhold til de planer og tegninger som er utarbeidet, og innenfor en kostnadsramme for investeringen på 59,629 mill. kroner eks. mva., samt at det økte finansieringsbehovet på 26.834.000 kroner skulle dekkes ved salg av eiendommer og omdisponering av investeringsmidler slik det fremkom i saken. Salg av eiendommer kombinert med omdisponering av investeringsmidler beløper seg til 30,58 mill. kroner.

I K-sak 69/18 om vurdering av salg av kommunale eiendommer ble et antall eiendommer som foreslås solgt lagt frem for kommunestyret. Rådmannen ble i vedtaket bedt om å foreta en komplett gjennomgang av boliger og leiligheter som kommunen eier og/eller leier med mål om å kartlegge hvor mye av boligmassen som er i bruk, og hvor mye som kan avhendes. Gjennomgangen ble forutsatt dekket innenfor eget budsjett, og resultatet skulle fremlegges for kommunestyret forut for behandlingen av budsjettet for 2019.

I investeringstiltaket er det budsjettert med salg og omdisponeringer som samsvarer med det økte finansieringsbehovet i K-sak 36/18 Utbygging Nustadjordet - Gjennomføring hovedprosjektet.

Oppgradering kommunale bygg

Opprustning vellokalet/Fogdegaarden Stathelle

I budsjettbehandlingen 2017 bevilget kommunestyret 1,5 mill. kroner eks. mva. til opprusting av velhuset og Fogdegaarden på Stathelle. Bevilgningen ble fordelt på 2017 og 2018.

Ramme: Oppgradering kommunale bygg og ENØK-tiltak

Investeringsrammen er etablert for å sikre prioriterte oppgraderingsbehov av kommunale bygg. ENØK-tiltak er en del av denne rammen. Årlig ramme er satt til 3,7 mill. kroner eks. mva.

Sundbykåsa gård, kjøp av eiendom 2017 og oppgradering 2019

Bamble kommune overtok Sundbykåsa gård den 19. januar 2017. Målsettingen var å utvikle gården til et sted som ga muligheter for ulike grupper til å oppleve sosial deltakelse, læring, mestring og økt livskvalitet gjennom tiltak som naturlig hører til i en gårdsdrift. Siden den gang har det vist seg at hovedhuset har alvorlige bygningsmessige mangler, i tillegg til at driftskonseptet viste seg å ikke være levedyktig.

I K-sak 68/18 ble det lagt frem en evalueringsrapport for Sundbykåsa. Samtidig ble det vedtatt at det skal settes i gang en prosess for å avklare den fremtidige bruken av Sundbykåsa. Det er forutsatt politisk involvering, og det er ønskelig å invitere frivillige lag og foreninger, og andre offentlige og private aktører som er interessert, til å delta i prosessen.

Det er innarbeidet 2,5 mill. kroner i 2019 for nødvendige utbedringer av gården.

Finansielle investeringer

Utbygging Grasmyr, framtidens ungdomskole mv.

Grasmyr, programmering, planlegging, usikkerhetsavsetning og prisvekst

Utbyggingen på Grasmyr vil gi Bamble kommune et unikt senter for utdanning og oppvekst, kultur og fritid, inkludering, folkehelse og livsmestring.

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

I tillegg til en moderne ungdomsskole og en utbygging av den videregående skolen, vil utbyggingen styrke kommunens tilbud på flere områder. Det vil bli nye lokaler til kulturskolen og andre kulturaktiviteter, to nye idrettshaller og en svømmehall. Kommunestyret vedtok i sak 38/18 å bygge om lokalene til Grasmyr ungdomsskole til voksenopplæringen og flyktningetjenesten. Det ble også vedtatt å flytte Talenhuset for ungdom og Frisk Bris til disse lokalene.

Grasmyrprosjektet er et stort investeringsprosjekt, men er i like stor grad et prosjekt som har fokus på utvikling av gode tjenester til kommunens innbyggere. Samlingen av tjenester på Grasmyr gir muligheter for økt tverrfaglig samarbeid for å gi gode tilbud til mennesker i ulike livssituasjoner.

Kommunestyret i Bamble har fattet i 2016 vedtak om å sette i gang et forprosjekt om ny felles ungdomsskole, inklusiv idrettshall og svømmehall, jf. K-sak 60/16.

Videre ble det vedtatt i K-sak 105/17 at:

- 1. Bamble kommunestyre tar rapporten "Framtidas ungdomsskole - Forprosjekt" til orientering og er svært tilfreds med den medvirkning som har funnet sted.*
- 2. For å utvikle Bamble til en attraktiv bosettings- og vekstkommune, er Bamble kommunestyre positiv til konseptet som er framlagt og vedtar å gå videre med gjennomføringsmodell i en samspillmodell / utviklingsentreprise ved å:*
 - a) utlyse en anbudskonkurranse med samspill/utviklingsentreprise med valgt entreprenør*
 - b) avklare samarbeid og synergier med utvikling av videregående skole - campus Grasmyr*
 - c) oppdatere kostnadsestimater og redusere usikkerhetsposten*
- 3. Bamble kommunestyre får i februar 2019 fremlagt et forprosjekt fase 2 for et vedtak om hvordan prosjektet "Framtidas ungdomsskole mm") skal realiseres i et hovedprosjekt.*
- 4. Samlet kostnadsramme for prosjektet er iht vedtatt budsjett og handlingsprogram 2018-2021.*
- 5. Vedtatt organisering av forprosjektet videreføres fram til et endelig vedtak om gjennomføring av hovedprosjektet*

Forprosjektet bes utrede hvorvidt det kan være hensiktsmessig at voksenopplæringen overtar den gamle u-skolen på Grasmyr og at man inviterer til et samarbeid med de øvrige Grenlandskommunene i forhold til dette.

I K-sak 38/18 ble det også bestemt at Frisk Bris og Talenhuset for ungdom samlokaliseres med voksenopplæringen og flyktningetjenesten i bygget til Grasmyr ungdomsskole når de blir ledige. Det skal også vurderes om andre tjenester bør samlokaliseres i bygget.

I Handlingsprogrammet for 2018-2021 er det forutsatt at hovedtyngden av investeringen kommer i 2019 og 2020.

Fra K-sak 105/17 er følgende økonomiske forutsetninger hentet inn. Denne er lagt til grunn for rådmannens økonomiske rammer for utbyggingen:

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

	Investeringsbudsjett					Driftskonsekvens			
	Prosjekt-kostnad inkl.mva	Mva refusjon	Tilskudd	Salg	Lån	Kapitalkostnad 2021, 30 år avdragstid og 2,4% rente	Drifts-kostnad	Drifts-inntekter	Samlet drifts-konsekvens bygg
Skole og sambruksarealer	274	-47			227	13,0	6,9		19,9
Salg Langesund og Grasmyr ungdomsskoler				-20	-20	-1,1	-7,0		-8,1
Tomme lokaler Herre, Rønholt, Rugtvedt					0		-2,0		-2,0
Kulturskole	46	-7	-1		38	2,2	1,0		3,2
Basishall	47	-8	-9		30	1,7	1,3	-1,3	1,7
Svømmehall	100	-17	-27		56	3,2	2,7	-2,7	3,2
VO-flyktninger	34	-6			28	1,6	1,0	-1,0	1,6
Erstatning Grasmyrhallen	49	-8	-11		30	1,7	1,3		3,0
Salg dagens Grasmyrhall				-10	-10	-0,6	-1,3		-1,9
Nærmiljøanlegg	13	-2	-5		5	0,3	0,0		0,3
Sum	563	-95	-53	-30	384	22,0	3,9	-5,0	20,9
Planlegging	9	-1			8	0,5			0,5
Usikkerhet	110				110	6,3			6,3
Sum netto prosjektkostnad	682	-96	-53	-30	503	28,8	3,9	-5,0	27,7

I tillegg er det lagt inn en økning av den samlede netto lånefinansierte investeringsramma med følgende prisfremskrivning basert på Norges Banks KPI-prognose i PPR 2/18 i juni i rådmannens utfordringsnotat og i handlingsprogram 2019-2022:

Netto lånefinansiert ramme K-sak 105/17:		503 000
Konsumprisvekst 2018	2,30 %	514 569
Konsumprisvekst 2019	1,60 %	522 802
Prisvekst fra K-sak 105/17 til 2019-pris		19 802

Samlet areal i Areal- og funksjonsbeskrivelsen for nybyggingen er netto 10 594 kvm og brutto 13 964 kvm. Det er foretatt en kontroll av kalkylene i K-sak 105/17 etter at areal- og funksjonsprogrammet var ferdig, som kun fremviser mindre avvik. Det anbefales at prisjustert budsjetttramme fra gjeldende handlingsprogram videreføres i denne omgang, og justeres når anbudet er klart våren 2019.

Prosjektfasen og endelig tilbud etter samspill skal være ferdig i løpet av våren 2019. Samlede investeringskostnader og driftsmessig konsekvens må utredes og tas inn i fremtidige budsjetter.

Det er avsatt midler til kommunens eget arbeid med programmering og planlegging.

Grasmyr, Erstatning av dagens Grasmyrhall

Det er gjennomført en tilleggsutredning i prosjektet der det er vurdert at dagens Grasmyrhall skal erstattes med en dobbel idrettshall i tilknytning til den nye skolen. Dagens hall er over 30 år gammel, og det må påregnes betydelige oppgraderinger i årene som kommer. I tillegg vektlegges helheten i disponeringen av området. Det er forutsatt at salg av dagens Grasmyrhall skal inngå som en del av finansieringen av ny hall. I tillegg er det forutsatt av FDV-utgifter (forvaltning, drift og vedlikehold) ved ny hall finansieres av eksisterende FVD-utgifter ved gammel hall.

Grasmyr, lokaler kulturskole

Den nye skolen skal også kunne gi et godt tilbud for kulturskolen, og det forutsettes at en stor del av arealene skal kunne sambrukes. Det legges inn økte driftskostnader til byggdrift på 1 mill. kroner pr år.

Grasmyr, ny basishall

Ny idrettshall er inkludert i Grasmyrprosjektet. Idrettshallbehovet for skolene kan løses som et tillegg til eksisterende idrettshall på Grasmyr. Det er foreslått at idrettshalltillegget bygges i form av en basishall. Idrettsfunksjoner skal primært dimensjoneres for skolenes behov, hensyntatt utleie til Telemark fylkeskommune (utvidelse av Bamble videregående skole) og bruk av Grasmyrhallen. Idrettslag og befolkningen for øvrig skal også kunne disponere disse fasilitetene ved ledig kapasitet, og det må derfor også tilrettelegges for dette. Det ble i forprosjektet beregnet en driftsutgift på hallen på 1,3 mill. kroner, samt utleie av hallen på tilsvarende beløp, slik at driftsutgiftene ikke generer større netto driftsutgifter.

Grasmyr, ny svømmehall

Svømmehall og tilhørende fasiliteter har et bruttoareal på cirka 2275 kvadratmeter. Areal og funksjoner skal utformes med bakgrunn i konseptmateriale fra 2521 Simply Swimming eller tilsvarende, og må sees i sammenheng med Areal- og funksjonsprogrammet for skoleanlegget, slik at det blir en helhetlig god løsning. Det er forutsatt tippemidler til hallen.

Det ble i forstudiet beregnet FVD-utgifter (forvaltning, drift og vedlikehold) til bygget på 2,7 mill. kroner, og det er kalkulert inn en driftsinntekt for utleie og billetter på tilsvarende beløp som finansiering.

Det er ikke lagt inn budsjettmidler til bemanning av svømmetilbudet, da alternative konsepter og kostnadene ved disse må utredes før driftsformen besluttet.

Grasmyr, nybygg ungdomsskole og sambruksareal

Bamble kommune har i dag fem skoler med ungdomstrinn. Disse varierer i størrelse fra 39 elever til 212 elever. Endringer i kommunens befolknings sammensetning gjør at rammene for skoledriften er trange, og som en konsekvens av dette er opplæringstilbudet til elevene ved de ulike ungdomstrinnene av ulik kvalitet. I tillegg til dette er det meste av bygningsmassen hvor det i dag drives ungdomsskole av eldre årgang, og det er både et oppgraderingsbehov og vedlikeholdsetterslep av en betydelig økonomisk størrelse. Dette er nærmere beskrevet i tilleggsutredningen i K-sak 120/15 «Framtidens ungdomsskolestruktur i Bamble kommune».

Forprosjektet anbefaler å gå videre med alternativet med nybygg, totalt 6 884 m².

Grasmyr, nærmiljøanlegg

I forbindelse med utbyggingen av et nytt skoleanlegg på Grasmyr er det lagt inn midler til nærmiljøanlegg. Anlegget vil kunne få 50% tilskudd beregnet av nettokostnad. Det er ikke lagt inn driftsutgifter til anlegget.

Grasmyr, voksenopplæring og flyktningetjeneste

Den 03.05.2018 vedtok Bamble kommunestyre i K-sak 38/18:

1. Voksenopplæringen og flyktningetjenestene flytter til nye lokaler i bygget til Grasmyr ungdomsskole når de blir ledige.
2. Frisk Bris og Talenhuset samlokaliseres med voksenopplæringen og flyktningetjenesten i bygget til Grasmyr ungdomsskole. Det skal vurderes om også andre tjenester bør samlokaliseres i bygget.
3. Ved flytting til nye lokaler på Grasmyr, skal lokalene til Frisk Bris («Sjeseveien skole») og Talenhuset («Fjæra») selges som en del av finansieringen. Tomten til Frisk Bris og tilleggstomt vurderes utviklet til boliger i kommunal regi og/eller selges helt eller delvis til privat utbygger.
4. «Tirsdagsklubben» sikres lokaler for sin virksomhet på Grasmyr.
5. Etterbruk av Grasmyr ungdomsskole etableres som et delprosjekt under Grasmyrutbyggingen.
6. Det skal utarbeides et forprosjekt med plan for nødvendig oppgradering og ombygging av bygget. I forprosjektet skal det utarbeides en finansieringsplan og en klargjøring av faglige og driftsmessige gevinster.

Grasmyr, offentlig infrastruktur skoleområdet

Infrastrukturen (veier, veikryss, parkering, vann og avløp) for Grasmyrområdet blir en stor investering som skal deles på utbyggerne. For å få gjennomført utbyggingen må kommunen imidlertid forskuttere investeringene. En sak om finansiering av offentlig infrastruktur vil bli lagt frem til politisk behandling.

Utbyggerne vil i dette tilfelle være ny Ungdomsskole, idrettshaller, svømmehall, Bamble videregående skole, voksenopplæringen etc.

Grasmyr, salg av Langesund ungdomsskole og andre lokaler, samt driftsbesparelse i fraflytta lokaler

Gamle Langesund og Grasmyr ungdomsskoler vil ikke være i drift som ungdomsskoler etter oppstart av ny skole på Grasmyr. Disse byggene vil ikke være egnet til annen kommunal virksomhet uten at det foretas større ombygginger. Kostnader ved rehabilitering og ombygging er beheftet med stor usikkerhet, og er erfaringsmessig svært kostbart.

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

- Langesund ungdomsskole ligger sentralt plassert og bør legges ut til salg på det åpne markedet. Salgssum er foreløpig ukjent, men er lagt inn med et budsjettbeløp på 10 mill. kroner.
- Grasmyr ungdomsskole er vedtatt omdisponert til flyktningetjeneste, voksenopplæring, Frisk Bris og Talenhuset.
- Frisk Bris og Fjæra er i K-sak 38/18 vedtatt lagt ut for salg. Salgssum er foreløpig ukjent, men er lagt inn med et budsjettbeløp på 10 mill. kroner.

Det er foreløpig kalkulert en besparelse på driftsutgiftene på disse byggene på 7 mill. kroner.

I tillegg fristilles arealer på Herre, Rønholt og Rugtvedt. Det er foreløpig kalkulert en samlet besparelse på 2 mill. kroner ved at disse lokalene tas ut av bruk.

IKT investeringer

Implementering av velferdsteknologi

Velferdsteknologi kan bidra til å forebygge eller utsette institusjonsplass, og Bamble kommune skal ha fokus på hvilke løsninger innenfor velferdsteknologien som gir innbyggere i Bamble mulighet til å mestre eget liv og helse til tross for sykdommer, jf. K-sak 68/17 om Velferdsteknologi i Bamble kommune - Handlingsplan.

Helse og omsorg har deltatt i anskaffelsen av trygghetsalarmering og pasientvarslingssystem, og dette skal implementeres i institusjoner, heldøgns boliger og til hjemmeboende i løpet av de neste årene. Trygghetsalarmering og pasientvarsling er en del av kommunens satsing på velferdsteknologi.

Muggsoppsanering av eldre arkiver

Det er bekreftet i flere prøvesvar at hele arkivet i Lensmannsgården har muggsopp. Dette er også kvalitetssikret av IKA Kongsberg, og de har på eget initiativ vurdert omfang og tatt prøver av arkivmaterialet. Deler av arkivet har kun sparsom forekomst av sporer og fragmenter, men en del av arkivet har rik vekst. Dette vil innebære at IKA Kongsberg vil velge ulike måter å håndtere arkivmaterialet på ut fra skjønnsmessige vurderinger underveis i saneringen.

Dette arkivet utgjør 125 hyllemeter per i dag. I tillegg kan det være arkiver på ytre virksomheter, som også kan ha forekomster av muggsopp. Alle arkiver som avleveres i dag blir det nå tatt prøver av for å sikre at arkivmateriale blir oppbevart og håndtert på en forsvarlig måte.

Ramme: IKT investeringer

Investeringsrammen går til finansiering av pågående og nye IKT prosjekter vedtatt av kommunens IKT forum. Årlig ramme er satt til 4,2 mill. kroner eks. mva.

IKT rammen foreslås økt med 1,7 mill. kroner eks. mva. samtidig som det legges inn gevinstrealisering i drift, beregnet med avskrivning over 10 år og med 4% rente.

IKT-løft skole og barnehage

I inneværende skoleår har vi gjennomført et forstudie hvor vi har utarbeidet en foreløpig IKT-strategi hvor vårt største tiltak er oppstart av prosjektet Et digitalt løft i skole og barnehage fra 1. august 2017. Det er ansatt prosjektleder fra 1. august finansiert av IKT-forum og forprosjektet skal analysere og definere flere hovedprosjekter i IKT-løftet. Følgende områder vil ha fokus i forstudiet:

1. Kartlegge og analysere organisasjonens bruk av IKT på målområdene
2. Utfordre og støtte virksomhetene i bruk av eksisterende digitale systemer
3. Utarbeide målbildet for IKT i skole og barnehage, identifisere underprosjekter til neste fase, og utarbeide prosjektspesifikasjoner til disse
4. Lage forslag til prosjektplan (planprogram) for forprosjektet etter PLP-metodikk
5. Utarbeide forslag til ny IKT-strategi som en del av den felles kommunale IKT-strategien

Dette løftet utfordrer oss økonomisk da innkjøp av PCer/nettbrett, frikjøping av lærere, anskaffelser av systemer og mulige integrasjoner mot våre fagsystemer vil gi oss store investerings og driftskostnader – kanskje opp mot 10 millioner kroner.

Kirkelig fellesråd

Handikapprampe Herre kirke

Det ble i handlingsprogrammet for 2018-2021 budsjettet inn 1,250 mill. kroner til etablering av ny utvendig handikapprampe ved Herre kirke. Bevilgningen ble gitt eks. mva. Siden prosjektet kjøres i kommunal regi, vil det bli beregnet inn mva. for bevilgningen som ble gitt i 2018.

Nye gravplasser Eik gravlund

Eik gravlund ble fullfinansiert med bevilgning gitt i 2018.

Det er planlagt oppstart av utvidelsen av Eik gravlund i 2018. I den sammenheng er det viktig å understreke at utvidede gravplassarealer vil utløse et behov for mer betjening når utvidelsen er ferdigstilt. Det antas at en 50 % stillingsøkning er nødvendig for å drifte utvidelsen, ca. 400.000 kroner. I tillegg tilkommer det 400.000 kroner i økte driftsutgifter, til sammen 800.000 kroner i året fra 2019.

Ramme: Investeringer Kirkelig fellesråd

Investeringsrammen er etablert fra og med 2017 for å kunne ivareta behov for nødvendige investeringer etter prioritering av Kirkelig fellesråd. Årlig ramme er satt til 1 mill. kroner eks. mva.

Utbedringer Bamble og Langesund kirker

Kommunestyret har tidligere bevilget 3,5 mill. kroner fordelt på 2017 og 2018 for utbedring av råteskader på Langesund og Bamble kirker. Arbeidene ved Langesund kirke er ferdigstilt, og arbeidene fortsetter nå på Bamble kirke. Etter en fagkyndig gjennomgang av kirken, er de arbeidene som må gjøres nå beregnet til å koste mellom 7,5 og 10 mill. kroner eks. mva. Det er behov for en ekstrabevilgning på mellom 5,5 og 8 mill. kroner. Som en del av denne finansieringen inngår ubenyttet ramme for rentekompensasjon på 1,4 mill. kroner fra Husbanken.

Utfylling Bamble søndre kirkegård

Det ble i handlingsprogrammet for 2018-2021 budsjettet inn tilsammen 3 mill. kroner (2 mill. kroner i 2018 og 1. mill. kroner i 2019) til Bamble kirke for utredning og bruk av fyllmasser fra utbyggingen av ny E18 i Bamble. Bakgrunnen for bevilgningen er å sikre Olavskirken/ruinene og kirkegården forøvrig, da det er noe ustabile jordmasser i området. Dette for å sikre området for rasfare ved ekstremvær. Bevilgningen ble gitt eks. mva. Siden prosjektet skal kjøres i kommunal regi, beregnes det nå inn mva. for bevilgningen slik at bevilget beløp for 2019 blir 1 mill. kroner eks. mva.

Større prosjekter vedtatt av kommunestyret

Bredbåndsutbygging 2018 i Bamble

Det ble i budsjettbehandlingen for 2018 vedtatt 2,6 mill. kroner eks. mva. til Bredbåndsutbygging i Bamble.

I denne bevilgningen ligger det 3.150.000 kroner fra NKOM (Nasjonal tilskuddsordning) til utbygging av bredbånd. I tillegg innvilget Bamble kommune 500.000 kroner. Total tilskuddsramme er da 3.650.000 kroner inkl. mva. Tilskuddet fra Bamble står på fond for samfunnsutvikling.

Attraktivitet, miljø, friområder, mm.

Livlige og trivelige kommunesentre 2016-19

Tettstedsutviklingen "Livlige og trivelige" på Stathelle og i Langesund har siden 2016 hatt en årlig bevilgning på 2,5 mill. kroner eks. mva. i en fireårsperiode. I gjeldende handlingsprogram er denne bevilgningen tatt ut fra år 2020. Fra 2020 og for en tidsbegrenset periode legges disse tettstedsutviklingsprosjektene inn i investeringsrammen for Attraktivitet, miljø, friområder m.m.

Ramme: Attraktivitet, miljø, friområder m.m.

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter som fremmer attraktivitet og stedsutvikling. Rammen skal dekke investering til parker, oppgradering av friområder og skjærgårdsparken. Utskifting av maskiner og utstyr innenfor parkområdet ligger også under denne rammen.

Fra 2020 og for en tidsbegrenset periode legges også tettstedsutviklingsprosjektene "Livlige og trivelige" inn i rammen.

Årlig ramme er satt til 3,5 mill. kroner eks. mva. i 2019, og 4,6 mill. kroner eks. mva. for årene 2021 og 2022. Videre er årlig ramme fra 2022 lagt inn med 4,2 mill. kroner eks. mva.

Utbedring Dampskipskaia Langesund

Det ble i budsjettbehandlingen for 2018 vedtatt 12 mill. kroner til utbedring og ombygging av Dampskipskaia i Langesund. Det er inngått en avtale mellom Grenland havn og Bamble kommune om ombyggingen, og kommunens andel er 10 mill. kroner eks. mva. i tilskuddsmidler. Total investering er ca. 30 mill. inkl. mva.

Næringsutvikling, næringstomter, næringsbygg

Nytt Kystkultursenter i Langesund, inkl. tomt

På Smietangen i Langesund skal det bygges en ny bydel. En av idéene er å bygge et nytt kystkultursenter og museum i forbindelse med den nye bydelen.

Kommunestyret vedtok i K-sak 33/14 å gjennomføre en forstudie for å utrede muligheten for å etablere et nytt kystkultursenter på Smietangen. I K-sak 82/14 behandlet kommunestyret forstudien og vedtok å videreføre arbeidet gjennom et forprosjekt. Det ble i K-sak 10/15 vedtatt et mandat for dette arbeidet.

Rapporten fra forprosjektet ble behandlet av kommunestyret i K-sak 5/17. Kommunestyret fattet da følgende vedtak:

1. *Bamble kommunestyre tar til orientering og informasjon foreliggende forprosjektrapport om Senter for kystkultur og er positive til konseptet som er lagt fram.*
2. *Bamble kommunestyre gir uttrykk for at kommunestyrets eierbestilling er besvart og gir de involverte parter ros for det solide arbeid som er nedlagt.*
3. *Bamble kommunestyre vurderer at kommunen, som foreløpig eneste interessent, ikke er i stand til å påta seg det økonomiske ansvar og risiko alene, og ber rådmann om at det arbeides videre*

med å få på plass en eller flere samarbeidspartnere og medinvestorer som sammen med kommunen finner det økonomisk forsvarlig å gå i gang med et hovedprosjekt.

4. *Bamble kommunestyre ber om at saken legges fram til ny behandling før sommeren, for endelig stillingstagende til om det skal gjennomføres et hovedprosjekt.*

Ved behandlingen i sak 58/17 fattet kommunestyre følgende vedtak:

1. *For å slutføre arbeidet med å få på plass flere samarbeidspartnere og medinvestorer, forlenges arbeidet med forprosjektet til ut 2017.*
2. *Forprosjektet legges fram til ny behandling i første kommunestyre i 2018. Videre arbeid dekkes av budsjettet til forprosjektet.*

Kommunestyret vedtok i sak 2/18 igjen å videreføre arbeidet:

1. *Bamble kommunestyre registrer at det tar tid å få på plass nødvendig finansiering av et kystkultursenter. Det pågående arbeidet forlenges derfor ut 2018.*
2. *Utgifter til videre arbeid i 2018 dekkes av rådmannens utviklingsmidler.*

Ny behandling vil skje i det første kommunestyremøtet i 2019.

Kommunestyret har i sak 1/18 vedtatt å kjøpe tomten hvor et kystkultursenter kan bygges.

Før forprosjektet avsluttes, er det satt av en kostnadsramme til et kystkultursenter som ligger inne i tallgrunnet med netto 30,8 mill. kroner eks. mva. Det er i vedtatt handlingsprogram lagt inn ca. 1 mill. kroner til drift.

Kommunens økonomiske bidrag til et nytt kystkultursenter må ses i forhold til organiseringen av et senter. Det er i forprosjektet foreslått at senteret organiseres som et aksjeselskap. Det vurderes om bygget kan realiseres som et næringsbygg finansiert av eksterne investorer og hvor kystkultursenteret leier lokaler. Kommunens økonomiske bidrag kan da skje som et tilskudd til kystkultursenteret.

Det ble i vedtatt handlingsprogram 2018-2021 avsatt 10 mill. kroner eks mva til kjøp av tomt (Smietangen og Tordenskjoldsplass) og til opparbeidelse av tomteområdene.

Skjerkøya, kjøp og salg næringstomer

Kommunestyret vedtok i K-sak 56/14 at innløsning av industritomter på Skjerkøya godkjennes under forutsetning av at avtalen gjelder samtlige eiendommer som er omtalt i saken. Lånet på 15 mill. kroner for innløsningen finansieres ved salg av tomter over en 20 års periode.

Bamble kommune har solgt flere tomter, men det gjenstår fortsatt tomter for salg. Disse er enten utleid, reservert eller det foregår forhandlinger i forbindelse med salg. I Økonomiplanen budsjetteres det med rentekostnader, samt salg av tomter.

Investering pr 22.10.2018:	31 072 000,-	Kjøp, infrastruktur og opparbeidelse totalt over år
Salg pr. 22.10.18:	18 517 000,-	
Potensiale:	26 729 500,-	
Forventet overskudd:	14 174 500,-	

Det er en tomt på 10 489 m2 det ikke er inngått skriftlig avtale på, men tilbud er sendt også for denne tomten, og det avventes svar fra interessent. De andre tomtene har Oldroyd og Pipe Life opsjon på. I

tillegg leies det ut en tomt til Nor Betong som Oldroyd også har opsjon på når leietiden er ute.

Utvikling av næringsarealer gjennom Frier Vest AS

Bamble kommune er deltaker i Frier Vest AS, hvor deltakerne, Bamble kommune, Ineos og Grenland havn i fellesskap har som mål å utvikle nye næringsområder. Det videre økonomiske engasjementet er avhengige av fremdriften til selskapet, og lønnsomheten i prosjektet.

Områdeplan er under utarbeidelse, og daglig leder er ansatt. Det jobbes mot interessenter til området. Det er bevilget 10 mill.kroner av kommunestyret, og av denne bevilgningen lånes det ut midler til selskapet.

I formannskapet 01.03.2018 ble oppdatering av reguleringsplan for Gassveien 353 behandlet. Bamble kommunes andel av finansieringen, inntil 4 mill. kroner inkl. mva., finansieres med refunderte utlegg for arkeologisk kartlegging E18, og midler avsatt til utvikling av Frier Vest.

Videre bevilgninger til Frier Vest kommer etter 2022.

Boligutvikling, boligtomter, boligbygging

Bunestoppen boligfelt, opparbeidelse og salg av tomter

Bunestoppen er under regulering og vil kunne gi plass for omlag 110 nye boenheter. Det må investeres i opparbeidelse av infrastruktur, vei, vann og avløp, samt opparbeidelse av fellesarealer, før tomtene kan selges. Prosjektet har ikke kommet så langt at det er foretatt noe kostnadsoverslag. Tallene er derfor en foreløpig stipulering av kostnader og inntekter. Oppstart etter regulering i 2019.

Innløsning av festetomt på Rugtvedt

På Rugtvedt fester kommunen tomteområder som er fremfestet til boligtomter. Festeavtalene kommunen har med grunneierne skal iht avtalen prisreguleres høyere enn avtalene kommunen har med fremfestene. Kommunens fremfeste på Rugtvedt går dermed i dag med et tap som vil forsterke seg i årene som kommer. I et langsiktig perspektiv er det økonomisk fornuftig å løse ut festekontraktene med grunneier. Innløsningen må lånefinansieres, men vil redusere kommunens tap på sikt. Innløsningsbeløp er ikke ferdig avklart og det vil bli fremmet egen sak til politisk behandling.

Ny skytebane Stillinga

Den 30.10.2014 behandlet Bamble kommunestyre Intensjonsavtale vedrørende erverv av areal til ny skytebane, K-sak 63/14, med følgende vedtak:

1. Bamble kommunestyre vedtar å inngå avtale med Opplysningsvesenets fond for å erverve område til anleggelse av ny skytebane på Stillinga, del av gnr 41 bnr 1.
2. Bamble kommunestyret vedtar å gjennomføre ervervet iht vedlagte utkast til Intensjonsavtale, men at 3 meter til fortau fra eksisterende veikant langs Bambleveien ikke inngår i makeskiftet.

3. Bamble kommunestyre vedtar at netto inntekt ifb med transaksjonen godskrives prosjektet Skytebanefond med kr 200.000,-
4. Bamble kommunestyre ber om at vesentlige endringer i forhold til vedlagte utkast til Intensjonsavtale framlegges kommunestyret for ny behandling.
5. Bamble kommunestyret ber om at reguleringsplanen for Lilletorvet, ref. intensjonsavtalen pkt 5, inkluderer nærliggende områder.

Offentlig infrastruktur Grasmyr boliger

Infrastrukturen (veier, veikryss, parkering, vann og avløp) for grasmyrområdet blir en stor investering som skal deles på utbyggerne (boliger). For å få gjennomført utbyggingen må kommunen imidlertid forskuttere investeringene. Det vil bli lagt frem en sak til politisk behandling om finansiering av offentlig infrastruktur.

Reguleringsplan for boligområder Grasmyr (sør og vest)

Det må utarbeides en egen detaljreguleringsplan for boligområdene på Grasmyr, da disse blir flateregulert. Dette skal finansieres av tomtesalget, men kommunen må midlertidig forskuttere investeringen.

Salg av bygninger på Rådhusplassen på Stathelle

Salg av bygningene på Rådhusplassen på Stathelle vil kunne gi inntekter på tilsammen 3,1 mill. kroner. Anslaget er basert på takst hvor markedsverdien er lagt til grunn med følgende fordeling:

- Bedehuset kr. 800 000,-
- Fengselet kr. 1 100 000,-
- Velhuset kr. 1 200 000,-

Veg og trafiksikkerhet

Ramme: Veg- og trafiksikkerhetstiltak

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter innenfor vei- og trafiksikkerhetstiltak. Tiltak til "Aksjon skolevei" er også en del av denne rammen, med statlig tilskudd og kommunal bevilgning. Årlig ramme er satt til 3,6 mill. kroner eks. mva.

Vann, avløp, renovasjon

Ramme: Vann, avløp og renovasjon

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter innenfor områdene vann, avløp og renovasjon. Aktiviteten innenfor rammen er i hovedsak fornyelse og forlengelse av eksisterende vann- og avløpsnett. Rammen dekker også investeringer i maskiner og utstyr innenfor samme område. Rammen for 2018 er 25 mill. kroner. For å kunne ivareta nødvendige investeringer for kapasitetsutvidelse av ledningsnettet, er det i budsjettet for 2019 lagt inn en økning slik at fremtidig ramme blir 30 mill. kroner.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i 1000	Budsjett		Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022
Skatt på inntekt og formue	-372 116	-381 943	-386 717	-391 496	-396 475
Ordinært rammetilskudd	-352 150	-377 785	-384 358	-390 936	-399 788
Eiendomsskatt, statlig kompensasjon verker og bruk, opptrapping 33 mill 2019-2025	-77 319	-74 105	-69 344	-75 083	-69 323
Andre generelle statstilskudd	-4 198	-4 179	-4 081	-3 983	-3 885
Eiendomsskatt, statlig kompensasjon verker og bruk, opptrapping 33 mill 2019-2025	0	-4 700	-9 400	-14 100	-18 900
Sum sentrale inntekter	-805 783	-842 712	-853 900	-875 598	-888 371

Skatt, rammetilskudd og eiendomsskatt utgjør kommunens viktigste frie inntekter, og danner finansieringsgrunnlaget for kommunens drift. I budsjetteringen er det lagt inn kjente forutsetninger fra revidert nasjonalbudsjett 2018, kommuneproposisjonen for 2019, og statsbudsjettet for 2019.

Skatt på inntekt og formue

Skatteinntektene er beregnet i henhold til ny prognosemodell utarbeidet av KS, med utgangspunkt i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2019. Gjennom statsbudsjettet blir store deler av den enkelte kommunes frie inntekter for kommende år fastlagt. De faktorene som ikke bestemmes gjennom statsbudsjettet er den enkelte kommunes skatteinntekter og inntektsutjevningen.

I skatteanslaget i prognosemodellen er anslaget for kommunens skatteinntekter i 2018 og 2019 generert med basis i gjennomsnittsnivået for skatt de siste 3 skatteår per innbygger i kommunen. I tillegg er det lagt inn forutsetning om en realvekst i kommunens skatteinntekter på 1% i årene 2020-2022. Det er også lagt inn forutsetning om 0,2% årlig befolkningsvekst. Kommunens skatteinntekter budsjetteres med 381,9 mill. kroner i 2019, økende til 396,5 mill. kroner i 2022.

Ordinært rammetilskudd

Rammetilskuddet for 2019 er i henhold til regjeringens forslag til statsbudsjett for 2019.

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

1000 kr	2018	2019
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	336 554	350 433
Utgiftsutjevningen	-22 891	-15 572
Overgangsordning - INGAR	-1 014	-755
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)	2 349	2 701
Distriktstilskudd Sør-Norge	6 630	6 833
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.	-	1 500
Sum rammetilsk uten inntektsutj	322 023	345 140
Netto inntektsutjevning	32 320	32 645
Sum rammetilskudd	354 343	377 785
Skatt på formue og inntekt	373 917	377 414
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	728 300	755 200

Regjeringen legger en rekke forutsetninger til grunn ved fastsettelsen av rammetilskuddet. Det er både oppgaveendringer og realvekst. På samme måte som tidligere år er disse midlene, totalt 2,5 mill. kroner overført til enhetenes driftsbudsjetter.

Statlige føringer i statsbudsjettet, nasjonale tall og bevilget til Bamble				
1000 kroner	Samlet til kommunene	Bamble Korreksjo	Enhet	
Opptappingsplan rusfeltet	200 000	479	HO	479
Tidlig innsats skole/lærernorm	200 000	533	SB	533
Opptappingsplan habilitering og rehabilitering	100 000	279	HO	279
Sum realvekst	500 000	1 291		1 291
Innlemming boligsosialt kompetansetilskudd	15 599	38	TE	38
Innlemming tilskudd boligsosialt arbeid	8 900	22	TE	22
Forsøk statlig finansiering av omsorgstjenestene	-5 646	0		0
Endring elever statlige/private skoler	-103 256	-283	*	
Gratis kjernetid barnehager helårseffekt SB 2018	30 840	73	SB	73
Gratis kjernetid barnehager halvårseffekt RNB 20	16 285	38	SB	38
Gratis kjernetid barnehager 2-åringer	45 736	108	SB	108
Økt makspris barnehage, endring 2019	-65 800	-155	SB	-155
Økt makspris barnehage, helårseffekt 2018	-21 901	-51	SB	-51
Trondheim	1 600	0		0
Betalingsplikt utskrivningsklare pasienter psykiat	185 000	531	HO	531
Takstoppgjør almenleger	100 000	287	HO	287
Helsestasjon og skolehelsetjeneste, ny fordeling		8	KO	8
Frivillighetsentral, ny fordeling		-13	KO	-13
Sum oppgavekorrigeringer	207 357	602		885
Helsestasjon og skolehelsetjeneste		267	KO	267
Frivillighetsentral		24	KO	24
Sum saker med særskilt fordeling		291		291
Sum		2 184		2 467

I tillegg er det lagt inn forutsetning om en realvekst i kommunens frie rammetilskuddet på 1% i årene 2020 -2022. Realveksten er ikke disponert i budsjettet. Det er også lagt inn forutsetning om 0,2% årlig befolkningsvekst og økt utgiftsutjevning fra og med 2020.

Eiendomsskatt, statlig kompensasjon verker og bruk, opptrapping 33 mill 2019-2025

Bamble kommune skriver ut eiendomsskatt i hele kommunen, både for industri, næring, anlegg, boliger og hytter. For 2018 er det budsjettert 77,3 mill. kroner, hvor 29,3 mill. kroner er fra boliger og 48 mill. kroner er fra annen eiendom.

Eiendomsskatt 2019

Kompensasjonsordningen for bortfall av eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner: I forbindelse med lovendringene om bortfall av eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner som trer i kraft fra skatteåret 2019 har Stortinget vedtatt at kommunene skal få tilnærmet full kompensasjon for bortfall av inntekter. Kompensasjonen tilsvarer 500 mill. kroner når overgangsordningen utløper i 2025, og innføres med 1/7 per år i overgangsperioden. For 2019 er det satt av 71 mill. kroner innenfor skjønnstilskuddet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil kartlegge de kommunevise utslagene av lovendringen etter at eiendomsskatten for 2019 er skrevet ut, og midlene vil bli fordelt i løpet av 2019. Nærmere omtale av saken vil først komme i revidert nasjonalbudsjett i 2019 (mai 2019).

Det pågår et arbeid for å omtakere fra verker og bruk til næringseiendom, og frist for å fastsette takstene er 28.02.2019. De nye takstene er ennå ikke kjent, men for Bamble er det tidligere **beregnet et inntektstap på 33 mill. kroner årlig** når endringen har fått full effekt. Det er lagt inn et inntektstap på 4,3 mill. kroner i 2019, økende til 33 mill. kroner i 2026. Hvor stort beløp Bamble vil motta gjennom den vedtatte kompensasjonsordningen blir ikke kjent før mai 2019.

Det er lagt til grunn for 2019 at det skrives ut eiendomsskatt med følgende satser:

- Den generelle skattesatsen er 6,6 promille, og for boliger og fritidseiendommer 3,2 promille.
- Bunnfradraget er 300.000 kroner for boligdelen i eiendommer.
- Reduksjonsfaktoren er 15 %.

Forslag til endringer i kommunens eiendomsskatt 2020

Redusert maksimal eiendomsskattesats: Regjeringen foreslår at maksimal skattesats reduseres fra syv til fem promille for bolig- og fritidseiendommer. Dersom forslaget vedtas, må kommuner som har en høyere skattesats enn fem promille fra og med 2020 redusere skattesatsen for disse eiendommene til fem promille.

Redusert eiendomsskattegrunnlag for bolig- og fritidseiendommer: Regjeringen foreslår å innføre et tak på skattegrunnlaget for bolig- og fritidseiendommer ved at det innføres en regel med bruk av obligatorisk reduksjonsfaktor i markedsverdien. Det foreslås at reduksjonsfaktoren settes til 30 %.

Obligatorisk bruk av formuesgrunnlag for boligeiendommer: Det foreslås at bruk av Skatteetatens formuesgrunnlag gjøres obligatorisk ved utskrivning av eiendomsskatt på boligeiendommer. Kommunene vil fortsatt måtte takserer de eiendommer som ikke får formuesgrunnlag fra Skatteetaten. Dette gjelder blant annet våningshus og fritidseiendommer. For å ta i bruk Skatteetatens formuesgrunnlag for eiendomsskatt på boligeiendommer foreslås det en overgangsregel for skatteårene 2020 til 2023. Overgangsregelen gjelder for kommuner som har gjennomført en alminnelig taksering i 2013 eller senere.

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

For budsjettet 2020-2022 legges følgende til grunn:

- Nye eiendommer legges inn med 1,5 mill. kroner årlig.
- Innteksttap som følge av en eventuell lovendring vedr. produksjonsutstyr tas inn.
- Nyttaksering i 2021 er lagt inn med økt eiendomsskatt på 10 mill.kroner
- Omtaksering i 2020 finansieres av fond.

I 2021 er det ti år siden siste eiendomstaksering. Ny taksering kan dermed gjennomføres i 2020 og kostnaden ved dette er foreløpig anslått til 5 mill.kroner.

Andre generelle statstilskudd

Staten har gjennom årene hatt flere ulike typer investeringspakker for kommunesektoren, i hovedsak for omsorgsboliger/sykehjemsplasser og skolebygg. Totalt har Bamble gjennom de ulike ordningene investert for 174,5 mill. kroner. Det er ikke forutsatt nye kompensasjoner i årene fremover. Beregningsgrunnlaget for 2019 er på 104,4 mill. kroner, og flytende husbankrente forutsettes å bli 1,6%. Beregnet kompensasjon i 2019 er på 4,2 mill. kroner. I 2018 falt kompensasjonen for Reform-97 bort.

Rentekompensasjon for kirkebygg er lagt inn med 0,151 mill. kroner, og grunnlaget er 9,44 mill. kroner.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000	Budsjett		Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022
Andre finanstransaksjoner	-600	600	600	600	600
Renter og avdrag på ordinære lån	53 949	56 783	80 443	100 413	99 962
Renteinntekter bankinnskudd	-1 000	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Utbytte og avkastning Skagerak energi og andre direkteide selskaper	-4 800	-6 500	-6 600	-7 100	-7 500
Renter og avdrag på Startlån Husbanken	0	0	0	0	0
Utbytte og avkastning langsiktig plassert finanskapital	-11 250	-11 335	-11 483	-11 483	-11 483
Netto finansinntekter/finansutgifter	36 299	37 448	60 860	80 330	79 479
Finansutgifter i tjenesteområdene	-149	-149	-149	-149	-149
Totale finansutgifter	36 150	37 299	60 711	80 181	79 330

Kommunale finansutgifter og inntekter består blant annet av kommunens låneportefølje, herunder ordinære lån og Startlån i Husbanken, hvorav renter og avdrag står sentralt. I tillegg er også utbytte og avkastning på langsiktig plassert finanskapital, samt utbytte fra Skagerak Energi, en del av dette området.

Andre finanstransaksjoner

Kommunens ordning med innskudd i omsorgsboliger forutsetter at innskuddene skal betales tilbake til beboer med indeksjustering. I 2017 ble innskuddene omklassifisert i kommunens regnskapsbalanse. Dette medfører at prisjusteringen av innskuddene skal føres årlig, og kostnaden må belastes driftsbudsjettet. Samlede innskudd ved inngangen til 2019 anslås å være 45 mill. kroner. Prisstigning i 2018 forventes å bli 2,7%, prisjusteringen antas å bli ca. 1,2 mill. kroner i 2019, og beløpet videreføres i perioden.

Renter og avdrag på ordinære lån

Renter og avdrag er beregnet i henhold til nyinvesteringer og lånebehov, og oppdatert rentevurdering.

Gjennomsnittlig lånerente på kommunens innlån, inkludert startlån i Husbanken til videre utlån, er på 1,75% per september. Det tas hensyn til en fremtidig renteøkning i tråd med Norges Banks prognose, publisert i pengepolitisk rapport 3/18. Rentenivået er basert på dagens informasjon, og det må presiseres at det er usikkerhet knyttet til fremtidig renteutvikling.

For 2019-2022 legges følgende til grunn:

- Gjeld avdras over 30 år på ordinære lån og startlån på 25 år
- Gjeldsrenten forutsettes å være:
 - 2,1% i 2019
 - 2,5% i 2020
 - 3,0% i 2021 og 2022

Løpetiden på våre lån er i henhold til vårt reglement for finans- og gjeldsforvaltning. Det gjøres oppmerksom på at økningen av lånegjelden, som følge av finansiering av utbyggingen på Grasmyr, vil gjøre kommunen mer sårbar ved en fremtidig renteøkning. Rente- og avdragsutgiftene, utenom startlån, øker fra 56,8 mill. kroner i 2019 til 100,0 mill. kroner i 2022.

I 2022 er kommunens samlede lånegjeld beregnet til 1.755 mill. kroner. Dette er en økning på 812 mill. kroner, eller 86% fra inngangen til 2018. Store deler av gjelden bærer ikke kommunen selv renterisiko på, men kommunens innbyggere gjennom VAR-avgiftene og renter på startlån, samt staten gjennom rentekompensasjonsordningene.

Mill.kroner	31.12.2017	31.12.2022
Utlånte startlån husbanken	193	237
Investeringer VAR, gebyrgrunnlaget	305	390
Rentekompensasjon fra staten	109	86
Grasmyr		515
Øvrige investeringer	336	527
Samlet gjeld	943	1 755

I tillegg reduseres kommunens netto renteeksponering dersom man også regner inn bankinnskudd og finanskapitalen.

Renteinntekter bankinnskudd

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022 Bamble kommune

Kommunen regner renteinntekter av et beregnet gjennomsnittlig bankinnskudd på 150 mill. kroner i perioden. Per 30.06.2018 var bankinnskuddet på 119 mill. kroner. Det er lagt inn en renteinntekt på 2,1 mill. kroner hvert år i perioden.

For kommende periode er innskuddsrenten beregnet til 1,5% i 2019, stigende til 1,6% i 2022.

Utbytte og avkastning Skagerak energi og andre direkteide selskaper

I selskapets årsrapport for 2017 foreslås det et samlet utbytte på 178 mill. kroner. For Bamble eierandel på 3,34% utgjør dette 5,942 mill. kroner. Beløpet ble utbetalt medio juni 2018.

Det forventes at utbytte fra Skagerak Energi øker i kommende handlingsprogramperiode. Dette blant annet med bakgrunn i signaler gitt både fra selskapet selv, og i fremlagt Statsbudsjett som viser til at strømprisene forventes å øke.

Det er derfor budsjettert med et utbytte på 5,9 mill. kroner både i 2019 og 2020, med en økning til 6,3 mill. kroner i 2021 og 6,5 mill. kroner i 2022.

Det henvises videre til selskapets årsmelding for mer utfyllende informasjon om selskapet.

[Årsmelding Skagerak Energi 2017](#)

Utbytte og avkastning langsiktig plassert finanskapital

Langsiktige plasseringer er pr. 31.08.2018 på 321,3 mill. kroner, hvorav finansbufferfondet er på 26,3 mill. kroner, og fond for innskuddsboliger er på 45 mill. kroner. Avkastningen på finansplasseringene har på samme dato gitt en avkastning på 0,7 prosent, noe som tilsvarer en lavere avkastning på porteføljen på 0,7 prosentpoeng. Det er spesielt globale aksjer som trekker ned avkastningen.

Både for 2016 og 2017 så har våre plasseringer gitt oss betydelig meravkastning men med bakgrunn i endringer i finansmarkedet ble det for 2018 budsjettert med en avkastning på 3,5%, noe som var lavere enn for foregående år.

I handlingsprogrammet legges det fortsatt til grunn en årlig avkastning på 3,5%. Netto avkastning etter avsetning til realkapital er dermed budsjettert til 7,2 mill. kroner. Per oktober er det gjennomført en gjennomgang av våre plasseringer med vår rådgiver hos Gabler AS. Vi rådes til å opprettholde vår allokering på finansplasseringene ut 2018, men markedet følges nøye, og det vil bli tatt en ny vurdering over på nyåret 2019 om det skal foretas justeringer.

I budsjettet ligger det dermed en budsjettert avkastning på 3,5% i perioden, brutto 11,3 mill. kroner.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Beløp i 1000	Budsjett		Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022
Til ubundne avsetninger / Realkapital finansplasseringer	3 870	4 114	4 114	4 114	4 114
Bruk av ubundne avsetninger / Saldering mot Driftsfondet	-7 885	-10 128	-20 330	611	6 970
Netto avsetninger	-4 015	-6 014	-16 216	4 725	11 084
Netto avsetninger i tjenesteområdene	-6 650	-14 105	-3 650	-3 526	-528
Totale avsetninger	-10 665	-20 119	-19 866	1 199	10 556

Fond er kommunenes finansielle buffer og bygges opp over år ved driftsoverskudd, utbytte eller ved salg av eiendom og lignende. Ved utgangen av 2017 var kommunens samlede disposisjonsfond på 183,1 mill. kroner. Av dette var 74,3 mill. kroner felles disposisjonsfond og 108,8 mill. kroner enhetenes disposisjonsfond. I perioden er det forutsatt netto bruk av avsetninger til saldering på 22,9 mill. kroner i tillegg til avsetning til finanskapitalen og det som enhetene selv planlegger til prosjekter og driftsmessig buffere.

Bruk av ubundne avsetninger / Saldering mot Driftsfondet

I budsjettet for 2018-2021 ble det totalt avsatt 26,9 mill. kroner til finansiering av engangsutgifter i 2019 og 2020. Disse engangstiltakene ligger fortsatt inne i handlingsprogrammet for 2019-2020, og forutsatt fondsbruk er derfor videreført.

	2019	2020	Sum
Eiendomsskatt taksering		-5 000	-5 000
Kst 104/17 Saldering HP 2018-2021 mot Driftsfondet	-3 876	-6 166	-10 042
Omstillingsmidler utvidet Grenlandsamarbeid	-1 000	0	-1 000
Ny ungdomskole: Midlertidige tiltak SB	-3 000	-2 000	-5 000
Ny ungdomskole: leie midlertidige lokaler voksenopplæringa	-180	-180	-360
Ny ungdomskole: Drift skolebygg TE	-1 090	-545	-1 635
Boligsosial HP. 2016-2020	-1 950	-1 950	-3 900
			-26 937
	-11 096	-15 841	

I tillegg har enhetene lagt inn betydelig bruk av fondsreserver i sine driftsbudsjetter, hovedsakelig til finansiering av stillinger i 2019.

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Til disposisjon for tjenesteområdene

Beløp i 1000

Oppsummering sentrale poster	Budsjett		Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022
Frie disponible inntekter	-805 783	-842 712	-853 900	-875 598	-888 371
Finansinntekter/-utgifter	36 299	37 448	60 860	80 330	79 479
Avsetninger og bruk av avsetninger	-4 015	-6 014	-16 216	4 725	11 084
Overført til investering	3 000	3 638	3 638	3 638	3 638
Sum sentrale inntekter og utgifter - Til fordeling tjenesteområdene	-770 499	-807 640	-805 618	-786 905	-794 170
Sum fordelt tjenesteområdene	770 499	807 640	805 618	786 906	794 171
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	1	1

Disponering av driftsrammen

Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. bud.	2019	Økonomiplan		
	2017	2018		2020	2021	2022
Stabene	67 705	67 775	73 586	72 609	71 132	70 852
Overordnet ledelse	12 119	14 233	14 320	13 192	12 813	12 733
Teknikk og samfunnsutvikling	57 503	59 186	54 635	50 387	42 698	43 447
Skole og barnehage	242 169	240 525	251 426	246 779	245 150	244 661
Kultur og oppvekst	84 465	93 936	95 173	91 897	88 621	88 441
Helse og omsorg	304 466	278 966	292 332	292 041	285 236	285 236
Fellesutgifter	-313	15 336	25 617	33 162	40 705	48 250
Finansiering	738	542	551	5 551	551	551
Til fordeling drift (fra budsjettskjema 1A)	768 852	770 499	807 640	805 618	786 906	794 171

Drift per tjenesteområde

Enhetenes driftsrammer

Enhetenes driftsrammer er på 777 millioner kroner i 2019. I 2022 er rammene redusert til 741 millioner kroner. I rammene er det lagt inn konsekvenser av tidligere vedtak og nye investeringer. Enhetene har meldt inn en rekke ønsker om nye tiltak som ikke er lagt inn. Endringene i de enkelte rammene er beskrevet senere i dokumentet.

Enhetenes netto driftsrammer er beregnet med bakgrunn i følgende forutsetninger i perioden:

- Enhetene kompenseres fullt ut for effekten av tariffoppgjør og endringer i avlønning, og for prisøkning på driftsutgiftene.
- Enhetenes inntekter justeres iht. økte betalingssatser og prisjustering av øvrige tilskudd.
- Enhetenes budsjetter korrigeres for vesentlige feilbudsjetteringer.
- Enhetene kompenseres for driftskonsekvensene av nye investeringer og vedtatte tiltak.
- Enhetenes rammer er justert iht. endringer i statsbudsjettet
- I enhetenes budsjetter er det i 2019 lagt inn innsparinger på 17,5 millioner kroner. Det ligger en opptrapping med nye 18,4 millioner kroner både i 2020 og 2021.

Lønns- og prisjustering

Lønnsveksten fra 2018 til 2019 er budsjettert med totalt 39 millioner kroner. Årslønnsveksten for 2019 er anslått til 3,25%, jf. statsbudsjettet. Kapittel 3 og 5 er lagt inn med en årslønnsvekst på 3,5% på grunn av behov for å beholde nødvendig kompetanse, herunder være konkurransedyktig med nærliggende kommuner. Videre har det vært nødvendig å justere lønn på grunn av endring i ansvar og oppgaver, samt rette opp skjevheter. Overhenget er beregnet til 0,6% og lønnsglidningen til 0,1-0,2 prosentpoeng. Overhenget, med unntak av lokalt lønnsoppgjør 2018, er budsjettert ute på virksomhetene. Den sentrale lønnsputten er på totalt 23,2 millioner kroner.

Det foretas årlig en prisregulering av satsene for egenandeler, avgifter, leier og lignende. Satsene er i hovedsak justert med den kommunale deflatoren for 2017 på 2,3 %, jf. budsjettvedtak punkt 10. Driftsutgiftene er kompensert med konsumprisindeksen for 2017 på 1,8%. Utgiftsposter med avvikende prisjustering som gir urimelige utslag i enhetenes rammer er prisjustert særskilt.

Innsparinger

I forbindelse med budsjettbehandlingen for 2017-2020 ble det lagt inn innsparinger i enhetenes rammer på 13,2 millioner kroner både i 2017 og i 2018.

I budsjett og handlingsplan 2018-2021 ble det lagt inn for perioden 2019-2021 et innsparingskrav (nedjustering av kostnadene i tjenestene) på totalt 45 millioner kroner tilsvarende 50% av samlede beregnede merutgiftene Bamble har i forhold til Kostragruppe 8. I utfordringsnotatet 2018-2021 ble det redegjort for kostnadsnivået i Bamble sammenlignet med andre kommuner.

Det totale innsparingskravet for perioden 2019-2021 er korrigert fra 45 til 54,2 millioner kroner og det er korrigert til 45% av merforbruket sammenlignet med Kostragruppe 8. I 2019 utgjør

innsparingskravet 17,5 millioner kroner med en opptrapping på nye 18,4 millioner kroner både i 2020 og 2021.

Enhetene vil jobbe med å redusere kostnadsnivået på tjenestene i handlingsplanperioden.

Pensjonsutgifter

Bamble kommune har pensjonsavtaler med Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Tjenstepensjon er en del av lønnsvilkårene til de ansatte og utgifter til pensjon dekkes av kommunen med unntak av 2% arbeidstakerandel.

Pensjonssatsene som er budsjettet inn for 2019. Satsene er ekskl. 2% arbeidstakerandel:

- 14,47% KLP, fellesordningen
- 13,82% KLP, sykepleierordningen
- 11,10% SPK

Det er budsjettet totalt 73,3 millioner kroner i pensjon ute på virksomhetene. 11,8 SPK lærere, 52,7 KLP fellesordningen og 8,8 KLP sykepleierordningen.

Premieavviket (differansen mellom innbetalt premie og beregnet netto pensjonskostnad inkl. administrasjonskostnader) utgiftsføres over 7 år.

Stabene

Overordnede mål

Overordnet mål	Beskrivelse av mål	Prioriterte satsingsområder i 2019-2022
<ul style="list-style-type: none"> Bamble kommune skal arbeide for å ha en effektiv og god internkontroll og sykefravær stabilt eller lavere enn 7,5 % 	<ul style="list-style-type: none"> Arbeidet med å anskaffe elektronisk internkontrollsystem vil være vesentlig i 2019 for å sikre gode rutiner på avviksbehandling og erfaringsoverføring, slik at kommunens avvikssystem er en integrert del av virksomheten på alle nivå i kommunen Forebyggende arbeid med uønskede hendelser/ulykkesberedskap, herunder årlige vernerunder Medarbeidersamtaler eller utviklingssamtaler for alle ansatte Trivselsundersøkelse/medarbeiderprosess i samarbeid med Bedriftshelsen samt kontinuerlig oppfølging, analyse av årsak til sykefravær evaluering og korrigering av målrettet tiltak i virksomheter med høyt sykefravær Iverksette nærværprosjekt i enheter med høyt sykefravær og arbeidsmiljøtiltak på alle arbeidsplasser Alle ledere har gjennomført HMS kurs innen det første året de er tilsatt som leder Økt bruk av graderte sykemeldinger og økt andel av egenmeldinger Målrettet bruk av tilretteleggingstilskudd 	<p>Arbeidet med å anskaffe elektronisk internkontrollsystem vil være vesentlig i 2019 for å sikre gode rutiner på avviksbehandling og erfaringsoverføring, slik at kommunens avvikssystem er en integrert del av virksomheten på alle nivå i kommunen</p>
<ul style="list-style-type: none"> Bamble kommune vil være en lærende organisasjon som bygger opp, deler og utnytter kommunens samlede kompetanse. Formell kompetanseheving av ansatte, og kontinuerlig lederopplæring/lederoppfølging 	<ul style="list-style-type: none"> Kompetansetiltak som iverksettes skal være begrunnet i kommunens samfunnsoppdrag og tjenesteutvikling. Kommunen skal ha oversikt over kompetansebehov og planlegge tiltak som utvikler egne medarbeidere til å møte nye krav og endrede behov. Kontinuerlig fokus på forenkling og forbedring av arbeidsprosesser 	<ul style="list-style-type: none"> Utarbeide maler for strategisk kompetansestyring, slik at alle kommunalområdene har oversikt over egen kompetansen og kompetansebehov på kort og på lang sikt Videreutvikle Halen Gård som kompetansesenter
<p>Gjennomføring av Digitaliseringsstrategien</p>	<ul style="list-style-type: none"> økt utbygging, effektivisering og forenkling av våre arbeidsprosesser 	<p>Karlegge digitalkompetanse Øke kompetanse iht. IKT plan</p>

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Opprinnelig budsjett	67 775	67 775	67 775	67 775
Sum Tekniske justeringer	4 088	4 088	4 088	4 088
Konsekvensjusteringer	4 088	4 088	4 088	4 088
Konsekvensjustert ramme	71 863	71 863	71 863	71 863
Driftskonsekvens av investeringer				
Nye gravplasser Eik gravlund	800	800	800	800
Ramme: IKT investeringer	-280	-560	-840	-1 120
Sum Driftskonsekvens av investeringer	520	240	-40	-320
Innsparingstiltak				
Kst 13.12.18, redusert innsparing	349	600	600	600
Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Stabene	103	-594	-1 291	-1 291
Sum Innsparingstiltak	452	6	-691	-691
Nye tiltak				
Kommunal planstrategi og kommuneplan	500	500	0	0
Kst 13.12.18, redusert innsparing	251	0	0	0
Sum Nye tiltak	751	500	0	0
Nye tiltak og realendringer	1 723	746	-731	-1 011
Ramme 2019-2022	73 586	72 609	71 132	70 852

Innsparingstiltak

Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Stabene

For perioden 2019 – 2021 er det lagt inn en nedjustering av kostnadsnivået i tjenestene med 55% av merforbruket sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8.

Samlet innsparing for Stabene er på 2.091.000 kroner innen 2021. Innsparingene er fordelt med 1.046.000 kroner for Kirkelig fellesting, 520.000 kroner knyttet til tilskudd andre trossamfunn, og 525.000 kroner for Stabene.

For å sikre gjennomføringen av innsparingene anses det som nødvendig at det avsettes en stillingsressurs i staben. Ressursen skal sikre fremdrift i det overordnede arbeidet med å nå målet på 55 mill. kroner innen 2021, og skal også bistå alle enhetene i deres innsparingsprosesser.

Nye tiltak

Kommunal planstrategi og kommuneplan

Plan- og bygningsloven krever at planstrategien skal behandles innen ett år etter at nyvalgt kommunestyre er satt. Etter valget 2019 er det derfor forutsatt at arbeidet med ny planstrategi, samt kommuneplanens samfunnsdel og arealdel skal startes opp. Gjeldende samfunnsdel for Bamble kommune ble vedtatt i kommunestyret 31.10.2013, K-sak 61/13. Arealdelen ble vedtatt av kommunestyret 18.06.2015, K-sak 41/15. Kommuneplanen blir ikke revidert i inneværende valgperiode, og det vurderes derfor som riktig med en rask oppstart av planarbeidet etter valget i 2019.

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

I planarbeidet vil det påløpe møtekostnader med videre, og det er også behov for midler til å benytte eksterne rådgivere. Det avsettes derfor totalt 1 mill. kroner til arbeidet med ny planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel, og oppstart av kommuneplanens arealdel, fordelt på 2019 og 2020. Ytterligere midler må vurderes når planprosessene er avklart og kostnadene beregnet.

Service og dokumentcenter

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
E-kommune	Brukertilfredshet 100 %	Brukertilfredshet		80,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
	Elektronisk utsendelse øker	Andel elektronisk utsendelse - KS SvarUt		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
	Økt antall besøk på websidene	Antall besøk på websidene		600 000	600 000	600 000	600 000
	Økt antall elektroniske skjema	Antall elektroniske skjema		80	80	80	80
	Økt dokumentfangst i sakssystemet	Dokumentfangst i sakssystemet		83 000	83 000	83 000	83 000
Lønn og personal	Holde avklarte frister			Jfr. kval.std.	Jfr. kval.std.	Jfr. kval.std.	0
	Intern tilfredshet med tjenester						0
	Rett lønn til rett tid (Avvik)	Lønn til rett tid (Avvik)		>99% (<1%)	>99% (<1%)	>99% (<1%)	>99% (<1%)

Virksomhet for HR

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
En helsefremmende arbeidsplass med fokus på godt arbeidsmiljø og internkontroll	A-avvik (alvorlige avvik) registreres	Antall A-avvik					0

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
	Alle enheter/virksomheter skal gjennomføre vernerunde årlig med oppfølging og tiltak	Andel enheter/virksomheter - vernerunde årlig med oppfølging og tiltak		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
	Alle ledere har gjennomført HMS kurs innen det første året de er tilsatt som leder	Andel ledere med gjennomført HMS kurs innen det første året de er tilsatt som leder		100	100	100	100
	Alle virksomheter har godkjente HMS-system	Andel virksomheter med godkjent HMS-system		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
	Personskader med fravær registreres	Antall registrerte personskader					0
En inkluderende arbeidsplass for ansatte som vil og kan arbeide med fokus på nærvær og friskvern	Gjennomsnittlig pensjonsalder skal ikke være lavere enn	Gjennomsnittsalder ved pensjon		64	64	64	64
	Medarbeidersamtaler/utviklings samtaler skal gjennomføres hvert år	Andel medarbeidersamtaler/utviklings samtaler pr. år		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
	Sykefraværet i Bamble kommune skal ikke være høyere enn 7,5 %	Sykefravær		7,5 %	7,5 %	7,5 %	7,5 %
	Trivselsundersøkelse (måles fra 1 til 4)	Trivselsundersøkelse (måles fra 1 til 4)		>3,1	>3,1	>3,1	>3,1
En lærende organisasjon med fokus på kompetanse og utvikling	Andel ansatte i hele stillinger øker	Andel ansatte i hele stillinger		60,0 %	60,0 %	60,0 %	60,0 %
	Antall ansatte som tar kompetansegivende videreutdanning øker	Antall ansatte som tar kompetansegivende videreutdanning		50	50	50	50
	Antall menn i kvinnedominerte yrker økes	Antall menn i kvinnedominerte yrker		100	100	100	100
	Antall personer i språkpraksis	Antall personer i språkpraksis		40	40	40	40
	Antall personer på arbeidsutprøving/praksis	Antall personer på arbeidsutprøving/praksis		75	75	75	75
	Antall studenter fra høgskole/universitet og elever i videregående skole i praksis	Antall studenter fra høgskole/universitet og elever i videregående skole i praksis		140	140	140	140
	Oppdaterer plan for kompetanseutvikling hvert år	Oppdatert plan for kompetanseutvikling innen		1.feb r.	1.feb r.	1.feb r.	1.feb r.
	Økning i antall lærlinger – spesielt som helsefagarbeidere *Antallet forutsetter intern/ekstern finansiering (budsjett = finansiering 16)	Antall lærlinger		28	28	28	28
	Økt antall kvalifiserte søkere pr. stilling	Antall kvalifiserte søkere pr. stilling		>1	>1	>1	>1

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Plan- og økonomistyring, skatt og innfordring

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
1. Bamble kommune som samfunnsutvikler	Bamble kommune skal drive skatteinnkreving iht iht. statlige krav	Arbeidsgiveravgift	98,6 %	99,8 %	99,8 %	99,8 %	99,8 %
		Forskuddsskatt upersonlige	100,0 %	99,9 %	99,9 %	99,9 %	99,9 %
		Forskuddsskatt	98,4 %	98,5 %	98,5 %	98,5 %	98,5 %
		Forskuddstrekk	100,0 %	99,9 %	99,9 %	99,9 %	99,9 %
		Innfordret restskatt person (to år tidligere)	67,1 %	65,0 %	65,0 %	65,0 %	65,0 %
		Restskatt person	94,9 %	94,0 %	94,5 %	94,5 %	94,5 %
		Restskatt upersonlig	100,0 %	99,4 %	99,4 %	99,4 %	99,4 %
3. Bamble kommune som organisasjon	Bamble kommune skal effektivisere fakturaflyten og redusere manuelle arbeidsoppgaver ved fakturamottak.	Andel av inngående fakturaer med EHF-profil	31,0 %	40,0 %	45,0 %	50,0 %	50,0 %
		Andel av inngående fakturaer som er på EHF-format	80,0 %	85,0 %	85,0 %	85,0 %	85,0 %
		Andel fakturaer distribuert elektronisk i % av totalt antall fakturert. Målt på kommunale avgifter, siste termin utskrevet.	65,1 %	74,0 %	77,0 %	80,0 %	80,0 %
		Løsningsgrad Innbetalt beløp på krav utskrevet og forfalt siste 12 mnd målt i %	96,1 %	98,0 %	98,0 %	98,0 %	98,0 %
		Budsjettavvik i enhetenes drift på sumnivå, absolutte tall eks. fond	8,6 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Bamble kommune skal ha god budsjettstyring		Budsjettavvik i felles drift på sumnivå, absolutte tall eks. fond	2,6 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Kommentar

Målene for skatteinnkrevingen fastsettes eksternt av skattedirektoratet for den enkelte kommune for 2019. Hva disse blir kjenner vi ikke ennå, men de forventes blir noe i likhet med 2018.

Overordnet ledelse

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Opprinnelig budsjett	14 233	14 233	14 233	14 233
Sum Tekniske justeringer	386	386	386	386
Konsekvensjusteringer	386	386	386	386
Konsekvensjustert ramme	14 619	14 619	14 619	14 619
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Midlertidig tiltak 2017-2019, omstillingsmidler som følge av utvidet Grenlandsamarb.	0	-750	-750	-750
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	0	-750	-750	-750
Innsparingstiltak				
Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Politisk	-379	-757	-1 136	-1 136
Sum Innsparingstiltak	-379	-757	-1 136	-1 136
Nye tiltak				
K-sak 48/18 Birkelandsprosjektet	80	80	80	0
Sum Nye tiltak	80	80	80	0
Nye tiltak og realendringer	-299	-1 427	-1 806	-1 886
Ramme 2019-2022	14 320	13 192	12 813	12 733

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Midlertidig tiltak 2017-2019, omstillingsmidler som følge av utvidet Grenlandsamarb.

Kommunestyret bevilget 500 000 kroner i omstillingsmidler i 2017 med en økning til 1 mill. kroner for 2018 og 2019 som følge av et utvidet Grenlandssamarbeid. I behandlingen av budsjett og handlingsprogram for 2018 – 2021, K-sak 104/17, ble beløpet nedjustert til 750 000 kroner. I henhold til tidligere vedtak, bortfaller tilskuddet fra 2020.

Innsparingstiltak

Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Politisk

For perioden 2019 – 2021 er det lagt inn en nedjustering av kostnadsnivået i tjenestene med 50% av merforbruket sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8. Samlet innsparing for overordnet ledelse er beregnet til totalt 1.136.000 kroner i perioden. I all vesentlighet er dette knyttet til politisk styring, og kontroll og revisjon.

Nye tiltak

K-sak 48/18 Birkelandsprosjektet

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

I K-sak 48/18 bevilget Bamble kommunestyre 80 000 kroner årlig i perioden 2018 – 2021 til Birkelandsprosjektet (gaveprofessorat), totalt 320 000 kroner. Rådmannen innarbeidet bevilgningen for 2018 i driftsrapporten for 1. tertial. Det resterende beløpet på 240 000 kroner er tatt inn i økonomiplanen for 2019 – 2021, i henhold til kommunestyrets vedtak.

Teknikk og samfunnsutvikling

Overordnede mål

Overordnet mål	Beskrivelse av mål	Prioriterte satsingsområder i 2019-2022
1. Økt befolkning og bedre demografisk fordeling	Overordnet mål for Bamble kommune og enhet Teknikk og samfunnsutvikling er økt befolkning og bedre demografisk fordeling.	<ol style="list-style-type: none">I arbeid med private og offentlige planer skal det legges vekt på faktorer som bidrar til overordnet målsetning om befolkningsvekst og bedre demografisk utvikling.<ul style="list-style-type: none">• Trivsel og tettstedsutvikling, gode boområder• Flere leiligheter• Små (billige) leiligheter• Blanding små og store leiligheter• Leiligheter med kort avstand til butikk og servicetilbud (UU)• Eneboligtomter uten klausuler, fri til å bygge selv• Sammensatte boområder med alle boligtyper
2. Næringsutvikling og flere arbeidsplasser	Enheten skal bidra til å trygge etablert forretnings- og næringsliv i kommunen og stimulere arbeidet for flere arbeidsplasser gjennom vekst og nyetableringer.	<ol style="list-style-type: none">Kommunen har begrensede ressurser i forhold til aktiv støtte til næringsutvikling. Derfor må det satses på god planprosesser og tilrettelegging. Og ikke minst aktiv deltagelse og samarbeid mellom aktørene.<ul style="list-style-type: none">• Rullering av arealplan er viktig for planlegging av fremtidige behov• Gode og effektive planprosesser• Hytter, turist og reiselivssatsing• E18, utvikling av knutepunkt• Samarbeid i Grenland/byvekstavgift• Samarbeid med næringsaktører og mellom aktørene
3. Gode tjenester til innbyggerne	Enheten skal lever gode tjenester til Bambles befolkning innenfor de rammer, lover og regler som enheten til enhver tid er gitt.	<ol style="list-style-type: none">En velfungerende organisasjon er viktig for at enhetens ressurser kan utnyttes på best mulig måte. Det skal derfor være fokus på organisering og tjenesteproduksjon.<ul style="list-style-type: none">• Tjenestekvalitet i henhold til lover, forskrifter, vedtak og planer• God og riktig informasjon til kommunens innbyggere• Effektiv driftsorganisasjon med forutsigbare og gode tjenester• Rask og effektiv saksbehandling• Gode planprosesser• God og effektiv beredskapsorganisasjon• Rekruttering av riktig kompetanse

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Opprinnelig budsjett	59 186	59 186	59 186	59 186
Sum Tekniske justeringer	2 282	2 282	2 282	2 282
Konsekvensjusteringer	2 282	2 282	2 282	2 282
Konsekvensjustert ramme	61 467	61 467	61 467	61 467
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Endringer selvkostberegning VARS	-6 052	-8 129	-10 067	-8 743
Gjennomføring av boligsosial handlingsplan prosjektperiode 2016-2020	0	0	-1 925	-1 925
Husleie Sundbykåsa	0	-112	-112	-112
Midlertidig tiltak 2017-20, drift skolebygg	0	0	-545	-1 090
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	-6 052	-8 241	-12 649	-11 870
Driftskonsekvens av investeringer				
Boliger Nustadbakken	0	-179	-358	-358
Boliger Nustadjordet	8	30	30	30
Grasmyr, lokaler kulturskole	0	0	1 000	1 000
Grasmyr, nybygg ungdomsskole og sambruksareal	0	0	6 900	6 900
Grasmyr, salg av Langesund ungdomsskole og andre lokaler, samt driftsbesparelse i fraflytta lokaler	0	0	-9 000	-9 000
Innløsning av festetomt på Rugtvedt	-278	-278	-278	-278
Ramme: Attraktivitet, miljø, friområder m.m.	40	60	80	100
Ramme: Oppgradering kommunale bygg og ENØK-tiltak	-100	-150	-200	-250
Sum Driftskonsekvens av investeringer	-330	-517	-1 826	-1 856
Innsparingstiltak				
Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Teknikk og samfunnsutvikling	-1 872	-3 744	-5 616	-5 616
Sum Innsparingstiltak	-1 872	-3 744	-5 616	-5 616
Nye tiltak				
Felles prosjekt Kragerø, miljø og næring i sammenheng med nasjonalparken	100	100	0	0
Fellesarealer i Reidunsvei, bortfall av husleie	374	374	374	374
K-sak 13/18 Grenland friluftsråd, kontingent	95	95	95	95
K-sak 72/18 Selskapsavtale Sør-Øst 110 IKS - årlige driftskostnader.	218	218	218	218
Næringsstøtte (Turisme, øyhopping, generell næringsutvikling)	500	500	500	500
Redningsdykkere Bamble røde kors	75	75	75	75
Statsbudsjettet 2019: Innlemming tilskudd boligsosialt arbeid og kompetansetilskudd	60	60	60	60
Sum Nye tiltak	1 422	1 422	1 322	1 322
Nye tiltak og realendringer	-6 832	-11 080	-18 769	-18 020
Ramme 2019-2022	54 635	50 387	42 698	43 447

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Endringer selvkostberegning VARS

Avgiftene på vann, avløp, renovasjon og septik skal dekke kostnadene kommunen har ved å produsere tjenestene. Det foretas en budsjettkalkyle som tar med planlagte investeringer og øvrige kjente endringer i tjenestene. Deretter fastsettes gebyrinntektene for kommende år. Endret fremdrift i investeringene og økt kalkylerente kan medføre endringer i gebyrinntektene. Netto gebyrinntekter skal dekke indirekte kostnader, kalkulerte renter og avskrivninger på tidligere og planlagte investeringer. For 2019 - 2022 er det lagt inn samme renteutvikling i kalkulatoriske renter som på kommunens lån. Endringer i handlingsplanperioden skyldes en økning i kapitalutgiftene.

Midlertidig tiltak 2017-20, drift skolebygg

Det er gitt en midlertidig bevilgning som kompensasjon for et innsparingskrav knyttet til drift av skolebygg. Innsparing kan først gjennomføres når utbyggingen av ny ungdomsskole er ferdig. Tiltaket bortfaller fra 2022, og må ses i sammenheng med driften av ny skole på Grasmyr.

Husleie Sundbykåsa

Kommunen gikk til anskaffelse av Sundbykåsa gård i 2017. Leietaker sa opp sin kontrakt våren 2018. Kommunestyret har vedtatt at det skal settes i gang et nytt prosjekt for å se på en annen driftsform i samarbeid med lag og foreninger. Det forutsettes politisk deltagelse. Inntil videre løper kapitalkostnadene og kostnader til nødvedlikehold. Det er ikke bevilget midler til å sette boligen i beboelig stand. Det er ikke beregnet husleieinntekter i 2019.

Gjennomføring av boligsosial handlingsplan prosjektperiode 2016-2020

I 2015 ble NAV kompensert for økte sosialhjelpsutgifter til boutgifter som følge av økte husleier i kommunale boliger. Det ble igangsatt et arbeid med å utrede en kommunal bostøtteordning som et alternativ til sosialhjelp. Resultatet av dette arbeidet er avsluttet og det er besluttet at det ikke skal innføres kommunal bostøtteordning. Det foreslås at midlene beholdes i NAV. Ved en endring i kommunal subsidiering av boliger må effekten beregnes på og midlene i NAV ses på som en mulig finansieringskilde.

Fondsfinansierte midler i prosjektperioden 2016-2020 for gjennomføring av boligsosial handlingsplan tas ut fom. 2021.

Innsparingstiltak

Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Teknikk og samfunnsutvikling

For perioden 2019 – 2021 er det lagt inn en nedjustering av kostnadsnivået i tjenestene med 50% av merforbruket sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8. Enheten vil jobbe med å redusere kostnadsnivået på tjenester i handlingsplanperioden. Innsparingene blir fordelt på enhetens virksomheter ut i fra kostraanalyse av reelt forbruk sammenlignet med sammenlignbare kommuner.

Nye tiltak

Fellesarealer i Reidunsvei, bortfall av husleie

Beboerne i Reidunsvei betaler husleie for boligdelen og et ekstra beløp for fellesarealene. Bamble kommune har fått klage på denne ordningen, og etter juridisk rådgivning har det blitt avdekket at dette ikke er lovlig. Kostnadene for fellesarealene må derfor bakes inn i husleia for den enkelte. Siden det er husleietak på disse boligene betyr det at utgiftene ikke kan belastes leietakerne, men må subsidieres av kommunen. Det dreier seg om 373 737 kroner årlig, som virksomheten ber om å få dekket inn.

K-sak 72/18 Selskapsavtale Sør-Øst 110 IKS - årlige driftskostnader.

Kommunestyret vedtok i K-sak 72/18 at Bamble kommune blir deltaker i Sør-Øst 110 IKS og skal dekke sin andel av kostnader for etablering og drift, samt skyte inn sin andel av egenkapital i selskapet. Bevilgningen gjelder helårseffekten av driftskostnadene for tjenesten.

K-sak 13/18 Grenland friluftsråd, kontingent

Kommunestyret vedtok i K-sak 13/18 at Bamble kommune stiller seg positive til å slutte seg til Grenland friluftsråd. Tiltaket gjelder årlig kontingent på 95 000 kroner.

Statsbudsjettet 2019: Innlemming tilskudd boligsosialt arbeid og kompetansetilskudd

Det foreslås en innlemming av boligsosiale tilskudd i statsbudsjettet for 2019. Dette gjelder 8,9 mill. kroner i tilskudd til boligsosialt arbeid, samt 15,6 mill. kroner til boligsosialt kompetansetilskudd. Dette utgjør 60 000 kroner for Bamble kommune.

Kjøp av næringstjenester

Bamble kommune vil kjøpe næringstjenester fra Vekst i Grenland/Kragerø kommune, tilsvarende en 50%-stilling. Finansieres innenfor egen ramme, ved bruk av tilbakeførte midler fra Vekst i Grenland.

Brann og ulykkesberedskap

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
3. Gode tjenester til innbyggerne	Forsterkningsressurser ved full alarm	(minimum totalt 12 mannskaper innen 10 minutter etter førstinnsett iverksatt)		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
	Fremmøtetid til brannstasjonen	Fremmøtetid til brannstasjonen		97,0 %	97,0 %	97,0 %	97,0 %
	Gjennomførte branntilsyn	Gjennomførte branntilsyn i %		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
	Ingen helseskader og uhell i feier- og tilsynstjenesten (nullvisjon)	Ingen helseskader og uhell i feier- og tilsynstjenesten (nullvisjon)		0	0	0	0
	Snittalder brannbiler (år)	Snittalder brannbiler (år)		<15	<15	<15	<15

Kommentar

- Tabellen viser ønsket målsetting om snittalder <15 på brannbiler.
- Branntilsyn i særskilte brannobjekter er i henhold til prognose og gjennomføringsplan(100 %).

Kommunalteknikk, vei og park

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
3. Gode tjenester til innbyggerne	Brutto driftsutgifter vei (pr.km) av landsgjennomsnittet	Bto. dr.utgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	111 000				0
	Drift-/vedlikeholdskostnader vei i % / G8	Bto. dr.utg. i 1000 kr ekskl. avskrivninger for komm. veier og gater	9 212	9 200	9 300	9 400	9 400
	Snøbrøyting innenfor standard		85,0 %	92,0 %	93,0 %	95,0 %	0,0 %

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Næring, miljø og samfunnsutvikling

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
3. Gode tjenester til innbyggerne	Riktig behandling etter Plan-og bygningsloven	Administrasjonens innstilling stadfestes av Fylkesmannen	77,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
		Måles etter Fylkesmannens endring av vedtak	4	0	0	0	0

Eiendomsforvaltning

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
3. Gode tjenester til innbyggerne	Finansiering av bolig med Startlån - Leie til eie	Antall boliger		16,00	16,00	16,00	16,00
	Fornøyde brukere av vaktmestertjenester (1-5 hvor 5 er best)	Brukerundersøkelse		4,3	4,3	4,3	4,3
	Klargjøring av boliger innenfor en måned	Andel klargjorte boliger		83,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %
	Null ulykker med fravær (antall) på byggeplassene	Antall ulykker med fravær på byggeplassene		0,0	0,0	0,0	0,0
	Oppfylle lovpålagt internkontroll (brann, elektro)	Andel gjennomførte kontroller		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
	Oppførte boliger ihht vedtatt plan	Antall boliger		17	0	0	0
	Rett ressursbruk og kvalitet	Energiforbruk for bygningsmassen samlet i kwh/m2		139,5	138,5	137,0	137,0
		Ha tilfredstillende renhold i bygg for brukere (opplevd kvalitet 1-5 hvor 5 =best)		4,4	4,4	4,4	4,4
		Nivå på renhold (1-8 hvor 8 er best)		6,0	6,0	6,0	6,0
	Tilfredsstillende brukermedvirkning (Skala 1-5 hvor 5 er best)	Brukerundersøkelse		4,5	-	-	-

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
	Tilfredsstillende funksjon på nybygg drift/tjeneste etter 1. år (Skala 1-5 hvor 5 er best)	Brukerundersøkelse		-	4	-	-
	Utleietid på kommunale boliger	Andel utleide boliger		98,0 %	98,0 %	98,0 %	98,0 %

Kommunalteknikk, renovasjon, vann og avløp

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
3. Gode tjenester til innbyggerne	Brudd i vannforsyning (ikke planlagt)	abn. x t.	300	700	700	700	700
	Godt vann i springen.	Antall mottatte klager		3	3	3	3
	Tilbakeslag i ledning med erstatningsansvar.	Antall		5	5	5	5

Skole og barnehage

Overordnede mål

Overordnet mål	Beskrivelse av mål	Prioriterte satsingsområder i 2019-2022
Alle barn skal bli vinnere i eget liv ut fra egne forutsetninger	Enhet for skole og barnehage har hentet sin visjon fra Opplæringsloven § 1. Gjennom opplæringen i barnehager og skoler i Bamble, skal vi arbeide for at alle barn skal bli vinnere i egne liv ut fra egne forutsetninger. Vi vet at alle barn kan og vil, og barnehager og skoler jobber aktivt for å nå målet.	<ul style="list-style-type: none">• Vurdering for læring – felles satsing inn mot ny ungdomsskole Høsten 2018 skal alle lærere i Bamble delta i et nettbasert opplæringsløp med tema vurdering for læring. Overordnet mål for kompetansehevingen er å øke skolenes samlede kunnskap om vurdering og læring slik at vi kan utvikle en felles vurderingspraksis som er svært gunstig for elevenes læring og kompetanseutvikling. Studiet avsluttes våren 2020.• Inkluderende språkfellesskap Fokus i dette utviklingsarbeidet, der både kommunale og private barnehager deltar, er språk, tilhørighet, inkludering og mangfold. Verdien som Være sammen representerer og den varme og grensesettende (autoritative) voksenstilen er viktige elementer også i dette arbeidet.• Liv og røre i skole og barnehage Liv og røre er enhetens hovedsatsing innenfor folkehelse og fysisk aktivitet i skole og barnehage. Arbeidet har som mål å bedre levekår gjennom fysisk aktivitet en time hver dag, sunt kosthold og bedret læringsmiljø for alle barn og elever i Bamble.
Alle barn skal møte høyt kvalifiserte og profesjonelle voksne gjennom hele opplæringsløpet	<p>Kollektiv profesjonsutvikling, lagarbeid og kunnskapsdeling er en forutsetning for å skape gode barnehager og skoler. I Bamble er lokalt ramme- og læreplanarbeid, og vurdering for læring to fagområder som må gis høy prioritet.</p> <p>Alle ansatte i barnehager, skoler og SFO skal være gode relasjonsbyggere og inneha kompetanse til å utvikle gode og positive læringsmiljøer. Ansattes evne og oversikt til å kunne ta i bruk og samarbeide med andre ressurspersoner og tjenester er viktig for å kunne nå visjonen om å åpne dører mot verden og fremtiden for alle barn i Bamble kommune.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Videreutdanning og kompetanseutviklingsplan Det er utarbeidet en helhetlig kompetanseutviklingsplan som ivaretar kommunens ansvar for etter- og videreutdanning av alle ansatte i enheten. Planen inngår som en del av de oppgaver kommunen forplikter seg til i forbindelse med den statlige satsingen; <i>Kompetanse for kvalitet</i>. Planen synliggjør behovene for etter- og videreutdanning av ansatte i enheten og foreslår tiltak for å nå målene om; <i>høyst kvalifiserte og profesjonelle voksne i hele opplæringsløpet</i>. Planen skal forankres politisk.• Kompetansegevnen TG Bamble kommune iverksatte høsten 2017 en kursrekke på seks moduler, rettet mot ansatte i kommunen som har barn og ungdom som målgruppe. Kursrekka har som målsetting å heve kvaliteten på samhandlingen mellom de ulike tjenesteområdene som arbeider med denne målgruppa. Gjennom de seks modulene vil Bamble kommune bidra til at alle ansatte og tjenester skal være beskyttelsesfaktorer som bidrar til best mulige livs og utviklingsvilkår for kommunens barn, unge og familier. <p>Denne kompetansehevingsgaven er den største satsingen gjort i Bamble for å skape felles praksis og tverrfaglig forståelse i arbeidet med barn og</p>

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Beskrivelse av mål	Prioriterte satsingsområder i 2019-2022
		<p>unge. I perioden fra høsten 2017 til våren 2019 skal alle ansatte med barn og unge som målgruppe gjennomføre kursrekka.</p> <ul style="list-style-type: none">• Lederstruktur ny ungdomsskole<p>Prosjektet "Lederstruktur ny ungdomsskole" skal levere sin prosjektrapport med en anbefaling på følgende punkter:</p><ul style="list-style-type: none">○ kravspesifikasjon til rektorstillingen○ stillingsbenedelser og oppgaver for nivåene etter rektor○ rekruttering av stillinger for nivåene etter rektor○ tidsressurs til ledelse○ tidsressurs til merkantilt arbeidFagforeningene som har interesser inn i dette arbeidet er representert i prosjektgruppen i tillegg til representant fra skoleledere i enheten. Prosjektrapporten skal ferdigstilles innen 01.03.2019. <ul style="list-style-type: none">• Lederstrategi enhet skole og barnehage<p>Kommunestyret i Bamble vedtok i juni 2017 ny Strategiplan for enhet skole og barnehage. For å nå målsettingene i denne planen er det behov en tilhørende lederstrategi som sikrer oppfølging av målsettingene i planen, sikrer oppfølging av den enkelte leder og klargjør krav og forventninger til ledere i enheten. Videre skal lederstrategien bidra til at lederstillinger i enhet skole og barnehage er attraktive, for å rekruttere og beholde dyktige virksomhetsledere i enheten.</p>
Alle barn skal oppleve helhet og sammenheng i opplæringsløpet	Pedagogisk lederskap er nødvendig for å heve kvaliteten i barnehager og skoler. God pedagogisk ledelse på alle nivåer er avgjørende for å skape trygge psykososiale miljøer for barn og elever, for å bygge gode kulturer for organisasjonslæring og utvikling. Gjennom å utvikle og utnytte tverrfaglig kompetanse på tvers av tjenesteområdene i enheten, skal vi skape en helhet og sammenheng for barn og unge i hele opplæringsløpet.	<ul style="list-style-type: none">• IKT-løft<p>IKT-løft i skole og barnehage har som hovedmål å øke elevenes læring ved bruk av digitale verktøy. Prosjektet har i tillegg stort fokus på å bruke IKT til å effektivisere og digitalisere administrative prosesser og bedre skole/hjem-samarbeidet. IKT-løftet er en ressurskrevende satsing som utfordrer enheten både organisatorisk og økonomisk. Får å nå målsettingene kreves det investeringer både i nettverk, systemer og digitalt utstyr til elever og ansatte, samtidig som det må gjennomføres store kompetansehevede tiltak. For å kunne gjennomføre prosjektet, koordinere og drifte det i etterkant er det avdekket et behov for å ansette en fast IKT-rådgiver i kommunalsjefens stab.</p>• Overgang barnehage-skole<p>Overgang barnehage-skole har som mandat å revidere og fornye eksisterende overgangsrutiner. Rutinene skal sikre en minstandard for samarbeidet og gjelde for det siste året i barnehage og det første i skole. Hvert enkelt barn og deres familier skal oppleve en overgang som er trygg, forutsigbar og som har fokus på faglig og sosial inkludering. Barnehage og skole har ulike formål men skal begge ivareta barns behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse. Det vil bli etablert faglige møter mellom pedagoger fra barnehage og skole som vil ha fokus på å bygge</p>

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Beskrivelse av mål	Prioriterte satsingsområder i 2019-2022
		<p>felles tanke sett rundt pedagogisk innhold i barnehage og skole.</p> <ul style="list-style-type: none">• Framtidas ungdomsskole – samarbeid med Bamble videregående skole Framtidas ungdomsskole vil muliggjøre økt samarbeid på tjenestenivå mellom ungdomsskole og videregående skole og på den måten sikre at elevene blir fulgt opp og ivaretatt på sitt nivå gjennom hele opplæringsløpet. Dette vil også styrke overgang mellom grunnskole og videregående skole og i den sammenheng bidra til å redusere antall elever som dropper ut av videregående skole eller har behov for å gjøre et omvalg.
Alle barn skal være inkludert, oppleve trygghet og mestring i sitt læringsmiljø	Barnehager og skoler som har en inkluderende orientering, er det mest effektive virkemiddel for å bekjempe diskriminering, skape trygge fellesskap, bygge det inkluderende samfunn og oppnå utdanning for alle. Enhet for skole og barnehage vil legge dette til grunn for den videre utviklingen av barnehager og skoler. Barnas opplevelse av et inkluderende læringsmiljø handler i stor grad om deltakelse i det sosiale fellesskapet, og forskningen viser en sterk sammenheng mellom elevenes sosiale og personlige utvikling og deres faglig læringsutbytte i barnehager og skoler.	<ul style="list-style-type: none">• Havhesten For å ivareta opplæringen til elever som ikke kan gjennomføre det ordinære løpet, har Bamble kommune tjenesten Havhesten. Det er ønskelig å utvikle dette tilbudet videre inn mot oppstart av ny ungdomsskole på Grasmyr, og samtidig etablere et tettere samarbeid med Bamble videregående skole, for å sikre en god overgang og forebygge frafall.• Autismeavdeling Fra skoleåret 2017-2018 er det opprettet en egen autismeavdeling ved Stathelle barneskole. Elever i denne avdelingen kommer fra hele kommunen. Antall barn med denne diagnosen er økende i Bamble kommune. Det er tilsatt en ny spesialpedagog i denne avdelingen, i tillegg arbeider det lærere fra Stathelle barneskole. Avdelingen er inntil videre finansiert av enhetens driftsfond. Enhet skole og barnehage ønsker i tråd med målsettingene i enhetens Strategiplan å utvikle dette tilbudet, for å stå godt rustet til å møte framtidige behov.• Miljøteam skole og barnehage Enhet for skole og barnehages nullvisjon mot mobbing forplikter, og det er skolens plikt å sørge for at mobbing ikke rammer barn og elever. I den forbindelse er det ønskelig å opprette et miljøteam i skole og barnehage som skal jobbe forebyggende med å utvikle og følge opp rutiner og heve kompetansen i hele organisasjonen. Teamet skal også bistå barn, elever, foresatte og virksomheter som opplever vanskelige mobbesaker.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Opprinnelig budsjett	240 525	240 525	240 525	240 525
Sum Tekniske justeringer	5 797	5 797	5 797	5 797
Konsekvensjusteringer	5 797	5 797	5 797	5 797
Konsekvensjustert ramme	246 322	246 322	246 322	246 322
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Endring i befolknings sammensetning i kommunen, reduksjon elevtall	-387	-1 683	-2 264	-2 753
Forsøk skolemat, to dager i uka for alle ungdomskoleelever	367	367	367	367
Midlertidig tiltak til ny ungd.skole tas i bruk i 2020 -overgangsordn. undervisv	0	-1 000	-3 000	-3 000
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	-20	-2 316	-4 897	-5 386
Innsparingstiltak				
Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021.				
Skole og barnehage	-2 248	-4 497	-6 745	-6 745
Sum Innsparingstiltak	-2 248	-4 497	-6 745	-6 745
Nye tiltak				
Autismeenhet Stathelle barneskole	600	600	600	600
Bemannings- og pedagognorm barnehage, kommunale og private	4 023	4 023	7 223	7 223
Statsbudsjettet 2019: Gratis kjernetid barnehager	219	219	219	219
Statsbudsjettet 2019: Tidlig innsats skole/lærernorm	533	533	533	533
Statsbudsjettet 2019: Økt makspris barnehage	-85	-187	-187	-187
Tilskudd private barnehager	2 082	2 082	2 082	2 082
Sum Nye tiltak	7 372	7 270	10 470	10 470
Nye tiltak og realendringer	5 104	457	-1 172	-1 661
Ramme 2019-2022	251 426	246 779	245 150	244 661

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Endring i befolknings sammensetning i kommunen, reduksjon elevtall

Rammen for enhet for skole og barnehage blir hvert år korrigert for elevtallsreduksjonen.

Siden skoleåret ikke er likt budsjettåret så brukes elevtallsdataene fra GSI-rapporteringen pr 01.10 for å beregne trekket neste skoleår. Det vil si at reduksjonen i elevtall for skoleåret 2018/19 først vil få effekt for skoleåret 2019/20. Endringene i elevtall for resten av handlingsprogramperioden hentes fra SSB.

Forsøk skolemat, to dager i uka for alle ungdomskoleelever

Kommunestyret bevilget i budsjettbehandlingen i 2017 midler til forsøk på å gi alle ungdomsskoleelever i Bamble kommune skolemat to ganger i uka, jf. sak 104/17. Bevilgningen var på kr. 367 000 i 2018, med en økning til kr. 734 000 i fra 2019.

Midlertidig tiltak til ny ungd.skole tas i bruk i 2020 -overgangsordn. undervisv

Kommunestyret vedtok i sak 60/16, Framtidas ungdomsskolestruktur i Bamble, 2. gangsbehandling, at nåværende ungdomsskolestruktur skal opprettholdes inntil den nye skolen på Grasmyr tas i bruk. Som en følge av dette bevilget kommunestyret i budsjettvedtaket i desember 2016 ekstra midler til skolene. Midlene brukes til å utjevne forskjeller mellom skolene i det pedagogiske tilbudet.

Innsparingstiltak

Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Skole og barnehage

Nedjustering av kostnadsnivået i tjenestene med 50% av merforbruket sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021.

Det er foreslått en årlig innsparing i enhet skole og barnehage på 2.248' hvert år i årene 2019-2022. Samtidig med dette er en større del av enhetens ressurser bundet opp gjennom statlige føringer som lærernormen i skole og bemanningsnormen i barnehage. Dette gjør at det økonomiske handlingsrommet er begrenset innenfor nåværende struktur. Økningen i barn/elever med behov for omfattende støtte/tilrettelegging, som beskrevet i driftsrapport for 2. tertial 2018 vil også legge ytterligere press på den økonomiske situasjonen i enheten.

For å imøtekomme innsparingsbehovet, vil enheten gjennomføre utredninger for å se på muligheten for effektivisering/innsparing:

- Organisasjonsutvikling i enheten
- Barnehagebruksplan – utredning av videre barnehage tilbud i kommunen
- Ny organisering av skolefritidsordningen fra 01.01.19
- Organisering av støttepedagoger og støtteassistenter i PPT
- Organisering av Paletten
- Bemanningsplan ny ungdomsskole og 1-10 skoler ved overgang til ny ungdomsskole
- Gjennomgang av virksomhetenes drift/organisering
- Autismeavdeling og Havhesten – videre organisering og drift fram mot ny ungdomsskole

Nye tiltak

Bemannings- og pedagognorm barnehage, kommunale og private

Norm for pedagogisk bemanning ble sist endret 22.06.2018. I § 1 Norm for pedagogisk bemanning, står det at «*Barnehagen skal ha minst en pedagogisk leder per syv barn under tre år og en pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Ett barn til utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder*». For Bamble kommune betyr dette en økning med 5 pedagogstillinger.

Norm for grunnbemanning ble sist endret 08.06.2018. I § 18 Grunnbemanning, står det at «*Barnehagen skal minst ha en ansatt per tre barn når barna er under tre år og en ansatt per seks barn når barna er over tre år*». For Bamble kommune betyr det en økning med 2 fagarbeider stillinger.

Totalt vil dette øke kommunens utgifter til barnehage med ca 9%.

Tilskudd private barnehager

Enhet for skole og barnehage har en underdekning vedrørende tilskudd til de private barnehagene på 2.082.000,-. 1.300.000,- av dette gjelder et underskudd på området fra 2018, fordi det er gitt mer i tilskudd, enn det ble budsjettert i 2018. Det er noe usikkerhet knyttet til det resterende beløpet. Det kommunale tilskuddet til private barnehager beregnes ut fra flere faktorer, som drift av kommunale barnehager, antall barn, kapitalsatser fra Utdanningsdirektoratet etc. Alle disse faktorene er ikke tilgjengelige pr nå, og beløpet er stipulert.

Statsbudsjettet 2019: Tidlig innsats skole/lærernorm

Siden 2015 er det bevilget betydelige øremerkede midler som har sikret flere lærere i grunnskolen. Høsten 2018 ble lærernormen i grunnskolen innført, og totalt ble det bevilget 1,4 mrd. i 2018 på landsbasis.

I 2019 foreslår regjeringen i statsbudsjettet å videreføre den øremerkede bevilgningen til flere lærerårsverk med 1,468 mrd. kroner. I tillegg er 200 mill. kroner av veksten i de frie inntektene til kommunene begrunnet med en særskilt satsing på tidlig innsats i skolen, som blant annet kan benyttes til flere lærerårsverk ved opptrappingen av lærernormen høsten 2019.

For Bamble kommune utgjør dette kr 533 000.

Statsbudsjettet 2019: Gratis kjernetid barnehager

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet å utvide dagens ordning med gratis kjernetid for 3-, 4- og 5-åringer til også å omfatte 2-åringer. Forslaget vil gi familier med lav inntekt et rimeligere barnehagetilbud og bidra til økt barnehagebruk for familier med lav inntekt, og bedre integreringen og språkopplæringen blant minoritetsspråklige barn. Dette utgjør kr. 219 000 for Bamble kommune.

Statsbudsjettet 2019: Økt makspris barnehage

Det foreslås i statsbudsjettet at maksimal foreldrebetaling øker med 50 kr per mnd. fra 1. aug. 2019. Det utgjør en økt inntekt på kr. 85 000 for Bamble kommune.

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Skole

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	
2. Bamble kommune som tjenesteyter	Grunnskolepoeng er på nasjonalt nivå	Grunnskolepoeng	40,0	41,0	41,5	42,0	42,5	
	Resultatene på nasjonale prøver vil indikere kvaliteten i opplæringen, og vi vil kunne følge utviklingen på trinna gjennom disse tallene	Nasjonale prøver i engelsk, 8. trinn			50,0	50,0	50,0	51,0
		Nasjonale prøver i regning, 8. trinn			50,0	50,0	50,0	51,0
		Nasjonale prøver i engelsk, 5. trinn		49,0	50,0	50,0	50,0	51,0
		Nasjonale prøver i lesing, 5. trinn			50,0	50,0	50,0	51,0
		Nasjonale prøver i lesing, 8. trinn			50,0	50,0	50,0	51,0
		Nasjonale prøver i lesing, 9. trinn			56,0	56,0	56,0	57,0
		Nasjonale prøver i regning, 5. trinn			50,0	50,0	50,0	51,0
		Nasjonale prøver i regning, 9. trinn			56,0	56,0	56,0	57,0
		Alle barn skal bli vinnere i eget liv ut fra egne forutsetninger	Lesing er en avgjørende forutsetning for å kunne følge progresjonen i opplæringen	Andel elever under kritisk grense på leseprøver i 1. klasse (pr. mars)	20,9 %	15,0 %	14,0 %	13,0 %
Målene gir informasjon om vi lykkes i arbeide med å gi elevene så gode forutsetninger som mulig for å gjennomføre videregående opplæring. Målet om 85 % gjennomføring er på nivå med de beste kommunene i landet	Andel elever med direkte overgang ungdomsskole - videregående opplæring			98,4 %	98,5 %	98,5 %	98,5 %	98,5 %
	Gjennomføring videregående opplæring VG1, første året etter ungdomsskole			85,0 %	90,0 %	95,0 %	95,0 %	

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
		Gjennomføring videregående opplæring VG3, femte året etter ungdomsskole		75,0 %	77,5 %	80,0 %	82,5 %
		Rådgivning - grunnlag for videre valg av utdanning og yrke		4,20	4,30	4,40	4,60
	Trenden de siste årene har vært at andel ungdom med emosjonelle vansker har økt, og Bamble kommune arbeider innenfor flere tjenesteområder og tverrfaglig for å motvirke dette. Målet viser om dette arbeidet har ønsket effekt. Ungdata-undersøkelsen gjennomføres annet hvert år.	UNG-data-undersøkelsen viser at antall unge med emosjonelle vansker går ned	15,0 %			5,0 %	0,0 %
Alle barn skal oppleve helhet og sammenheng i opplæringsløpet	Elevundersøkelsen viser at prinsippene for vurdering for læring er ivaretatt	Vurdering for læring er et grunnleggende prinsipp i opplæringen. Elevundersøkelsen gir tilbakemelding om dette er ivaretatt, på en skala fra 1-5	4,06	4,20	4,30	4,40	4,50
Alle barn skal være inkludert, oppleve trygghet og mestring i sitt læringsmiljø	Elevundersøkelsen viser at ingen elever blir mobbet	Bamble kommune har nulltoleranse for mobbing, og arbeider systematisk med dette i alle barnehager og skoler. Elevenes svarer på en skala fra 1-5 der 5 indikerer at ingen elever blir mobbet	4,82	5,00	5,00	5,00	5,00
	Elevundersøkelsen viser at området læringskultur (motivasjon og mestring) er over nasjonalt snitt	Mestring: Motivasjon og mestring er avgjørende faktorer for elevenes læringsresultater, og denne indikatoren viser om skolene lykkes i arbeidet med dette	4,08	4,20	4,30	4,40	4,50
		Motivasjon: Motivasjon og mestring er avgjørende faktorer for elevenes læringsresultater, og denne indikatoren viser om skolene lykkes i arbeidet med dette	3,94	4,20	4,30	4,40	4,50

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Barnehage

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Alle barn skal oppleve helhet og sammenheng i opplæringsløpet	Barn i vekst er i aktiv bruk i alle kommunale barnehager	Barn i vekst er et verktøy som skal benyttes til å arbeide systematisk med daglige observasjoner for å utvikle barnehagens leke- og læringsmiljø. Barn i vekst hjelper personalet til å se sammenhengen mellom språk, sosiale og motoriske ferdigheter	-	6/6	6/6	6/6	6/6
Alle barn skal være inkludert, oppleve trygghet og mestring i sitt læringsmiljø	Kommunale barnehager i Bamble gjennomfører foreldreundersøkelsen hver høst. Denne gir verdifull tilbakemelding om hvordan foreldrene opplever barnehagetilbudet	Foresattes tilfredshet med barnehagetilbudet		4,7	4,8	4,9	5,0

SFO

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Alle barn skal oppleve helhet og sammenheng i opplæringsløpet	Skolefritidsordningene i Bamble gjennomfører foreldreundersøkelsen hver høst. Denne gir verdifull tilbakemelding om hvordan foreldrene opplever ordninge	Foresattes tilfredshet med SFO-tilbudet		4,7	4,8	4,9	5,0

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

PPT og spesialpedagogisk kompetansesenter

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	
Alle barn skal bli vinnere i eget liv ut fra egne forutsetninger	Andelen barn med spesialpedagogisk hjelp i barnehagen skal reflektere det reelle behovet, og da er landsgjennomsnittet en naturlig referanse	Andel barn med spesialpedagogisk hjelp i barnehager					0	
		Et absolutt tall for dette er ikke et mål i seg selv, men det er naturlig å bruke et landsgjennomsnitt som referanse. Målet er at andelen elever med spesialundervisning skal være reelt, det vil si at de elevene som får spesialundervisning, er de som ikke kan få et tilfredsstillende utbytte av opplæringen i et godt ordinært tilpasset opplæringstilbud	Andel elever med spesialundervisning på barnetrinnet (1-4. trinn)	7,3 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %
		Andel elever med spesialundervisning på barnetrinnet (5-7. trinn)	9,8 %	9,0 %	8,0 %	7,0 %	5,0 %	
		Andel elever med spesialundervisning på ungdomstrinnet	10,6 %	9,0 %	8,0 %	7,0 %	6,0 %	
Alle barn skal møte høyt kvalifiserte og profesjonelle voksne gjennom hele opplæringsløpet	Effekten av spesialundervisning er større dess tidligere det blir satt inn gode tiltak. Målet vil reflektere om skolene lykkes med å fange opp elever tidlig i opplæringsløpet	Antall nye tilmeldinger på ungdomstrinnet					0	
		Forholdstall antall tilmeldinger – sakkyndig vurdering med tilråding om spesialundervisning vil reflektere skolens evne til å vurdere om en elev har behov for spesialundervisning, eller om eleven kan få et tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen	Forholdstall antall tilmeldinger – sakkyndig vurdering med tilråding om spesialundervisning i skole					0
Alle barn skal oppleve helhet og sammenheng i opplæringsløpet	Andel barn med spesialpedagogisk hjelp siste år før skolestart uten behov for vedtak ved skolestart eller i	Andel barn med spesialpedagogisk hjelp siste år før skolestart uten behov for vedtak om					0	

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
	løpet av 1. klasse, vil reflektere eventuelle forskjeller i arbeid med spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning i barnehager/skoler	spesialundervisning i løpet av de to første skoleårene					

Paletten

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Alle barn skal bli vinnere i eget liv ut fra egne forutsetninger	1. Opplæringslov en gir anledning til at elever kan være i et innføringstilbud i inntil to år. At eleven har nådd Nivå 2 i læreplanen i grunnleggende norsk, vil si at eleven skal kunne følge den ordinære opplæringen i fagene på norsk. Målet er derfor at alle elever skal nå dette nivået i løpet av tiden de kan være i Paletten. Det må derimot sies at elevenes skolebakgrunn fra hjemland eller andre land før ankomst Norge, er av stor betydning for om eleven er i stand til å nå målet om nivå 2 i grunnleggende norsk på angitt tid. De yngste elevene vil kunne nå deler av læreplanen på nivå 2, men ikke alle. Læreplanen i grunnleggende norsk for språklige minoriteter er aldersuavhengig fra 1. trinn til og med 3. trinn vgs.	Andel elever i Paletten nådd nivå 2 i læreplanen i grunnleggende norsk i løpet av to år		85,0 %	85,0 %	85,0 %	85,0 %
	Opplæringsloven gir en automatisk rett til fritak for vurdering med karakter, og dermed eksamen det første halve året eleven er i Norge. Etter dette vil det kun være spesialundervisning eller om eleven har hatt rett til særskilt	Andel flerspråklige elever med mindre enn 3 år i grunnskole med gjennomført eksamen					0

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
	språkopplæring i ungdomsskolen som kan gi fritak. For året 2016 var det ingen elever med mindre enn 3 år i grunnskole som var avgangselever.						

Kultur og oppvekst

Overordnede mål

Overordnet mål	Beskrivelse av mål	Prioriterte satsingsområder i 2019-2022
1. Økt deltakelse i arbeidslivet – også kommunene må delta i «Inkluderingsdugnaden»		<ul style="list-style-type: none">• Videreutvikle tiltak for oppfølging av mennesker som står på utsiden av arbeidslivet (bl.a. Talenhuset, Frisk Bris, bruktbutikken, jobbsjansen). Antall registrerte unge under 30 år og flyktninger som står på utsiden av arbeidslivet, skal reduseres.• Unngå at viktige tiltak og satsinger legges ned som følge av økonomiske innsparinger.• Bamble kommune skal delta i «Inkluderingsdugnaden» og utfordre kommunenes mulighet til utradisjonell rekruttering i noen stillinger.
2. Tidlig hjelp til barn og familier - motvirke sosial ulikhet og «barnefattigdom»		<ul style="list-style-type: none">• Sikre at alle bekymringer knyttet til barn og unge følges opp raskt og på en god måte. Innføre ny handlingsveileder for bekymringsaker i løpet av 2019.• Iverksette tiltak for å motvirke sosial ulikhet og «barnefattigdom». Tiltak konkretiseres i velferdspolitisk handlingsplan.
3. Helsefremmende og forebyggende arbeid - fokus på «Samskaping» og brukermedvirkning		<ul style="list-style-type: none">• Satse på forebyggende og helsefremmende arbeid med barn og unge for å styrke deres livsmestring. «Livsmestring» skal være et felles mål i kommunens tverrfaglige samarbeid, bl.a. i forbindelse med ny ungdomsskole.• Iverksettes tiltak for økt samskaping med frivillige. Tiltak konkretiseres i ny frivillighetsplan.• Iverksette tiltak for økt brukermedvirkning i kommunens tjenester. Tiltak konkretiseres i velferdspolitisk handlingsplan.
4. Videreutvikle arbeid med kystkultur og Langesund som musikk og festivalby		<ul style="list-style-type: none">• Bygge nytt senter for kystkultur på Smietangen i Langesund. Senteret skal være en del av en samlet plan for utvikling av kommunens område på Smietangen som et område for fritid, kultur og næring. En samlet plan skal foreligge til politisk behandling i 2019.• Videreutvikle Langesund som musikk- og festivalby basert på en vedtatt strategi (rulleres årlig).• Videreutvikle Langøya og kyststien til attraktive og spennende turistmål. Utviklingen av Langøya skal skje på bakgrunn av vedtatt handlingsplan for Langøya.• Gjennomføre vedtatt plan for opprusting av Sentrumsbygget som kulturhus. Bygging av nytt lager knyttet til scene i storsalen, skal starte opp i 2019.

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Beskrivelse av mål	Prioriterte satsingsområder i 2019-2022
5. Utvikle Grasmyr som senter for utdanning, kultur og folkehelse		<ul style="list-style-type: none"> • Bygge ny ungdomsskole med lokaler for kultur, to idrettshaller, svømmehall og gode uteområder – ferdig senest høsten 2021. • Bygge om lokalene til Grasmyr ungdomsskole til et senter for voksenopplæring, integrering og arbeidsrettet rehabilitering (lokaler til voksenopplæringen, flyktningetjenesten, Frisk Bris og Talenhuset for ungdom) - ferdig i 2022. • Videreutvikle tverrfaglig samarbeid og samarbeid med Bamble videregående skole med utgangspunkt i kommunens tjenester på Grasmyr. Konkrete tiltak skal iverksettes som en del av «Grasmyr-prosjektet».
6. Omstilling og utvikling av kommunens tjenester og organisasjon		<ul style="list-style-type: none"> • Iverksette et omstillingsarbeid i kommunen. Mål skal være nødvendige økonomiske innsparinger, sikre kommunens evne til å løse stor utfordringer og etablere kompetanse for kontinuerlig forbedringsarbeid.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Opprinnelig budsjett	93 936	93 936	93 936	93 936
Sum Tekniske justeringer	2 645	2 645	2 645	2 645
Konsekvensjusteringer	2 645	2 645	2 645	2 645
Konsekvensjustert ramme	96 581	96 581	96 581	96 581
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
K-styret, Frisk Bris ungdom	190	190	190	190
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	190	190	190	190
Driftskonsekvens av investeringer				
Grasmyr, voksenopplæring og flyktningetjeneste	0	0	0	-180
Sum Driftskonsekvens av investeringer	0	0	0	-180
Innsparingstiltak				
Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021.	-3 276	-6 552	-9 828	-9 828
Kultur og oppvekst				
Reduksjon innsparingstiltak kultur og oppvekst, fokus frivillige lag og foreninger/ungdomsklubber	600	600	600	600
Sum Innsparingstiltak	-2 676	-5 952	-9 228	-9 228
Nye tiltak				
Barnevern, generell styrking	750	750	750	750
Statsbudsjettet 2019: Frivillighetsentral	11	11	11	11
Statsbudsjettet 2019: Helsestasjon og skolehelsetjeneste	275	275	275	275
Økt tilskudd til Senter mot seksuelle overgrep.	42	42	42	42
Sum Nye tiltak	1 078	1 078	1 078	1 078
Nye tiltak og realendringer	-1 408	-4 684	-7 960	-8 140
Ramme 2019-2022	95 173	91 897	88 621	88 441

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

K-styret, Frisk Bris ungdom

Kommunestyret bevilget i K-sak 120/16 budsjett og HP 2017-20 200 000 kroner fra 2018, med en økning til 390 000 kroner fra 2019, til Frisk Bris ungdom.

Gjennomføring av boligsosial handlingsplan prosjektperiode 2016-2020

I 2015 ble NAV kompensert for økte sosialhjelpsutgifter til boutgifter som følge av økte husleier i kommunale boliger. Det ble igangsatt et arbeid med å utrede en kommunal bostøtteordning som et alternativ til sosialhjelp. Resultatet av dette arbeidet er avsluttet og det er besluttet at det ikke skal innføres kommunal bostøtteordning. Det foreslås at midlene beholdes i NAV. Ved en endring i kommunal subsidiering av boliger må effekten beregnes på og midlene i NAV ses på som en mulig finansieringskilde.

Fondsfinansierte midler i prosjektperioden 2016-2020 for gjennomføring av boligsosial handlingsplan tas ut fom. 2021.

Innsparingstiltak

Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Kultur og oppvekst

Enhet for kultur og oppvekst har de to siste årene foreslått innsparinger på tjenesteområder som ikke er lovpålagte (bl.a. nærmiljøsentraler, fritidsklubber og tilskudd til frivillighet). De fleste forslagene er ikke vedtatt politisk. Det viser at det er nødvendig å ha en annen type prosess med sterkere politisk forankring og en mer systematisk gjennomgang av tjenestene.

Det er foreslått å redusere enhetens budsjetttramme 9,8 mill. per år. Innsparinger i en slik størrelse vil få store konsekvenser for kommunens kultur og velferdstilbud. Enheten har derfor som forslag til tiltak, prioritert å redusere innsparinger.

Nye tiltak

Statsbudsjettet 2019: Helsestasjon og skolehelsetjeneste

Som en del av den gradvise opptrappingen av helsestasjon og skolehelsetjenesten, øremerkes en styrking på 275 000 kr i forslag til statsbudsjett for 2019.

Statsbudsjettet 2019: Frivillighetsentral

I forslag til statsbudsjett for 2019 ligger det inne 11 000 kr for å kompensere for tidligere etterslep av bevilgninger til frivillighetssentraler.

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Kultur

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
9. Bamble skal være en av Norges fremste kystkulturkommuner	Langesund skal bli en av Norges fremste musikk- og festivalbyer.	Totale billettinntekter fra konsertvirksomhet fra de store billettselskapene dividert på totalt antall innbyggere. Kilde Norsk kulturindeks.	1 050	1 100	1 150	1 200
Bamble kommune skal ha et rikt og variert fritidstilbud for alle barn og unge.	Andelen elever med redusert avgift/friplass i kulturskolen skal være minst 5 %	Andel elever med rabatterte plass basert på lav inntekt i husstanden måles ved manuell utregning fra kulturskolens fagsystem. (=Elevavgift lav sats / antall elever).	3,5 %	4,0 %	4,5 %	4,5 %
	Øke andel barn i grunnskolealder som har tilbud i kulturskolen	Antall elever i kulturskolen dividert med antall barn i grunnskolealder	17,0 %	18,0 %	19,0 %	20,0 %
	Øke andel elever med nedsatt funksjonsevne til to prosent.	Antall elever med nedsatt funksjonsevne dividert på totalt antall elever i kulturskolen	0,5 %	0,7 %	0,9 %	1,0 %
	Øke andel fremmedspråklige barn i kulturskolen slik at det gjenspeiler gjennomsnittet i befolkningen.	Andel elever med fremmedspråklig bakgrunn dividert på totalt antall elever i kulturskolen. Manuell telling fra fagsystem basert på etternavn til foresatte.	9,0 %	9,5 %	10,0 %	11,0 %
	Øke andel gutter i kulturskolen til 40 prosent.	Antall gutter dividert på totalt antall kulturskoleelever. Tall hentes fra fagsystemet.	34,0 %	36,0 %	38,0 %	30,0 %
Bamble kommune skal legge til rette for økt frivillige engasjement.	Bedre uttelling på momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner innen kulturfeltet	Totalt sum merverdiavgiftskompensasjon utbetalt til frivillige foreninger i Bamble innen kulturfeltet dividert på totalt antall innbyggere dividert på 1000. Kilde: Norsk kulturindeks	35	40	45	47
	Øke antall godkjente spillemiddelsøknader	Antall godkjente spillemiddelsøknader skal økes	12,0	12,0	12,0	12,0
Bamble kommune skal opprettholde og videreutvikle biblioteks- og litteraturhustilbudet.	Antall deltakere på arrangement pr innbygger.	Totalt antal deltakere på bibliotek- og litteraturhusarrangement dividert på totalt antall innbyggere	0,04	0,05	0,05	0,05
	Øke antall besøk ved biblioteket pr innbygger	Totalt antall besøk dividert på totalt antall innbyggere	4,8 %	4,9 %	5,0 %	5,0 %

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
	Økte utlån av alle medier fra biblioteket pr innbygger	Utlån alle medier ved biblioteket dividert på totalt antall innbyggere		3,2 %	3,3 %	3,4 %	3,5 %

Kommentar

Besøkstall og utlånstall for biblioteket hentes fra den nasjonale bibliotekstatistikken til Nasjonalbiblioteket. Fra og med 2016 har Nasjonalbiblioteket endret metoden for å måle utlån. Fra og med 2016 er det kun førstegangsutlån som teller med i statistikken. Tidligere inkluderte statistikken også fornyelser av utlån.

Barne- og familievern

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
2. Bamble kommune som tjenesteyter	Bamble kommune skal ha god kvalitet på sine barneverntjenester.	Alle saksbehandlere i barnevernet skal ha høyskoleutdanning med tilleggsutdanning		100	100	100	100
		Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
		Unngå brudd i fosterhjem		0,0	0,0	0,0	0,0

Oppvekst

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
2. Bamble kommune som tjenesteyter	Gi tilbud til minst 40 deltakere i Frisk Bris ungdom	Antall deltakere i Frisk Bris ungdom	70	40	40	40	40
	Redusere antall ungdomsskoleelever som har mange depressive symptomer	Antall ungdomsskoleelever med mange depressive symptomer	10,0 %	10,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %
	Øke andel familier som får hjemmebesøk av jordmor og helsesøster	Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	87,0 %	80,0 %	80,0 %	100,0 %	100,0 %

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
	Øke antall tidlig sykemeldte med lettere psykiske lidelser som får oppfølging av Frisk Bris	Antall tidlig sykemeldte med lettere psykiske lidelser som får oppfølging av Frisk Bris	52	55	55	55	55
Bamble kommune skal ha et rikt og variert fritidstilbud for alle barn og unge	Tilby fritidsklubb, ferie- og fritidstilbud til alle barn og unge	Fritidssenter, antall dager åpen per uke i gjennomsnitt	2	2	2	3	4

Voksenopplæring og integrering av flyktninger (VIVA)

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	
2. Bamble kommune som tjenesteyter	Få flest mulig flyktninger i arbeid/utdanning raskest mulig.	1. Andel flyktninger som er i arbeid/utdanning (vgs/høyskole) 1 år etter introduksjonsperioden.		60,0 %	65,0 %	65,0 %	65,0 %	
		2. Andel flyktninger som er i arbeid/utdanning 2 år etter introperioden.		65,0 %	70,0 %	70,0 %	70,0 %	
		3. Andel flyktninger som er i arbeid/utdanning 3 år etter introduksjonsperioden.		70,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	
		4. Andel flyktninger som er i arbeid/utdanning 4 år etter introduksjonsperioden.		75,0 %	80,0 %	85,0 %	85,0 %	
		Antall flyktninger som mottar sosialstønning etter 5 års perioden.		90	90	90	90	
		Antall flyktninger som mottar sosialstønning innenfor 5 årsperioden		62	60	58	58	
		Sum på sosiale ytelser til flyktninger etter 5 års perioden (i 1.000-kr).		8 000	8 000	8 000	8 000	
		Sum på sosiale ytelser til flyktninger innenfor 5 årsperioden (i 1.000-kr.)		3 800	3 600	3 400	3 400	
		Få høyest mulig grunnskolepoeng for flyktningeungdom	Grunnskolepoeng for flyktninger (10. klassinger) som ble bosatt før de ble 7 år.		40	40	40	40

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
		Grunnskolepoeng for flyktninger (10. klassinger) som ble bosatt mellom 7-16 års alderen.		38	38	38	38

NAV sosial

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
2. Bamble kommune som tjenesteyter	Redusere antall brukere med barn som mottar sosialhjelp	Manuell telling i fagsystemet Velferd		50	45	45	45
	Redusere antall unge under 30 år som mottar sosialhjelp. Minst 65% av de unge som deltar på Talenhuset skal komme seg tilbake til jobb eller utdanning.	Antall unge under 30 år som kommer i jobb eller utdanning etter deltakelse på Talenhuset		60,0 %	65,0 %	65,0 %	65,0 %
	Øke andel sosialhjelps-mottakere mellom 30-66 år som i løpet av året har begynt på skole eller begynt i arbeid	Manuell telling i fagsystemet velferd		25,0 %	27,0 %	28,0 %	30,0 %
	Øke andel sosialhjelpsmottakere mellom 17-29 år som i løpet av året har begynt på skole eller begynt i arbeid	Manuell telling i fagsystemet Velferd		45,0 %	45,0 %	45,0 %	50,0 %

Helse og omsorg

Overordnede mål

Overordnet mål	Beskrivelse av mål	Prioriterte satsingsområder i 2019-2022
Effektiv bruk av ressurser	Enheten disponerer en betydelig andel av kommunens ressurser, både økonomisk og bygningsmessig. Det er viktig at disse utnyttes best mulig. Helse- og omsorgsplan - Utvikling og dimensjonering av helse- og omsorgstjenestene angir en rekke områder hvor endringer i bruk kan gi kvalitetsmessige gevinster og bedre utnyttelse av eksisterende ressurser.	<p>Avklare forventinger til tjenesten og tjenestemottaker</p> <ul style="list-style-type: none">• Det utarbeides tjenestebeskrivelser for å sikre enheteige tjenester og ha klare retningslinjer for hva kommunens innbyggere kan forvente av tjenesten.• Alle avdelinger/virksomheter skal i løpet av perioden ha systematisk brukermedvirkning. <p>Organisasjonsutvikling</p> <ul style="list-style-type: none">• Gjennomgang av virksomhetenes drift. iht KOSTRA-tall bruker enheten vesentlig mer ressurser til tjenesten enn sammenlignbare kommuner. Det innhentes informasjon om organisering, drift og tjenestenivå fra relevante kommuner, med mål om å drifte Bamble's tjenester på et gjennomsnittsnivå. Organisasjonsendringer vurderes fortløpende.• Samlokalisering hjemmetjenesten. Det arbeides med alternativer for samlokalisering av hjemmetjenesten, for å gi effektiv utnyttelse av kompetanse og ressurser. i Henhold til vedtak i k-sak 67/18, skal enheten i løpet av første kvartal 2019 legge fram konsekvensvurdering av samlokalisering av hjemmetjenesten.• Samlokalisering avdeling psykisk helse i Falkåsveien og avdeling avhengighet i Nustadbakken. Samlokalisering sikrer god utnyttelse av kompetanse og ressurser. Sambruk av personell styrker fagmiljøet og kan redusere framtidig behov for økt bemanning.• Avlastningstilbud til barn og unge samlokaliseres i Nustadjordet. <p>Bruk av eksisterende bygningsmasse</p> <p>Det vil være behov for en betydelig økning av bolig med døgn-tjeneste og institusjonsplasser fram mot 2040. For å redusere behovet for nybygging må eksisterende omsorgsboliger gradvis omgjøres til boliger med døgnbemanning. Behov for nybygging må vurderes opp mot eksisterende boligmasse.</p> <ul style="list-style-type: none">• Videreføre bokollektiv for demente Vest-Bamble• Gradvis omgjøre resterende 10 leiligheter Vest-Bamble til døgnbemannede boliger• Flytte bofellesskap for mennesker med psykiske lidelser fra Krogshavn til Falkåsveien

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Beskrivelse av mål	Prioriterte satsingsområder i 2019-2022
		<ul style="list-style-type: none"> • Gradvis omgjøre frittliggende leiligheter i Krogshavn til døgnbemannede boliger • Gradvis omgjøre 12 leiligheter i Herresenteret til døgnbemannede boliger • Gradvis omgjøre 12 leiligheter ved Herresenteret til døgnbemannede boliger • Videreføring forsterket skjermet enhet Bamble helsehus • Omgjøring av plasser på Bamble helsehus til skjermede plasser
Fokus på bruk av teknologi for helse og sikkerhet - velferdsteknologi	Teknologi for helse og sikkerhet er verktøy for å gi mennesker en bedre og tryggere hverdag. Det kan gi den enkelte økt egenmestring og frihet, og det kan frigjøre tid for våre ansatte til andre oppgaver. Handlingsplan for velferdsteknologi i Bamble ble vedtatt i kommunestyret 15.06.2017, sak 68/17.	<p>Implementering av teknologi for helse og sikkerhet vil kreve mye innsats, omstillings- og endringsvilje fra ansatte, som må lære nye systemer, utstyr og apparatur, og ikke minst «avlære» gamle måter å arbeide på. Velferdsteknologiske løsninger innføres på alle tjenesteområder i helse- og omsorgssektoren, og vil være en viktig forutsetning for å redusere bemanningsbehov.</p> <p>Implementert teknologi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Håndholdte enheter for pasientdokumentasjon • Elektronisk medisin håndtering-/oppfølging • Mobile trygghetsalarmer, GPS og forskjellige trygghetspakker • Digitalt tilsyn • AV1, fjernoppfølging for elever med nedsatt funksjonsevne • Robotselen • Elektronisk kjørebok <p>Planlagt implementert</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikling og utvidelse av implementert teknologi • Pasientvarslingssystem • E-lås <p>Arbeidet med videre utbygging av velferdsteknologiske løsninger vil være en kontinuerlig prosess framover i alle enhetens virksomheter. Det utarbeides gevinstanalyse for de enkelte utplasseringer av teknologiske løsninger.</p>
Fokus på forebygging, habilitering og rehabilitering	Endrede sykdomsbilder krever endrede tilnæringsmåter til oppfølging og behandling av pasientene. Oppgaveoverføring fra spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenesten, kortere liggetid på sykehus, samt økt bruk av dag- og poliklinisk behandling i spesialisthelsetjenesten, gjør at det er i dag ikke tilstrekkelige ressurser til proaktivt å arbeide med tidlig innsats overfor mennesker i risikogrupper. Dette gjelder innenfor både hjemmetjenesten, psykisk helse og avhengighet, fysio- og ergoterapitjenesten og legetjenesten.	<p>Enheten vil arbeide for styrking av forebyggende arbeid, habilitering og rehabilitering. Arbeid på disse områdene vil bidra til økt livskvalitet, selvstendighet og mestring for brukerne/innbyggerne, og mindre bruk av kommunale tjenester. Følgende områder er spesielt viktig å ha fokus på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barn som pårørende • Erfaringskonsulent innenfor psykisk helse og rus • Koordinerende enhet • Tiltak for mennesker med demens og deres pårørende • Hverdags- og hjemmehabilitering

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Beskrivelse av mål	Prioriterte satsingsområder i 2019-2022
		<ul style="list-style-type: none"> • "Fra hjem til egen bolig" for mennesker med utviklingshemming • Ergo- og fysioterapitjeneste • Samarbeid Helse og omsorg - NAV, Frisk Bris, helsesøstertjenesten, Frisklivssentralen • Lærings- og mestringstilbud til kreftpasienter • Lindrende-/kreftbehandling • Diabetes/KOLS/sår - poliklinisk virksomhet • Utvidet dag-/kveldstilbud for eldre
Fokus på heltidskultur	Arbeidet med implementering av heltidskultur fortsetter, jf ADU-sak 6/17 "Utvikling av heltidskultur i Bamble kommune".	Den enkelte virksomhet følger føringer i "Utvikling av heltidskultur i Bamble kommune". Virksomhetene vil prøve ut ulike arbeidstidsordninger for å øke andelen heltidsstillinger, øke vaktlengder og dermed redusere antall ansatte.
Rett kompetanse for å ivareta enhetens oppgaver	Samhandlingsreformen medfører at flere helsetjenester skal løses i kommunen og oppgaver desentraliseres. Spesialisthelsetjenesten legger om sine tjenester fra døgn- til dagbehandling, og større fokus på ambulante tjenester. Oppgavene er krevende og spesialiserte, og dagens fordeling fagarbeider/høyskoleutdannet er ikke tilstrekkelig for å gi faglig forsvarlige tjenester i årene framover. Nye oppgaver krever annen og økt kompetanse i kommunehelsetjenesten. Det må derfor fortsatt arbeides systematisk med kompetanseheving for å nå målet om rett kompetanse på rett plass.	<p>Grunn- og videreutdanning</p> <p>For å sikre rett kompetanse videreføres satsningen på etter- og videreutdanning av ansatte. Det søkes midler fra Fylkesmannen - Kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd. Midlene brukes til å gi ansatte mulighet til grunn- og videreutdanning. Områder med spesielt fokus er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grunnleggende lederopplæring • Grunnutdanning; sykepleie, vernepleie, helsefagarbeid • Videreutdanning; psykisk helsearbeid, rus, kreftomsorg, geriatri/aldring og helse, målrettet miljøarbeid og utfordrende atferd, rehabilitering, diabetes, spesialisering leger, helsejuss, arbeidsrett, master klinisk helsearbeid - digitalisering og innovasjon • ABC-opplæring; velferdsteknologi, demens, utviklingshemming • Terapeutisk mestring av vold <p>Rett kompetanse på rett plass</p> <p>Ved ledighet i stillinger vurderes om enheten har rett kompetanse.</p> <p>Rekruttering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sykepleiere og vernepleiere • Ansette psykolog • Opprette 2-3 nye fastlegehemler

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Opprinnelig budsjett	278 966	278 966	278 966	278 966
Sum Tekniske justeringer	7 933	7 933	7 933	7 933
Konsekvensjusteringer	7 933	7 933	7 933	7 933
Konsekvensjustert ramme	286 899	286 899	286 899	286 899
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Videre drift 10 plasser ved Vest-Bamble aldershjem.	2 500	2 500	2 500	2 500
Andre tiltak	0	0	0	0
Barnebolig med lønns- og driftsutgifter	-74	-149	-149	-149
Forsterket skjermet tiltak på Bamble Helsehus og Vest-Bamble demensavdeling	-9 200	-9 200	-9 200	-9 200
Generell styrking av Helse og omsorg ift Rådmannens forslag til budsjett 2017	500	500	500	500
HO-plan jfr k-sak 67/18: Gjennomføringsmidler Helse og omsorgsplan	10 000	10 000	10 000	10 000
Vedtatt k-sak 120/16 om styrking av grunnbemanning Helse og Omsorg	300	800	800	800
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	4 026	4 451	4 451	4 451
Driftskonsekvens av investeringer				
Boliger Nustadbakken	0	3 057	6 113	6 113
Boliger Nustadjordet	2 029	8 118	8 118	8 118
Sum Driftskonsekvens av investeringer	2 029	11 175	14 231	14 231
Innsparingstiltak				
Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Helse og omsorg	-9 861	-19 723	-29 584	-29 584
Sum Innsparingstiltak	-9 861	-19 723	-29 584	-29 584
Nye tiltak				
Endret fastlegeordning i Bamble	800	800	800	800
Fastlønn for leger i vakt på natt	900	900	900	900
Fullfinansiering endret middagsordning jfr. k-sak 93/17	1 850	1 850	1 850	1 850
HO-plan k-sak 67/18: Opprette stilling som psykolog	450	450	450	450
Refusjon ressurskrevende tjenester	1 656	1 656	1 656	1 656
Statsbudsjettet 2019: Opptappingsplan habilitering og rehabilitering	279	279	279	279
Statsbudsjettet 2019: Betalingsplikt utskrivningsklare pasienter psykiatrien	531	531	531	531
Statsbudsjettet 2019: Endring PU	357	357	357	357
Statsbudsjettet 2019: Opptappingsplan rusfeltet	479	479	479	479
Statsbudsjettet 2019: Takstoppgjør almenninger	287	287	287	287
Statsbudsjettet 2019: økt innslagspunkt 2019 ressurskrevende tjenester	1 650	1 650	1 650	1 650
Sum Nye tiltak	9 239	9 239	9 239	9 239
Nye tiltak og realendringer	5 433	5 142	-1 663	-1 663
Ramme 2019-2022	292 332	292 041	285 236	285 236

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

HO-plan jfr k-sak 67/18: Gjennomføringsmidler Helse og omsorgsplan

Kommunestyret har bevilget 10 millioner kroner for å gjennomføre arbeidet med, og tiltak i, Helse og omsorgsplan. Helse- og omsorgsplan er forankret i k-sak 96/2016 Bamble kommunes planstrategi 2016-2019, og k-sak 24/17 Helse- og omsorgsplan.

Vedtaket for planens behandling sier dette: "Driften av nye tiltak må imidlertid finansieres innenfor kommunens ordinære budsjett, og tjenesten må organiseres slik at den kan yte tjenester til flere brukere innenfor eksisterende rammer. Styrking av forebyggende og helsefremmende arbeid kan både på kort og lang sikt gi økonomiske gevinster."

Enheten ser det derfor nødvendig å videreføre eksisterende tiltak på skjermet avdeling på Helsehuset, og demenskollektiv på Vest-Bamble aldershjem (se tiltak «Forsterket skjermet tiltak på Bamble Helsehuset»)

og Vest-Bamble demensavdeling»). Det prioriteres også midler til hjemme/hverdagsrehabilitering som beskrevet i HO-plan. Dette tiltaket kan ikke fullfinansieres med midler i dette tiltaket, og det legges derfor også inn en opptrapping som ønsket tiltak senere i dokumentet.

Forsterket skjermet tiltak på Bamble Helsehus og Vest-Bamble demensavdeling

Det ble i budsjett og handlingsprogram for 2018-2021 gitt en midlertidig bevilgning på 9,2 mill. kroner i 2018 i påvent av gjennomføringsmidler til helse og omsorgsplan (se tiltak «Gjennomføringsmidler Helse og omsorgsplan»). Disse midlene er derfor tatt ut av budsjettet fra 2019. Bevilgningen skulle dekke tiltak for forsterket skjermet enhet på Bamble helsehus og demenskollektiv i Vest-Bamble.

Tiltakene er innarbeidet i ordinær drift, og etter evaluering ser vi at det vil ikke være mulig å gi denne type tjeneste utenfor skjermet avdeling. Det foreslås derfor at tiltakene videreføres med bruk av gjennomføringsmidler for Helse og omsorgsplan.

Videre drift 10 plasser ved Vest-Bamble aldershjem.

K-sak 120/16.

Avvikling av 10 plasser ved Vest-Bamble aldershjem ble foreslått som en del av enhetens innsparing for 2017. I statsbudsjettet for 2017 er vilkårene for utbetaling av Husbankens investeringstilskudd endret. Endringen innebærer at kommunen må ha en netto økning av plasser/boliger med døgntjeneste for å få tilskudd. Dersom plasser ved Vest-Bamble aldershjem avvikles, vil dette få konsekvenser i form av ikke utbetalt investeringstilskudd til nye boligprosjekter, for eksempel Nustadjordet. Forslaget om avvikling av deler av Vest-Bamble aldershjem er derfor ikke gjennomførbart. I 2018 har enheten fullfinansiert tiltaket ved bruk av fond på kr. 2.500` I 2019 er tiltaket lagt inn i enhetens ramme igjen.

Generell styrking av Helse og omsorg ift Rådmannens forslag til budsjett 2017

K-sak 120/16. Det er bevilget kr. 500 000 for en generell styrking av Helse og omsorgstjenestene i henhold til Rådmannens budsjettforslag for 2017. Disponering av denne styrkingen gjøres i samarbeid med Helse og omsorgsutvalget.

Vedtak k-sak 120/16 om styrking av grunnbemanning Helse og Omsorg

I K-sak 120/16 ble det vedtatt en generell styrking av grunnbemanningen i Helse og omsorg. Bevilgningen trappes opp i handlingsprogramperioden.

Barnebolig med lønns- og driftsutgifter

K-sak 20/15. Etablering av barnebolig er planlagt flyttet fra Rugtvedt til Nustadjordet, når Nustadjordet står ferdig i 2019. Reduksjonen på kr. 74 000 i 2019 og kr. 149 000 fra 2020 kommer av endring i organisering ved flytting av barneboligen, og gjelder lønnsmidler.

Innsparingstiltak

Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Helse og omsorg

For perioden 2019 – 2021 er det lagt inn en nedjustering av kostnadsnivået i tjenestene med 50% av merforbruket sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8.

Helse og omsorg står foran en stor oppgave med å se på effektiv bruk av ressurser. Jfr. HO-plan skal dette skje ved å ha en gjennomgang av følgende områder:

- Organisasjonsutvikling/-endring
- Samlokalisering av hjemmetjenesten. Ser på egnede lokaler.
- Samlokalisering av rustjenesten i Nustadbakken
- Samlokalisering av psykisk helse i Falkåsveien
- Praktisk bistand/korttids hjelpemidler skilles ut i egen avdeling i hjemmetjenesten
- Samlokalisering avlastning barn/unge i Nustadjordet
- Gjennomgang avdelingenes/virksomhetenes drift, her under turnusordninger og muligheter for mer effektiv drift.
- Tjenestestandarder/-beskrivelser
- Nye arbeidsmetoder ved hjelp av velferdsteknologi
- Tjenesteshop miljøarbeidertjenesten

Nye tiltak

Fullfinansiering endret middagsordning jfr. k-sak 93/17

Jf. k-sak 93/17 ble det vedtatt endret organisering av middagsservering i Helse og omsorg. Endringen har medført en økt kostnad på totalt kr 1.850' fordi kjøkkenet og hjemmetjenesten har endret rutiner og turnuser, og anskaffet utstyr tilpasset endret drift. Middagen kjøres ut fra kjøkkenet i egne biler med

varmeskap og hjemmetjenesten har økt tilsyn for de hjemmeboende som må ha tilrettelagt lunsj. Det bes om styrking av enhetens ramme til kostnader som er beskrevet i k-sak 93/17 - kr. 1.850.

Refusjon ressurskrevende tjenester

Beregnet tilskudd for 2017 ble regnskapsført med 1.656' for mye i henhold til revisors godkjenning. Avviket skyldes innskjerping av regelverket mht reelle lønnskostnader og ikke bare vedtakstimer. Det bes om at enhetens ramme styrkes tilsvarende avviket, kr 1.656'.

Statsbudsjettet 2019: økt innslagspunkt 2019 ressurskrevende tjenester

Innslagspunktet for ressurskrevende tjenester har økt med kr. 50.000 pr. år utover indeksreguleringen de siste årene. En økning på kr 50 000 pr. ressurskrevende bruker legges derfor inn også i 2019.

Fastlønn for leger i vakt på natt

På bakgrunn av rekrutteringsutfordringer med leger til legevakt på natt, har legevakslegene fått fastlønn på natt. Den norske legeforening har forhandlet om fastlønn på natt på legevakt, og fikk dette innvilget i juni 2018. Det innebærer at legene har tilstedeværelsesplikt på legevakt kl.23-08, og at inntekter fra pasientbehandling tilfaller kommunen i denne perioden. Det er beregnet at det gir en økt kostnad på kr. 900` pr. år. Dette medfører en økt kostnad på årsbasis på kr 900'. Det bes om styrking av enhetens ramme.

Statsbudsjettet 2019: Betalingsplikt utskrivningsklare pasienter psykiatrien

Det skal innføres betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter i psykisk helsevern og TSB i 2019. Det foreslås derfor i statsbudsjettet å flytte 185 mill. kroner flyttes fra regionale helseforetak til kommunerammen. Når kommunene får plikt til å betale for utskrivningsklare pasienter også fra disse fagområdene, likestilles psykisk helse og rus med somatikk. Dette utgjør kr. 531 000 for Bamble kommune.

Statsbudsjettet 2019: Opptappingsplan rusfeltet

Det er i statsbudsjettet foreslått 281 mill. kroner til Opptappingsplan for rusfeltet. Hvorav 200 mill. kroner gjennom styrking av kommunenes frie inntekter og 81 mill. kroner gjennom en tverrdepartemental oppfølging av opptappingsplanen. Dette utgjør kr 479 000 for Bamble kommune.

Statsbudsjettet 2019: Endring PU

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Endring i PU-verdi (psykisk utviklingshemmede) gåt fra 656.000,- til 677.000,- pr. PU, i forslag til statsbudsjett. Pu-verdien inngår i rammetilskuddet. Ved beregning av tilskudd for ressurskrevende tjenester trekkes PU-verdien i fra grunnlaget. Tilskuddet til kommunen vil derfor reduseres pga denne endringen.

Statsbudsjettet 2019: Takstoppgjør almenninger

Det foreslås 25 mill. kroner til å styrke rekrutteringen til, og stabiliteten i, allmennlegetjenesten i statsbudsjettet for 2019. Det skal kunne gis tilskudd både til nyopprettede avtalehjemler, faste stillinger og eksisterende hjemler/stillinger hvor det er rekrutteringsutfordringer. For Bamble kommune utgjør dette kr. 287 000.

Statsbudsjettet 2019: Opptappingsplan habilitering og rehabilitering

Regjeringen foreslår 100 mill. kroner til opptappingsplanen for habilitering og rehabilitering som en del av kommunenes frie inntekter. Med dette så har Regjeringen har fulgt opp målsettingen om 300 mill kroner i stimuleringsmidler til opptappingsplanen i perioden 2017-2019. For Bamble kommune utgjør dette kr. 279 000.

Helse og omsorg - administrasjon og utvikling

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
2. Bamble kommune som tjenesteyter	Andel klager som Fylkesmannen har gitt medhold	%-andel av alle mottatte klager har fått medhold hos Fylkesmannen		70,0 %	90,0 %	90,0 %	95,0 %
	Pasienter på sykehus skal få tilpassede kommunale tjenester når de er utskrivningsklare	Antall døgn som pasienter er overliggende på sykehus		100	90	80	50
	Saksbehandlingstiden skal ikke overskride Forvaltningslovens bestemmelser	Andel fattede vedtak innen 4 uker fra mottatt søknad		95,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
	Økt bruk av velferdsteknologi	Utplassering av Pilly		25	35	50	50

Kommentar

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

- Alle saksbehandlere på Tjenestekontoret har saksbehandlerkompetanse og etter- og videreutdanning i ulike fagfelt. Det er viktig at Tjenestekontorets ansatte får både kurs og oppdatering på endringer i lovverk og forskrifter, og mengdetrening i ulike problemstillinger i søknader om tjenester.
- Tjenestekontoret skal ha en dialog med Fylkesmannen i de vanskelige sakene med det formål å gi riktig tilmålt tjeneste på bakgrunn av brukers forventninger og behov, og relevant lovverk.
- Tjenestekontorets arbeidsform må bygge på krav om å overholde Forvaltningslovens bestemmelser om saksbehandlingstid. Med få saksbehandlere vil det også sette standard til forventninger til om saksbehandler skal være spesialist eller generalist.
- Antall pasienter som må ligge på sykehuset lenger enn planlagt fordi kommunen ikke har plass til å ta imot, har blitt redusert fra Tjenestekontoret startet opp. Vi har et overordnet mål om at kommunens innbyggere skal oppleve trygghet, verdighet og livskvalitet. Vi erfarer at mange av kommunens "overligger" også selv ønsker å komme "hjem" til kommunen. Det er imidlertid for få korttidsplasser på Helsehuset til å kunne bedre dette. Tiltak vil kunne være å bygge flere sykehjems plasser på Helsehuset, eller gjøre om langtidsplasser tilbake til korttidsplasser med den konsekvens at vi må redusere inntak for oppholdsbetaling.
- Velferdsteknologi, som bruk av Pilly, trygghetskapende teknologi som mobile trygghetsalarmer, bruk av GPS m.m., betinger tid til administrasjon og nært samarbeid med utøvende virksomheter. Investeringer til anskaffelser av teknologien er lagt til virksomheten, men bevissthet og realisering av gevinster må gjennomføres i de utøvende virksomhetene. Målet om økt bruk av velferdsteknologi, betinger dedikerte ansatte i virksomhetene med definert ansvar for implementering av velferdsteknologi i nært samarbeid med rådgiver for velferdsteknologi. Det bør prioriteres å sette av deler av stillinger og avtalt tid i virksomhetene, for å legge til rette for ansatte som får en slik oppgave.
- Det er bevilget investeringsmidler til sykesignalanlegg og trygghetsalarmer. Anbudsprosessene er ferdigstilt og 2019 vil bli et spennende og krevende år med mye ny teknologi som skal utplasseres både i store kommunale bygg og hjemme hos brukere.

Hjemmetjenesten

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
3. Bamble kommune som organisasjon	Samlokalisering av Hjemmetjenesten for å samle kompetansen for best mulig ressursutnyttelse innen 2021	Samlokalisering av hjemmetjenesten				X	
2. Bamble kommune som tjenesteyter	Bamble kommune skal starte et prosjekt med hverdagsrehabilitering på sikt få hverdagsrehabilitering inn som en etablert drift av hjemmetjenesten.						

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
	Hjemmetjenesten skal øke andelen høyskoleutdannede.	Andel høyskoleutdannede i virksomheten		45,0 %	50,0 %	50,0 %	50,0 %
	Tid fra vedtak til iverksettelse skal gå ned.	Antall dager fra vedtak til iverksettelse innen xxxx i gjennomsnitt		7 dager	6 dager	5 dager	5 dager
	Tjenestebeskrivelser på tjenestene hjemmetjenesten tilbyr.	Utarbeidelse av tjenestebeskrivelser for hjemmetjenestens oppgaver.		75,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
	Øke mestring og selvstendighet – Velferdsteknologi	Antall brukere som har fått medisineringsstøtte		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Kommentar

- Økt andel sykepleiere
- Aktiv bruk av velferdsteknologi
- Utarbeidelse av kvalitetsstandarder

Behandling, pleie og omsorg

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Effektiv bruk av ressurser	Størst mulig utnyttelse av institusjonsplassene	Beleggsprosent - lindrende enhet	81,2 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %
		Beleggsprosent - Øyeblikkelig hjelpsplasser- somatikk	60,0 %	70,0 %	70,0 %	70,0 %	70,0 %
		Beleggsprosent - Øyeblikkelig hjelpsplasser - psykisk helse	6,0 %	50,0 %	60,0 %	70,0 %	70,0 %
		Beleggsprosent kort- og langtidsplasser	98,0 %	96,0 %	97,0 %	97,0 %	97,0 %
		Gjennomsnittlig liggedøgn pr korttidsplass	18,00	16,00	16,00	15,00	14,00
	Størst mulig utnyttelse av Langtidsplassene	Gjennomsnittlig liggedøgn på langtidsplasser	217,00	210,00	205,00	200,00	195,00
	Størst mulig utnyttelse av plassene i lindrende enhet	Gjennomsnittlig antall liggedøgn på lindrende enhet	23,00	21,00	21,00	21,00	21,00
	Størst mulig utnyttelsesgrad av ØBH plassene	gjennomsnittlig liggedøgn pr ØBH plass	2,80	2,60	2,50	2,50	2,50

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Fokus på forebygging, habilitering og rehabilitering	Tilby dagbehandling til innbyggere i Bamble kommune innenfor nåværende ressurser på korttidsavdelingen	Antall dagpasienter på korttidsavdelingen	12,0	20,0	22,0	23,0	23,0
Rett kompetanse for å ivareta enhetens oppgaver	Økt tjenestekvalitet med riktig fagkompetanse for å møte brukernes behov	Antall ansatte med høyskolekompetanse	42,0 %	45,0 %	50,0 %	50,0 %	50,0 %

Rehabilitering

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
2. Bamble kommune som tjenesteyter	Flest mulig fornøyde bruker av rehab.sengepost	Beboernes fornøydhet med de tjenestene de mottar på rehab.sengepost. Skala fra 1-4 hvorav 4 er svært fornøyd	3,2	3,5	3,6	3,7	3,7
Effektiv bruk av ressurser	Gjennomsnittlig antall liggedøgn på rehab.sengepost	Hvor mange døgn ligger pas/bruker på sengeposten fra innskriving til utskrivning	24,0	25,0	24,0	23,0	23,0
	Størst mulig utnyttelsesgrad av dagavdelingsplasser.	Antall dager med full utnyttelse av plasser på dagavdelingen i løpet av året i prosent. Totalt 48 plasser fordelt på 5 dager i uken.		98,0 %	98,0 %	99,0 %	99,0 %
	Størst mulig utnyttelsesgrad av rehabiliteringsplasser.	Hva er beleggsprosenten totalt i løpet av et år i prosent. Telling av antall liggedøgn pr. år fordelt på 8 plasser, og 6 plasser 6 uker på sommeren.	94,7 %	97,0 %	97,0 %	97,0 %	97,0 %
Fokus på forebygging, habilitering og rehabilitering	Brukeren kan flytte tilbake til eget hjem etter endt rehabilitering	Antall brukere i prosent som utskrives til hjemmet.	81,0 %	80,0 %	85,0 %	85,0 %	85,0 %
	Sikre 50 % beleggsprosent fra pasienter fra hjemmetjenesten/hjemmeboende versus sykehus for å sikre vedlikeholdsrehabilitering av eldre hjemmeboende.	Hvor mange pasienter legges inn direkte fra hjemmet i løpet av året på rehab.sengepost, i prosent	37,8 %	41,0 %	43,0 %	45,0 %	45,0 %

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
	Størst mulig andel brukere har opprettholdt og/eller bedret funksjonsevnen på rehab.sengepost	Andel i prosent som har opprettholdt og/eller bedret funksjonsevnen.	90,0 %	90,0 %	90,0 %	90,0 %	90,0 %
Rett kompetanse for å ivareta enhetens oppgaver	Økt tjenestekvalitet med riktig fagkompetanse for å møte brukernes behov.	Andel ansatte med høyskolekompetanse i virksomhet Rehabilitering	44,5 %	48,0 %	50,0 %	50,0 %	50,0 %

Psykisk helse og rusomsorg

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
2. Bamble kommune som tjenesteyter	Sikre et trygt og tilstrekkelig tjenestetilbud til beboere i Øvre Nustadvei samlokaliserte boliger og et trygt arbeidsmiljø for ansatte.	Avvikshåndtering		10,0	5,0	5,0	3,0
	Sikre god brukermedvirkning	Brukermedvirkning og brukertilfredshet		50,0 %	70,0 %	80,0 %	90,0 %
	Øke antall ansatte med videreutdanning innen psykisk helse og avhengighet	Ansatte i % med videreutdanning		45,0 %	50,0 %	55,0 %	60,0 %
	Økt deltakelse i aktivitet, arbeid og skole	Antall i % av hele brukergruppen som er aktivitet, arbeid eller går på skole.		40,0 %	50,0 %	70,0 %	70,0 %

Miljøarbeidertjenesten

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
2. Bamble kommune som tjenesteyter	Tjenestemottakere skal ha færre ansatte å forholde seg til for bedre kontinuitet i tjenestetilbudet	Øke antall ansatte med 12 timers vakter i helgene		25,0 %	30,0 %	40,0 %	50,0 %
	Øke kvalitet på tjenesten til personer	Gjennomføre Mitt Livs ABC for fagarbeidere og assistenter		16	20	20	20

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
	med funksjonsnedsettelse						
		Øke andel ansatte med høyskoleutdanning		40,0 %	50,0 %	50,0 %	50,0 %
Effektiv bruk av ressurser	Redusere behov for boliger til personer med funksjonsnedsettelse	Øke antall tjenestemottakere som mottar ambulante tjenester		3	3	4	4
	Redusere behov for personell på natt i samlokaliserte boliger og bofellesskap	Innføre velferdsteknologiske løsninger som Room mate og trygghetsalarm		10	10	15	15
2. Bamble kommune som tjenesteyter	Øke antall arbeidsplasser og dagaktivitet for utviklingshemmede	Antall utviklingshemmede i arbeid og aktivitet - VTA og dagaktivitetssenter		x	x	x	x

Redusere behov for boliger til personer med funksjonsnedsettelse

Fokus på egenmestring i ambulante tjenester til personer med funksjonsnedsettelse

Redusere behov for personell på natt i samlokaliserte boliger og bofellesskap

Økt bruk av velferdsteknologiske løsninger

Tjenestemottakere skal ha færre ansatte å forholde seg til for bedre kontinuitet i tjenestetilbudet

Øke antall ansatte med 12 timers vakter i helgene

Øke kvalitet på tjenesten til personer med funksjonsnedsettelse

Kompetansehevende tiltak

Øke kvalitet på tjenesten til personer med funksjonsnedsettelse

Kompetansehevende tiltak for fagarbeidere og assistenter

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Legevakt/legetjeneste

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
2. Bamble kommune som tjenesteyter	Rehabiliteringsavdelingen tilbyr tverrfaglig helhetlig rehabilitering til alle brukere, med fokus på best mulig fungering i eget hjem, og det inkluderer ergoterapi.	Antall brukere på rehabiliteringsavdelingen som har oppfølging av ergoterapeut		20,0 %	75,0 %	100,0 %	100,0 %
	Bamble kommune har en fastlegeordning som sikrer innbyggerne og dem som midlertidig oppholder seg i kommunen, god tilgang på tjenesten	Antall ØHJ - konsultasjoner pr dag, pr fastlege		4,0	5,0	5,0	5,0
		Gjennomsnittlig antall dager, ventetid på konsultasjon		10,0	8,0	7,0	5,0
		Gjennomsnittlig antall listepasienter pr fastlege		1 150	1 100	1 050	1 050
	Bamble kommune har etablert tjenester som oppfyller krav og intensjoner i samhandlingsreformen	Antall Konsultasjoner Diabetespoliklinikk		130,0	140,0	150,0	150,0
		Antall konsultasjoner og hjemmebesøk kreftkoordinator		80,0	80,0	80,0	80,0
		Antall konsultasjoner på sårpoliklinikken	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
		Antall konsultasjoner, seniorseminar og forebyggende hjemmebesøk helsestasjon for voksne		65,0	70,0	75,0	80,0

Døgnbemannede boliger

Mål

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
2. Bamble kommune som tjenesteyter	Økt tilbud om dagaktivitetsplasser for beboere i	Antall beboere med tilbud		6	7	8	8

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
	døgnbemannede boliger						
3. Bamble kommune som organisasjon	Bruk av frivillige for økt trivsel og livskvalitet for brukerne	Antall frivillige		10	10	10	10
	Økt tjenestekvalitet med kompetanse på høyskolenivå, for å møte spesielt de ressurskrevende med komplekse diagnoser.	Andel ansatte med høyskolekompetanse		50,0 %	50,0 %	50,0 %	50,0 %

Fellesutgifter

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Opprinnelig budsjett	15 336	15 336	15 336	15 336
Sum Tekniske justeringer	6 731	6 731	6 731	6 731
Konsekvensjusteringer	6 731	6 731	6 731	6 731
Konsekvensjustert ramme	22 067	22 067	22 067	22 067
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Endring i avskrivninger i økonomiplanperioden	0	1	0	0
Realvekst skatt og rammetilskudd 1% per år	0	7 544	15 088	22 632
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	0	7 545	15 088	22 632
Nye tiltak				
Endring virkningsdato lønnsforhandling kap. 3 og 5	1 350	1 350	1 350	1 350
Pensjon	2 200	2 200	2 200	2 200
Sum Nye tiltak	3 550	3 550	3 550	3 550
Nye tiltak og realendringer	3 550	11 095	18 638	26 182
Ramme 2019-2022	25 617	33 162	40 705	48 249

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Realvekst skatt og rammetilskudd 1% per år

20172801

HO-plan jfr k-sak 67/18: Gjennomføringsmidler Helse og omsorgsplan

Kommunestyret har bevilget 10 millioner kroner for å gjennomføre arbeidet med, og tiltak i, Helse og omsorgsplan. Helse- og omsorgsplan er forankret i k-sak 96/2016 Bamble kommunes planstrategi 2016-2019, og k-sak 24/17 Helse- og omsorgsplan.

Vedtaket for planens behandling sier dette: "Driften av nye tiltak må imidlertid finansieres innenfor kommunens ordinære budsjett, og tjenesten må organiseres slik at den kan yte tjenester til flere brukere innenfor eksisterende rammer. Styrking av forebyggende og helsefremmende arbeid kan både på kort og lang sikt gi økonomiske gevinster."

Enheten ser det derfor nødvendig å videreføre eksisterende tiltak på skjermet avdeling på Helsehuset, og demenskollektiv på Vest-Bamble aldershjem (se tiltak «Forsterket skjermet tiltak på Bamble Helsehus og Vest-Bamble demensavdeling»). Det prioriteres også midler til hjemme/hverdagsrehabilitering som beskrevet i HO-plan. Dette tiltaket kan ikke fullfinansieres med midler i dette tiltaket, og det legges derfor også inn en opptrapping som ønsket tiltak senere i dokumentet.

Endring i avskrivninger i økonomiplanperioden

Avskrivninger er oppdatert basert på eksisterende og nye anleggsmidler.

Nye tiltak

Pensjon

Tiltaket gjelder interne korrigeringer på grunnlag av endringer i kommunens regnskapsføring.

Endring virkningsdato lønnsforhandling kap. 3 og 5

Vedrørende endringer i virkningstidspunkt etter lønnsforhandlingene fra 01.05. til 01.01. for kapittel 3 og 5 etter HTA 3.4.1, 3.4.2 og 3.4.3, samt kapittel 5.

Av hensyn til administrasjonens oppgaveløsning samt de tillitsvalgtes oppgaver, ser administrasjonen vesentlige fordeler ved å flytte lønnsforhandlingene etter kapittel 3. og 5. til første kvartal, samt endre virkningstidspunkt til 01.01. Tilsvarende ordning finnes i kommunene Skien, Porsgrunn med flere. I dag gjennomføres lokale forhandlinger samlet på høsten før 01.10. Dette binder opp sentrale ressurser sammenhengende i 3-5 uker, noe som vurderes som en vesentlig ulempe for andre tidskritiske oppgaver i administrasjonen.

For medlemmer i kapittel 3 og 5 er det ingen garantilønnsbestemmelser, de får sin lønn helt og holdent fastsatt gjennom årlige lokale forhandlinger. Stillingskodene i kapittel 3 er rettet mot ledere med personalansvar, mens stillingskodene i kapittel 5 er rettet mot ledere, rådgivere og spesialbibliotekarer. Forhandlinger i kapittel 3. og 5. skal gjennomføres innenfor en økonomisk ramme som tar hensyn til kommunens totale situasjon, herunder økonomi og krav til effektivitet, samt lønnsutviklingen i KS-området og andre sammenlignbare tariffområder. Ved lønnsfastsettelsen skal det blant annet tas hensyn til stillingens kompleksitet, og den enkeltes kompetanse, ansvar, innsats, resultatoppgjør, og behov for å rekruttere og beholde arbeidstakere, samt utøvelse av lederskap (kapittel 3.). Det skal være en naturlig sammenheng mellom arbeidstakernes kompetanse, kompetanseutvikling og lønnsutvikling. Relevant etter- og videreutdanning skal vektlegges.

De lokale forhandlingene i kapittel 3. og 5. er ikke direkte knyttet til lønnsutviklingen i KS området alene (kapittel 4). En oppdeling av dagens ordning, vil også synliggjøre denne forskjellen.

Overgangen er beregnet ut i fra helårseffekt for årets oppgjør i kapittel 3 og 5, og gir en kostnad på omlag 1,35 mill. kroner.

Endringen er drøftet med tillitsvalgte i drøftingsmøte 24.10.2018

Finansiering

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Opprinnelig budsjett	542	542	542	542
Sum Tekniske justeringer	8	8	8	8
Konsekvensjusteringer	8	8	8	8
Konsekvensjustert ramme	551	551	551	551
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Nytaksring av eiendomsskatt i 2020	0	5 000	0	0
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	0	5 000	0	0
Driftskonsekvens av investeringer				
Sum Driftskonsekvens av investeringer	0	0	0	0
Nye tiltak og realendringer	0	5 000	0	0
Ramme 2019-2022	551	5 551	551	551

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Nytaksering av eiendomsskatt i 2020

I 2021 er det ti år siden siste eiendomstaksering. Nytaksering kan dermed gjennomføres i 2020, og kostnaden ved dette er foreløpig anslått til 5 mill. kroner

Vedlegg

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Vedlegg – Forskriftsrapporter

Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan 2020	2021	2022
Frie disponible inntekter						
Skatt på inntekt og formue	-367 118	-372 116	-381 943	-386 717	-391 496	-396 475
Ordinært rammetilskudd	-351 704	-352 150	-377 785	-384 358	-390 936	-399 788
Skatt på eiendom	-76 786	-77 319	-74 105	-69 344	-75 083	-69 323
Andre generelle statstilskudd	-4 214	-4 198	-8 879	-13 481	-18 083	-22 785
Sum frie disponible inntekter	-799 821	-805 783	-842 712	-853 900	-875 598	-888 371
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter og utbytte	-10 377	-10 900	-13 600	-14 800	-16 700	-17 300
Gevinst finansielle instrumenter	0	-11 250	-11 335	-11 483	-11 483	-11 483
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	13 652	22 889	27 700	41 260	55 763	55 670
Avdrag på lån	34 622	35 560	34 683	45 883	52 750	52 592
Finansinntekter/-utgifter	37 897	36 299	37 448	60 860	80 330	79 479
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Til ubundne avsetninger	25 513	3 870	4 603	4 114	4 114	10 138
Til bundne avsetninger	2	0	0	0	0	0
Bruk av tidl. års regn.messige mindreforbruk	-3 946	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-21 013	-7 885	-10 617	-20 330	611	946
Netto avsetninger	556	-4 015	-6 014	-16 216	4 725	11 084
Overført til investering						
Overført til investering	6	3 000	3 638	3 638	3 638	3 638
Til fordeling drift	-761 362	-770 499	-807 640	-805 618	-786 905	-794 170
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	768 852	770 499	807 640	805 618	786 906	794 171
Merforbruk/mindreforbruk	7 490	0	0	0	1	1

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan 2020	2021	2022
Stabene	67 705	67 775	73 586	72 609	71 132	70 852
Overordnet ledelse	12 119	14 233	14 320	13 192	12 813	12 733
Teknikk og samfunnsutvikling	57 503	59 186	54 635	50 387	42 698	43 447
Skole og barnehage	242 169	240 525	251 426	246 779	245 150	244 661
Kultur og oppvekst	84 465	93 936	95 173	91 897	88 621	88 441
Helse og omsorg	304 466	278 966	292 332	292 041	285 236	285 236
Fellesutgifter	-313	15 336	25 617	33 162	40 705	48 250
Finansiering	738	542	551	5 551	551	551
Til fordeling drift (fra budsjettskjema 1A)	768 852	770 499	807 640	805 618	786 906	794 171

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Budsjettskjema 2A – Investering

Beløp i 1000

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan			2019 -2022
				2020	2021	2022	
Finansieringsbehov							
Investeringer i anleggsmidler	72 115	111 034	355 959	501 000	171 850	66 500	1 095 309
Utlån og forskutteringer	38 876	0	35 000	35 000	35 000	35 000	140 000
Kjøp av aksjer og andeler	3 012	3 000	3 638	3 638	3 638	3 638	14 552
Avdrag på lån	23 495	0	8 500	8 800	9 200	9 500	36 000
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	521	0	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	138 020	114 034	403 097	548 438	219 688	114 638	1 285 861
Ekstern finansiering							
Bruk av lånemidler	-38 164	0	-301 524	-466 642	-84 624	-64 117	-916 906
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-6 669	-1 100	-16 900	-11 250	-54 300	-32 000	-114 450
Tilskudd til investeringer	-11 233	0	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 331	0	-64 400	-58 108	-10 226	-5 383	-138 118
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-25 771	-12 760	-16 635	-8 800	-66 900	-9 500	-101 835
Andre inntekter	-317	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-90 485	-13 860	-399 459	-544 800	-216 050	-111 000	-1 271 309
Intern finansiering							
Overført fra driftsbudsjettet	-386	0	-3 638	-3 638	-3 638	-3 638	-14 552
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-2 013	0	0	0	0	0	0
Sum intern finansiering	-2 398	0	-3 638	-3 638	-3 638	-3 638	-14 552
Udekket/udisponert	45 136	100 174	0	0	0	0	0

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

Budsjettskjema 2B – per område

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap	Oppr. bud.	Økonomiplan				Sum
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2019 - 2022
Ingen portefølje	33 570	73 651	1 200	1 200	1 200	0	3 600
Beredskap og brannsikkerhet	8 467	0	2 300	2 300	2 300	2 300	9 200
Kommunale utleieboliger, boligsosial handlingsplan	3 780	0	41 159	5 000	10 000	10 900	67 059
Oppgradering kommunale bygg	2 416	5 400	7 000	4 500	4 500	4 500	20 500
Utbygging Grasmyr, framtidens ungdomskole mv.	0	0	203 300	401 300	98 800	0	703 400
IKT investeringer	5 675	5 000	9 850	10 050	10 250	7 000	37 150
Kirkelig fellesråd	3 225	17 333	10 100	1 000	1 000	1 000	13 100
Større prosjekter vedtatt av kommunestyret	0	0	1 800	1 800	1 200	1 200	6 000
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	1 156	0	9 750	5 600	5 600	5 600	26 550
Næringsutvikling, næringsstomter, næringsbygg	11 624	5 650	0	0	0	0	0
Boligutvikling, boligstomter, boligbygging	0	0	35 500	34 250	3 000	0	72 750
Vann, avløp, renovasjon	0	0	30 000	30 000	30 000	30 000	120 000
Veg og trafiksikkerhet	2 201	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
Sum investeringer	72 115	111 034	355 959	501 000	171 850	66 500	1 095 309

Noter driftsbudsjettet

I noter til driftsbudsjettet skal det redegjøres nærmere for:

1. Grunnlaget for skatteanslaget og anslått beløp for inntektsutjevningen.
2. Andre forventede fiskale inntekter, for eksempel konsesjonsavgifter.
3. Forventede generelle statstilskudd.
4. Forventet utbytte fra kommunalt eide selskaper.
5. Bundne avsetninger og bruk av slike avsetninger.

1. Grunnlaget for skatteanslaget og anslått beløp for inntektsutjevningen

1 000 kr	Ny prognose					
	OB 2018	2018	2019	2020	2021	2022
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	336 554	336 554	350 433	350 433	350 433	350 433
Utgiftsutjevningen	-22 891	-22 891	-15 572	-13 522	-11 472	-9 411
Overgangsordning - INGAR	-1 014	-1 014	-755	-755	-755	-755
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)	2 349	2 349	2 701	2 701	2 701	2 701
Distriktstilskudd Sør-Norge	6 630	6 630	6 833	6 833	6 833	6 833
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.		-	1 500	1 500	1 500	1 500
Budsjettvedtak 2018 Stortinget - endringer ekskl skjønn		364				
RNB 2018 - endringer i rammetilskudd		31				
Befolkningsvekst 0,2%				753	1 511	4 533
Realvekst 1%				3 770	7 540	11 310
Sum rammetilsk uten inntektsutj	321 627	322 023	345 140	351 713	358 291	367 144
Netto inntektsutjevning	30 523	32 320	32 645	32 645	32 645	32 645
Sum rammetilskudd	352 150	354 343	377 785	384 358	390 936	399 789
Skatt på formue og inntekt, KS prognose	372 116	373 917	377 414	377 414	377 414	377 414
Befolkningsvekst 0,2%			0	755	1 510	2 264
Realvekst			4 529	8 548	12 572	16 796
Sum skatt	372 116	373 917	381 943	386 717	391 496	396 475
Sum skatt og rammetilskudd	724 266	728 260	759 728	771 075	782 432	796 263

Eiendomskatt

1 000 kr	Ny prognose					
	OB 2018	2018	2019	2020	2021	2022
Opprinnelig vedtatt budsjett 2018	77 319	77 319	77 319	77 319	77 319	77 319
Eiendomskatt, realverdi reduseres 2 %						
NB konsumprisvekstmål			0	-1 546	-3 093	-4 639
Eiendomskatt, økning som følge av nyinvesteringer			1 500	3 000	5 000	5 500
Anslått effekt nytaksring, prisjustering			0	0	10 000	10 000
Endring eiendomskatt verker og bruk 33 mill			-4 714	-9 429	-14 143	-18 857
Sum	77 319	77 319	74 105	69 344	75 083	69 323

3. Forventede generelle statstilskudd Rente og avdragskompensasjoner

1 000 kr	Grunnlag					
	OB 2018	2019	2019	2020	2021	2022
Omsorgsboliger og sykehjem	3 103	34 638	3 063	3 023	2 983	2 943
Skolepakka	511	30 217	483	456	429	402
Skolepakka 2009-2016	504	30 072	481	458	435	412
Kirkebygg	81	9 440	151	143	136	128
sum	4 198	104 367	4 179	4 081	3 983	3 885

Budsjett 2019 og handlingsprogram 2019-2022
Bamble kommune

4. Forventet utbytte fra kommunalt eide selskaper.

1 000 kr	Ny prognose					
	OB 2018	2018	2019	2020	2021	2022
Skagerak energi	4800	5 945	5 900	5 900	6 300	6 500
sum	4 800	5 945	5 900	5 900	6 300	6 500

5. Bundne avsetninger og bruk av slike avsetninger.

1 000 kr	Ny prognose					
	OB 2018	2018	2019	2020	2021	2022
Brann og ulykkesberedskap Felles	28	28	28	28	28	28
Skjærgårdstjeneste	51	51				
Avløp	-278	-278	-2 716	-1 439	-1 257	-348
Husholdingsrenovasjon	-1 281	-1 281	-976	-1 066	-1 075	-15
Septik	-13	-13	-100	-58	-59	-12
Vann	-2 109	-2 109	-2 756	-1 717	-1 765	-783
Grasmyr ungdomsskole		-18				
Sundby barnehage		-85				
Grasmyr barnehage		-131				
NAV		-300				
Rehabilitering, fysio/ergo		-35				
Psykisk helse og avhengighet, administrasjon		89				
Bamble legevakt		-118				
Sum	-3 602	-4 200	-6 520	-4 252	-4 128	-1 130